

Toekomst schaats- en zwemvoorzieningen

Eindrapportage

Gemeente Sittard-Geleen

Datum

17 oktober 2017

Referentie

1712FB

In opdracht van

Gemeente Sittard-Geleen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Situatieschets en opdracht	4
Hoofdstuk 2	Huidige situatie	5
2.1	Inleiding	5
2.2	De Nieuwe Hateboer	5
2.3	Glanerbrook	7
2.4	Het Anker	10
2.5	Conclusies	12
Hoofdstuk 3	Trends en ontwikkelingen	14
3.1	Inleiding	14
3.2	Gemeentelijk sport- en accommodatiebeleid	14
3.3	Omgevingsanalyse	15
Hoofdstuk 4	Juridische en financiële aspecten	20
4.1	Inleiding	20
4.2	Sportstichting Sittard-Geleen	20
4.3	Laco Glanerbrook BV	22
4.4	Sportplaza Het Anker BV en De Witse BV	26
4.5	Samenvatting en conclusies	29
Hoofdstuk 5	Toekomstscenario's	32
5.1	Kaders en uitgangspunten	32
5.2	Beoordeling schaatsen	32
5.3	Beoordeling zwemmen	36
5.4	Samenvatting toekomstbeeld schaatsen en zwemmen	42
5.5	Scenario's	42
5.6	Beoordelingsmatrix	53
Hoofdstuk 6	Voorkeursvariant	54
6.1	Beoordeling scenario's	54
6.2	De voorkeursvariant	57
Hoofdstuk 7	Uitwerking voorkeursvariant	58
7.1	Uitwerking stedelijke centrumvoorziening	58
7.2	Plusvariant stedelijke centrumvoorziening	60
7.3	Locatiekeuze	60
7.4	Consequenties stedelijke centrumvoorziening	62
Hoofdstuk 8	Vervolgtraject	65
Hoofdstuk 9	Samenvatting	66
9.1	Beantwoording onderzoeksvragen	66
Bijlage 1	Demografische ontwikkeling	i
Bijlage 2	Demografische prognose	ii

Bijlage 3	Zwemvoorzieningen in de omgeving	iii
Bijlage 4	Beoordelingsmatrix	iv

In de Agenda Sport en Bewegen 2016 – 2020 van de gemeente Sittard-Geleen is opgenomen, dat onderzoek zal worden gedaan naar de wijze waarop vanaf 2021 invulling wordt gegeven aan het voorzieningenniveau op gebied van schaatsen en zwemmen. Hierbij zijn drie accommodaties relevant: zwembad De Nieuwe Hateboer in Sittard, sport- en recreatiecentrum Het Anker in Buchten en sport- en recreatiecentrum Glanerbrook in Geleen.

In 2010, 2011 en 2012 zijn reeds onderzoeken uitgevoerd naar het voorzieningenniveau in de gemeente, de omvang, het bezoek en gebruik hiervan, alsmede doorontwikkelingsmogelijkheden binnen de Sportzone.¹ Gebruikmakend van en rekening houdend met deze informatie dient nader onderzoek plaats te vinden naar het huidige gebruik en de technische staat van de accommodaties, de wensen van verenigingen en exploitanten, de huidige exploitatie- en kapitaallasten en de consequenties van contractbeëindiging met de huidige exploitanten. Daarnaast dient op basis van relevante trends en ontwikkelingen de toekomstige schaats- en zwembehoefte inzichtelijk te worden gemaakt.

Aan de hand van de uitkomsten van deze inventarisatie moeten vervolgens enkele scenario's op hoofdlijnen worden beschreven. Daarna dient een voorkeursvariant te worden benoemd en te worden uitgewerkt qua voorzieningenniveau, locatievoorkeur en investerings- en exploitatiekosten. Daarbij moet ook worden geadviseerd over wat er met de eventuele 'achterblijvende' accommodaties dient te gebeuren, inclusief de financiële consequenties hiervan.

Het onderzoek vormt de basis voor de bestuurlijke besluitvorming, die uiterlijk eind 2017 moet plaatsvinden.

¹ Het betreft de onderzoeken 'Inventarisatie schaatsen en zwemmen' van Drijver en Partners (2010) en twee onderzoeken naar de haalbaarheid van een schaats- en zwemvoorziening door Andres cum suis (2011 en 2012).

2.1 Inleiding

Alvorens op de toekomstige situatie in te gaan, dient de bestaande situatie in kaart te worden gebracht. Daarom komen in dit hoofdstuk de drie huidige accommodaties aan bod. Daarbij moet wel worden vermeld, dat er terughoudend wordt omgegaan met het presenteren van potentieel bedrijfsgevoelige informatie.

2.2 De Nieuwe Hateboer

2.2.1 Aanbod

Voorzieningen

Het huidige zwembad is in 1996 geopend en beschikt over de volgende voorzieningen:

- een wedstrijdbad van 25 x 15 meter met een diepte van 2,00 tot 3,50 meter, een watertemperatuur van circa 27,5 graden, een duikplank en een balkon/tribune;
- een doelgroepenbad van 20 x 10 meter met een diepte van 1,10 tot 1,40 meter, een watertemperatuur van circa 32 graden en een massagestraal;
- een recreatiebad van circa 169 m² met jetstreams, een familiegljbaan, een gljbaan met skim-out, een whirlpool en een knuffelbank, een diepte van 1,20 meter en een watertemperatuur van circa 31 graden;
- een peuterbad van circa 15 m² met een diepte van 0,20 meter;
- een halfdiep buitenbad van 40 x 25 meter met een diepte van 0,85 tot 1,20 meter;
- een ondiep buitenbad van 27,5 x 32,5 meter met een diepte van 0,55 tot 0,85 meter;
- een kleuterbuitenbad van 12 x 15 meter met een diepte van 0,20 meter en diverse speelvoorzieningen;
- een zeer grote ligweide met speelvelden en een zandbak met diverse speeltoestellen;
- een 'droge' en 'natte' horecavoorziening (verpacht).

Het zwembad maakt gebruik van zoutelektrolyse.

Activiteiten

Het zwembad biedt de volgende activiteiten aan:

- recreatief zwemmen:
 - banen zwemmen;
 - vrij zwemmen;
 - discozwemmen;
- doelgroepen:
 - aquarobics;
 - aquafietsen;
 - aquajogging;
 - hydro-move;
 - seniorenzwemmen;
 - fibromyalgie;
 - meer bewegen voor hartpatiënten;
 - baby-/peuter-/kleuterzwemmen;

- les zwemmen:
 - ABC-zwemmen;
 - Amani zwemles (voor kinderen met een beperking);
 - zwemles voor volwassenen.

Daarnaast wordt het zwembad door verschillende partijen gehuurd, waaronder diverse scholen en zwem-, duik- en medische verenigingen.

2.2.2 Vraag en aanbod

In de afgelopen jaren schommelde het totale aantal bezoekers van het zwembad rond de 200.000. Afgezet tegen de 759 m² overdekt zwemwater is dat gemiddeld 264 bezoekers per vierkante meter zwemwater. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde van 240 voor overdekte baden, waarvan bij een bezoek van circa 182.000 sprake zou zijn. Een deel van het recreatieve bezoek van het zwembad dient echter aan het buitenbad te worden toegerekend. Gezien het totale recreatieve zwembezoek van circa 60.000 in de afgelopen jaren is het onwaarschijnlijk, dat het daarbij om meer dan 18.000 bezoekers gaat. Dat betekent dus dat de bezetting van het overdekte zwemgedeelte van De Nieuwe Hateboer voldoende is.

Het bezoek en het aanbod passen ook bij het aantal inwoners van het primaire verzorgingsgebied. Voor binnenbaden kan het animocijfer worden vergeleken met het landelijk gemiddeld animocijfer van 4,3 bezoeken per jaar per inwoner van het verzorgingsgebied.² Daarmee past het aan het binnenbad toe te rekenen bezoek bij een verzorgingsgebied van 40.000 tot 45.000 inwoners. Daarnaast geldt voor overdekt zwemwater een landelijk aanbodcijfer van 56 inwoners per vierkante meter. Het aanbod van De Nieuwe Hateboer past derhalve bij een verzorgingsgebied van circa 42.500 inwoners. Dit komt vrij goed met de lokale situatie overeen: wanneer de inwoners van de gemeente Sittard-Geleen op basis van bereikbaarheid en ligging over de drie zwembaden worden verdeeld, leidt dat tot een verzorgingsgebied van circa 40.000 inwoners voor De Nieuwe Hateboer. Daar kunnen echter 3.000 tot 5.000 inwoners uit de gemeente Selfkant (Duitsland) bij worden opgeteld, omdat zij zeer dichtbij het bad wonen en er Duitse scholen zijn die het bad huren.³

Voor wat betreft het binnenbad is derhalve sprake van een goede verhouding tussen vraag en aanbod. Dat betekent niet dat er geen ruimte bestaat om meer bezoekers in het bad te ontvangen. Van een 'vol' bad is namelijk pas sprake vanaf ongeveer 300 bezoekers per vierkante meter zwemwater. Er bestaat echter vooral ruimte in het recreatiebad en in mindere mate ook het doelgroepenbad. Het wedstrijdbad is daarentegen zeer goed bezet. Dat blijkt niet alleen uit het activiteitenrooster, maar ook uit het feit dat het bezoek van verenigingen/verhuur meer dan 50% van het totale bezoek vormt en die activiteiten grotendeels in het wedstrijdbad plaatsvinden. Het hoge bezoek van verenigingen/verhuur zorgt er ook voor dat het totale animocijfer prima in orde is. Het gemiddelde bezoek per inwoner is bij de overige zwemactiviteiten (recreatief, doelgroepen en les zwemmen) namelijk laag.

In tegenstelling tot het binnenbad is het onoverdekte zwemgedeelte veel te groot voor het aantal bezoekers. De Nieuwe Hateboer beschikt over ruim 2.000 m² buitenzwemwater. Zelfs wanneer jaarlijks 20.000 bezoekers aan het buitenbad kunnen worden toegerekend, leidt dat tot een bezetting van minder dan 10 bezoekers per vierkante meter zwemwater. Dat is veel lager dan het landelijke cijfer van circa 40.

² Dit cijfer is wat lager dan ten tijde van het onderzoek in 2010 (4,53), omdat sindsdien van een daling van vooral het recreatieve bezoek van Nederlandse zwembaden sprake is geweest.

³ Dit betekent overigens niet dat er helemaal geen inwoners van buiten het verzorgingsgebied het bad bezoeken, maar wel dat het overgrote deel binnen het verzorgingsgebied woonachtig is.

Het bezoek aan het zwembad is sterk gefluctueerd ten opzichte van de bezoekcijfers in 2009, dat voor het onderzoek in 2010 is gebruikt. Dat geldt niet alleen voor het totaal van circa 171.000 bezoekers, maar vooral voor de verdeling van het bezoek over de diverse activiteitensorten. Zo zijn het bezoek van recreatief zwemmen en doelgroepactiviteiten sterk gedaald, terwijl het bezoek van verenigingen/verhuur explosief lijkt te zijn toegenomen (van circa 35.000 naar circa 115.000). Dit komt o.a. door een andere wijze van registratie van het verenigingsbezoek. Uitgaande van 115.000 verenigingsbezoekers, leidt dat op basis van het aantal verhuurde uren tot een gemiddeld bezoek van circa 38 bezoekers per uur. Dat is weliswaar iets aan de hoge kant, maar gezien de huurders van het bad niet irreëel.

2.2.3 Gemeentelijke kosten en onderhoudsstaat

De volgende tabel toont de gemeentelijke kosten met betrekking tot De Nieuwe Hateboer uit de begroting 2017. Daarbij is het exploitatietekort opgenomen, zoals dat door de Sportstichting is begroot. Daarnaast is voor een goed beeld ook het gemiddelde van de in de meerjarenonderhoudsplanung (MOP) 2017 – 2026 opgenomen kosten van groot onderhoud weergegeven. Overigens zijn die kosten duidelijk hoger dan in de afgelopen jaren het geval was. Desalniettemin is de huidige onderhoudsstaat van de accommodatie volgens de exploitant nog behoorlijk goed en zijn er naar verwachting geen grootschalige investeringen noodzakelijk om het bad tot circa 2025 in stand te houden.

De Nieuwe Hateboer	2017
afschrijvingen	124.767
rente	74.170
OZB	24.218
rioolbelasting	149
verzekeringen	5.830
doorbelasting verzekering	4.440
waterschaps-/zuiveringslasten	1.225
niet-planmatig onderhoud	1.076
vergoedingen	9.119
huren	-425.588
totaal	-180.594
exploitatietekort De Nieuwe Hateboer	1.202.000
gemiddelde kosten MOP 2017 - 2026	72.000
totaal kosten gemeente	1.093.406

tabel 2.1: gemeentelijke kosten 2017

2.3 Glanerbrook

2.3.1 Aanbod

Voorzieningen

Het huidige Glanerbrook is grotendeels in 1988 ontstaan, maar het onoverdekte zwemgedeelte is al in de jaren '60 gebouwd. De ijshal dateert nog van eind jaren '50 en was toen nog niet overdekt. De huidige accommodatie beschikt over de volgende voorzieningen:

- een wedstrijdbad van circa 25 x 12,5 meter met een gedeeltelijk beweegbare bodem en een maximale diepte van 2,40 meter;
- een recreatie- en funbad van circa 438 m² met een stroomversnelling, waterpaddenstoel en glijbaan en een maximale diepte van 1,10 meter;
- een peuterbad van circa 55 m² met een diepte van 0,20 meter;
- een onoverdekt wedstrijdbad van circa 42 x 20 meter met een diepte van 1,45 tot 3,90 meter;
- een onoverdekt half diep recreatiebad van circa 20 x 15 meter met een diepte van 1,15 tot 1,40 meter;
- een onoverdekt ondiep recreatiebad van circa 200 m² met een diepte van 0,50 meter;
- een onoverdekt peuterbad van circa 100 m² met een diepte van 0,15 meter;
- een onoverdekte 400-meter ijsbaan;
- een overdekte ijshal van 30 x 60 meter met een tribune;
- een dubbele sporthal;
- een fitnessruimte en spinningzaal (sinds 2002);
- een onoverdekte 500-meter wielervedbaan, die om de ijsbaan is gelegen (sinds 2002);
- een 'droge' en 'natte' horecavoorziening (in eigen beheer).

Activiteiten

Glanerbrook biedt de volgende zwemactiviteiten aan:

- recreatief zwemmen:
 - banen zwemmen;
 - vrij zwemmen;
 - discozwemmen;
- doelgroepen:
 - aquajoggen;
 - aquapower;
 - aquavitaal;
 - knuffelzwemmen;
- les zwemmen:
 - ABC-zwemmen;
 - privézwemles.

Glanerbrook biedt de volgende schaatsactiviteiten aan:

- recreatief schaatsen;
- discoschaatsen;
- schaatslessen;
- kunstrijden.

Het zwembad, de ijsbaan en de ijshal worden door verschillende verenigingen en andere organisaties gehuurd.

2.3.2 Vraag en aanbod zwembad

Door de wijze waarop het bezoek door de exploitant wordt geregistreerd, alsmede het feit dat er all-in abonnementen zijn, is het erg lastig om het bezoek van het zwembad te bepalen. Wanneer de inwoners van de gemeente Sittard-Geleen op basis van bereikbaarheid en ligging over de drie zwembaden worden verdeeld, leidt dat tot een primair verzorgingsgebied van circa 37.000 inwoners voor Glanerbrook. Daarmee is het aantal inwoners per vierkante meter overdekt zwemwater 49 en dat is wat lager dan het landelijke aanbodcijfer van 56.

Het overdekte zwemaanbod is derhalve aan de ruime kant in relatie tot het verzorgingsgebied en past beter bij een verzorgingsgebied van 40.000 tot 45.000 inwoners.

Om aan het landelijke animocijfer voor binnenbaden van 4,3 te voldoen, is een bezoek van circa 160.000 nodig. Op basis van de door de exploitant beschikbaar gestelde cijfers lijkt het onwaarschijnlijk, dat Glanerbrook dat aantal realiseert. Het werkelijke aantal lijkt eerder rond de 140.000 te liggen. Bovendien is dat inclusief het buitenbad, dat uiteraard ook enig bezoek voor haar rekening neemt.

Kortom: het zwembezoek lijkt aan de lage kant te zijn in relatie tot het aantal inwoners van het verzorgingsgebied. Daarnaast is het zwemwateraanbod juist aan de ruime kant. Dat leidt er ook toe dat de bezetting van het binnenbad matig is.

Voor wat betreft het buitenbad is sprake van een veel te groot aanbod voor het aantal bezoekers. Hoewel het aantal niet bekend is, is voor een voldoende bezetting een bezoek van ruim 57.000 nodig. Gezien de omvang van het verzorgingsgebied en het vermoedelijke bezoekcijfer van het totale zwembad is dat bijzonder onwaarschijnlijk.

2.3.3 Vraag en aanbod schaatsen

Op basis van de beschikbaar gestelde informatie is het niet mogelijk om het schaatsbezoek van Glanerbrook te bepalen. De ijshal en ijsbaan worden namelijk vooral door verenigingen en andere huurders gebruikt en daarvan worden geen bezoekcijfers bijgehouden. Wel is bekend dat het aantal bezoekers van schaats- en skatelessen in het seizoen 2014 – 2015 op 3.290 en het aantal bezoekers van discoschaatsen op circa 4.800 wordt geraamd. Dit vormt echter maar een beperkt deel van het totale bezoek.

Vanwege de grote regionale verschillen is het niet mogelijk om op basis van animocijfers een betrouwbare raming van het bezoek van Glanerbrook te maken. Een schatting is het hoogst haalbare. Op basis van de aangeleverde informatie, de interviews en enquêtes en de verhuurcijfers wordt het bezoek geraamd op circa 70.000. Zie ook paragraaf 5.2.

2.3.4 Gemeentelijke kosten en onderhoudsstaat

De gemeentelijke kosten ten behoeve van Glanerbrook bestaan uit de exploitatiebijdrage voor Laco Glanerbrook BV en de kapitaallasten. In 2017 gaat het om bedragen van circa € 976.000,- en circa € 199.000,-. Overigens moet worden opgemerkt, dat de bijdrage de *complete* accommodatie betreft en dus niet uitsluitend op het zwem- en schaatsgedeelte betrekking heeft.

Vooralsnog is niet bekend hoe hoog de gemiddelde kosten van groot onderhoud in de komende periode naar verwachting zijn. De exploitant heeft aangegeven, dat het mogelijk is om Glanerbrook tot circa 2025 met de huidige bijdrage in stand te houden. Indien de accommodatie voor langere termijn in stand moet worden gehouden, zijn volgens de exploitant echter aanzienlijke investeringen nodig. Gezien de 'leeftijd' van de accommodatie is dat voorstelbaar.

2.4 Het Anker

2.4.1 Aanbod

Voorzieningen

Het Anker is in 1975 geopend en beschikt over de volgende voorzieningen:

- een L-vormig wedstrijd- en instructiebad van 25 x 10 meter en 12,65 x 8 meter met een diepte van 0,00 tot 3,35 meter, een watertemperatuur van 30,4 graden, een glijbaan en een springplank;
- een sporthal;
- een dojo;
- twee multifunctionele ruimtes;
- een horecavoorziening (in eigen beheer).

Verder zijn op het complex gelegen:

- een tennispark met zeven tennisbanen en een kantine;
- diverse sportvelden met bijbehorende kleedaccommodaties en kantines;
- een ligweide met jeu-de-boulesbaan en boerengolf
- een gebouw dat als kantoor en kleedaccommodatie voor de jeugdopleidingen van Fortuna Sittard dienstdoet.

Activiteiten

Het Anker biedt de volgende zwemactiviteiten aan:

- recreatief zwemmen:
 - banen zwemmen;
 - vrij zwemmen;
 - dameszwemmen;
 - familiezwemmen;
 - discozwemmen;
- doelgroepen:
 - fifty-fit;
 - aquavitaal;
 - aquajoggen;
 - aquatherapie/meer bewegen voor hartpatiënten;
 - aquatherapie/zwemmen voor reumapatiënten;
 - aquatherapie/zwemmen voor vrouwen met borstkanker;
 - aquakids;
 - peutergym;
 - baby-/peuterzwemmen;
- les zwemmen:
 - ABC-zwemmen;
 - privézwemles.

Daarnaast wordt het zwembad door verschillende partijen gehuurd, waaronder diverse verenigingen en particuliere zwemscholen.

2.4.2 Vraag en aanbod

In 2016 was het aantal bezoekers van het zwembad circa 61.500. Afgezet tegen de 351 m² zwemwater is dat gemiddeld 175 bezoekers per vierkante meter zwemwater. Dat is duidelijk lager dan het landelijk gemiddelde van 240 voor overdekte baden. De bezetting van het bad is dus matig. Dat komt voor een deel doordat het bad wat aan de ruime kant is voor het aantal inwoners van het verzorgingsgebied. Uitgaande van het landelijke aanbodcijfer van 56 inwoners per vierkante meter zwemwater past het bad namelijk bij een verzorgingsgebied van circa 20.000 inwoners. Wanneer de inwoners van de gemeente Sittard-Geleen op basis van bereikbaarheid en ligging over de drie zwembaden worden verdeeld, leidt dat echter tot een primair verzorgingsgebied van circa 17.000 inwoners voor Het Anker.

De matige bezetting heeft vooral te maken met het feit, dat het animocijfer onder het landelijk gemiddelde van 4,3 ligt. Met andere woorden: het bezoek van 61.500 is aan de lage kant in relatie tot het aantal inwoners van het verzorgingsgebied. Uitgaande van circa 17.000 inwoners is het animocijfer namelijk 3,6. Overigens moet hierbij wel rekening worden gehouden met het volgende:

- Het Anker is een kleinschalig en eenvoudig bad met één bassin, zonder recreatief karakter. Het lage animocijfer wordt vooral door een laag recreatief bezoek veroorzaakt;
- het betreft een L-vormig bad zonder beweegbare bodem en dat zorgt voor beperkingen in het gebruik;
- de zwemlessen zijn een keer 60 minuten per week in plaats van bijvoorbeeld een keer 45 of twee keer 30 minuten per week, waardoor het bezoekcijfer ietwat wordt verlaagd.

Vergeleken met het in het onderzoek uit 2010 gehanteerde bezoekcijfer (over 2007) is sprake van een aanzienlijke afname van het bezoek. Het verschil is ongeveer 27.000 en komt vooral voor rekening van recreatief zwemmen, doelgroepen en les zwemmen (ook wanneer wordt gecorrigeerd voor de 60-minutenlessen).

2.4.3 Gemeentelijke kosten en onderhoudsstaat

De gemeentelijke kosten ten behoeve van Het Anker bestaan volledig uit de exploitatiebijdrage voor Sportplaza Het Anker BV. Zoals in de volgende tabel zichtbaar is, is de totale bijdrage van ruim € 788.000,- in 2017 uit een aantal elementen opgebouwd. Overigens moet worden opgemerkt, dat deze bijdrage de *complete* accommodatie betreft en dus niet uitsluitend op het zwemgedeelte betrekking heeft. In paragraaf 5.5. is t.b.v. de toekomstscenario's een inschatting gemaakt van de bijdrage voor het zwemgedeelte op basis van omzetverhouding en aandeel in gebouwoppervlak.

Het Anker	2017
exploitatiebijdrage	
- huur	104.000
- investeringen accommodatie HBC '09	33.199
- onderhoud	336.144
- personeel	146.350
- overige exploitatiekosten	103.962
- onderbrengen activiteiten jeugdopleiding Fortuna Sittard	65.000
totaal	788.654

tabel 2.2: opbouw exploitatiebijdrage 2017

Volgens de MOP 2012 – 2023 bedragen de kosten voor het groot onderhoud van het zwembadgedeelte in die periode jaarlijks gemiddeld circa € 74.000,-. Voor de complete accommodatie – dus inclusief sporthal, dojo, multifunctionele ruimtes, horecavoorziening en buitensportterreinen – is dat gemiddeld circa € 225.000,-. In een mondelinge toelichting heeft de exploitant laten weten, dat er op langere termijn vermoedelijk hoge investeringen moeten worden gedaan, indien Het Anker ook voor langere termijn in stand moet worden gehouden. Gezien de 'leeftijd' van de accommodatie is dat voorstelbaar.

2.5 Conclusies

2.5.1 De Nieuwe Hateboer

- Voor het binnenbad is sprake van een goede verhouding tussen vraag en aanbod: de bezetting is voldoende en het aantal bezoekers en het aantal vierkante meters zwembad passen bij het aantal inwoners van het verzorgingsgebied;
- er bestaat onderscheid tussen de bezetting van de bassins: het wedstrijdbad is zeer goed bezet, maar het doelgroepenbad en het recreatiebad zijn minder goed bezet;
- het animocijfer van verenigingen/verhuur is hoog, maar de animocijfers van de overige zwemactiviteiten (recreatief, doelgroepen en les zwemmen) zijn laag;
- het buitenbad is veel te groot voor het aantal bezoekers: de bezetting is laag;
- de gemeentelijke kosten bedragen in 2017 in totaal circa € 1,09 miljoen;
- volgens de exploitant zijn er geen (extra) grootschalige investeringen noodzakelijk om het bad in stand te houden tot circa 2025. Wel zijn maatregelen noodzakelijk om de kwaliteit van het zwembad te verbeteren en het zwembad uit esthetisch oogpunt niet te veel te laten afglijden.

2.5.2 Glanerbrook

- Door de wijze waarop het bezoek door de exploitant wordt geregistreerd, alsmede het feit dat er all-in abonnementen zijn, is het erg lastig om het bezoek van het zwembad te bepalen;
- de bezetting van het binnenbad is matig. Dat komt enerzijds doordat het zwembadaanbod wat aan de ruime kant is in relatie tot het verzorgingsgebied en anderzijds doordat het aantal bezoekers aan de lage kant in relatie tot het verzorgingsgebied;
- het buitenbad is veel te groot voor het aantal bezoekers: de bezetting is laag;
- op basis van de beschikbaar gestelde informatie kan het schaatsbezoek niet worden bepaald;
- de gemeentelijke kosten bedragen in 2017 in totaal circa € 1,18 miljoen. Dat bedrag heeft niet alleen betrekking op het zwem- en schaatsgedeelte, maar op de complete accommodatie;
- volgens de exploitant zijn er flinke investeringen nodig, indien Glanerbrook voor langere termijn (na 2025) in stand moet worden gehouden. Dat is inderdaad waarschijnlijk.

2.5.3 Het Anker

- De bezetting van het zwembad is matig. Dat komt voor een deel door een wat te ruim zwembadaanbod voor het aantal inwoners van het verzorgingsgebied, maar vooral doordat het aantal bezoekers aan de lage kant is in relatie tot het aantal inwoners van het verzorgingsgebied. Dat laatste heeft overigens voor een deel met de kenmerken van het bad te maken;
- de gemeentelijke kosten bedragen in 2017 in totaal ruim € 0,79 miljoen. Dat bedrag heeft niet alleen betrekking op het zwembadgedeelte, maar op de complete accommodatie;

- volgens de exploitant zijn er flinke investeringen nodig, indien Het Anker voor langere termijn (na 2025) in stand moet worden gehouden. Dat is inderdaad waarschijnlijk.

3.1 Inleiding

De analyse in het voorgaande hoofdstuk betreft de huidige situatie. De wereld staat echter niet stil. Er zijn verschillende aspecten, die invloed op de toekomstscenario's in het volgende hoofdstuk uitoefenen. Op die factoren wordt in dit hoofdstuk ingegaan.

3.2 Gemeentelijk sport- en accommodatiebeleid

Naast de inventarisatie van de bestaande situatie inzake de exploitatie en organisatie is het van belang om de algemene uitgangspunten en randvoorwaarden in kaart te brengen. Hiertoe wordt eveneens het lokaal (gemeentelijk) sport- en accommodatiebeleid geïnventariseerd. De beleidskaders staan o.a. beschreven in de volgende (visie)documenten:

- Toekomstvisie duurzame accommodaties (maart 2016)
- Agenda Sport en Bewegen 2016-2020
- Kaderbrief 2017

Toekomstvisie duurzame accommodaties

De bestuursopdracht Duurzame Accommodaties vloeit voort uit het raadsbesluit 'Ombuigen met Visie'. Geconstateerd werd dat financiële schaarste en het belang van kwalitatief goede, toekomstbestendige accommodaties vragen om een stevige inzet. Daarom is het noodzakelijk te komen tot een toekomstbestendig en betaalbaar aanbod en gebruik van accommodaties met een maatschappelijke functie, uitgaande van demografische ontwikkelingen, de Leefbaarheidsagenda 2025 en andere lopende trajecten op het gebied van sport, cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en vastgoed, etc.

De toekomstvisie richt zich primair op maatschappelijke voorzieningen als onderwijs, zorg en welzijn, sociale ontmoeting en cultuur. Binnen de functie sport en recreatie beschrijft de visie binnensport (gymzalen en sporthallen) en de buitensport (sportparken). Voor deze voorzieningen wordt een verschuiving in de spreiding voorzien van wijkgericht naar stadsgericht. In de spreidingsmatrix van de toekomstvisie zijn schaats- en zwemvoorzieningen niet opgenomen. Op gebied van de overige sportaccommodaties ligt, op stedelijk niveau, de focus op de Sportzone Limburg, die een bovenregionale functie vervult.

Agenda Sport en Bewegen

Centrale doelstellingen van het gemeentelijk sport- en beweegbeleid zijn:

- Het behouden en verhogen van de kwaliteit van de sportbeoefening door een integrale aanpak.
In het gemeentelijk beleid wordt aandacht besteed zowel aan sport- en beweegstimulering als aan de breedtesport en talentontwikkeling, topsport en evenementen. De verschillende onderdelen beïnvloeden en versterken elkaar.
- Sport en bewegen inzetten als instrument om maatschappelijke doelstellingen te realiseren zoals gezondheidsbevordering, versterking van sociale cohesie en deelname aan lokale netwerken.
- Het zorgdragen voor een duurzame en toekomstbestendige fysieke infrastructuur op het gebied van sport en bewegen op het gebied van accommodaties en de openbare ruimte.

Om te kunnen sporten en bewegen zijn adequate voorzieningen noodzakelijk. Met de ontgroening in combinatie met krimp vermindert de komende jaren heel geleidelijk de behoefte aan de traditionele sportaccommodaties. Daartegenover staat dat de openbare ruimte steeds belangrijker wordt voor de sportbeoefening. Sittard-Geleen is een sportstad met LOOT-scholen, een CIOS, maar ook met een aantal topsportverenigingen en nationale- dan wel regionale trainingscentra. Dit betekent dat ook de kwaliteit van de voorzieningen voor de aangewezen sporten hierop afgestemd moet zijn.

Kaderbrief 2017: Actualisatie financiële opgave

In de programmabegroting 2017 is de financiële opgave voor gemeente Sittard-Geleen becijferd op structureel circa € 14 mln. Deze opgave was met name het gevolg van de mate waarin bestaande taakstellingen worden gerealiseerd, met name het sociaal domein, en een aantal nieuwe autonome ontwikkelingen, zoals instabiele inkomsten uit het gemeentefonds en de gevolgen van het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording. De middellange termijn aanpak, ingaande 2019, is gericht op het structureel sluitend maken van de begroting. Ook de sport en de sportvoorzieningen dienen een bijdrage te leveren om de financiële opgave te realiseren.

Samenvattend

Met betrekking tot de schaats- en zwemvoorzieningen in Sittard-Geleen betekent de aansluiting met het gemeentelijk sport- en accommodatiebeleid, op middellange termijn een focus op duurzame accommodaties:

- spreiding gericht op gemeenteniveau
In “Ombuigen met Visie” was over de aanwezige schaats/zwemvoorzieningen in de gemeente al het volgende opgenomen: “Vanuit het uitgangspunt “Eén stad” is voor de langere termijn het voorstel te koersen naar één stedelijke voorziening.....’.
- een bijdrage te leveren aan de financiële taakstelling door efficiënt gebruik en bezetting van accommodaties na te streven en in het beheer en exploitatie daarvan.

3.3 Omgevingsanalyse

Er zijn verschillende omgevingsfactoren, die invloed uitoefenen op de toekomstige behoefte aan schaats- en zwemvoorzieningen en daarmee de toekomstscenario's. Hierbij wordt in deze paragraaf stilgestaan.

3.3.1 Trends en ontwikkelingen

Sociaal-maatschappelijk

- De aandacht voor gezond leven en bewegen blijft onverminderd groot. Dat betekent een positieve stimulans voor sportbeoefening in het algemeen. Vooral 55-plussers blijken aanzienlijk vaker deel te nemen aan sportieve activiteiten dan in het verleden. Gezien de groei van het aantal senioren in de gemeente Sittard-Geleen (zie 3.4.2) biedt dat kansen;
- ontwikkelingen als individualisering, toenemende diversiteit en mobiliteit, de 24 uurseconomie en nieuwe vormen van communicatie zorgen ervoor dat maatschappelijke verbanden in buurten en wijken ‘losser’ en buurt-/wijk overstijgend worden. Dat betekent dat sport- en andere activiteiten steeds meer in ongeorganiseerd verband en lang niet altijd binnen de ‘eigen’ wijk plaatsvinden. Voor senioren geldt echter dat zij hun sportvoorzieningen toch graag dichtbij hebben. Daarnaast heeft vrijwilligerswerk een meer ongebonden en tijdelijk karakter gekregen;

- sportaccommodaties en –verenigingen worden met een toenemende aanscherping van de wet- en regelgeving geconfronteerd, onder andere op het gebied van aansprakelijkheid, legionella, horeca, rookbeleid, hygiëne, arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu. Dit alles heeft invloed op de bedrijfsvoering en maakt het besturen van verenigingen complexer;
- sport is al lang niet meer uitsluitend een doel op zich, maar ook een middel voor gemeenten en sporters om bepaalde andere doelen te bereiken, die onder andere te maken hebben met fysieke en mentale gezondheid, sociale cohesie, participatie en veiligheid.

Zwemmen

- In veel Nederlandse gemeenten wordt over de toekomst van de zwembaden gediscussieerd. Het aantal gemeenten waar daadwerkelijk zwembaden worden gesloten zonder dat er sprake is van nieuwbouw, is echter vooralsnog relatief beperkt. Volgens onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau in 2014 is het aanbod van accommodaties met 8% gekrompen.
- de kwaliteit van de dienstverlening wordt in steeds grotere mate bepalend geacht voor de keuzen van de zwembadbezoeker. Daarbij gaat het onder andere om de kwaliteit van de voorzieningen, de aantrekkelijkheid van het activiteitenaanbod en de klantvriendelijkheid van het personeel. Daarnaast is bereikbaarheid voor elk zwembad een belangrijk punt;
- onder invloed van verdrinkingsgevallen en ongelukken in zwembaden en recreatiegebieden blijft de discussie over veiligheid actueel. Mede hierom is het Keurmerk Veilig en Schoon opgesteld. De Nieuwe Hateboer, Het Anker en Glanerbrook beschikken allen over het Keurmerk;
- in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw is door menig gemeente fors geïnvesteerd in recreatieve zwembaden en combibaden. In het afgelopen decennium heeft echter een verschuiving van recreatief zwemmen naar begeleide activiteiten plaatsgevonden. Daarnaast hebben demografische ontwikkelingen, gewinning aan recreatieve zwemvoorzieningen en uitbreiding van andersoortige recreatieve voorzieningen een rol gespeeld;
- aquasporten, seniorenactiviteiten en therapeutische doelgroepactiviteiten zijn in de afgelopen jaren in veel Nederlandse zwembaden populair geweest maar laten nu een dalende trend zien. Kritische succesfactoren voor een aantrekkelijk aanbod zijn in algemene zin:
 - een hoge kwaliteit van de instructeurs;
 - een goede hygiëne;
 - de activiteit heeft niet alleen een sportieve, maar ook een sociale functie;
- les zwemmen blijft een kerntaak van zwembaden, maar ook aan deze activiteit stellen bezoekers steeds hogere eisen. Dat betreft vooral de kwaliteit van de zweminstructeurs en de communicatie over de vorderingen van het kind. Daarnaast is het les zwemmen van oudsher sterk aanbodgericht. Er zijn echter steeds meer zwembaden, die sterker vraaggericht opereren. Dat betekent dat ze in het weekend ook lessen aanbieden en/of snelcursussen organiseren;
- zwem- en waterpoloverenigingen hebben over het algemeen met sterk afnemende ledenaantallen te kampen. Dit heeft op diverse plaatsen in het land tot fusies en een afname van het verenigingsbezoek aan zwembaden geleid. Daarbij moet worden opgemerkt, dat er wat dit betreft grote verschillen tussen individuele verenigingen bestaan;
- mede onder invloed van de bezuinigingen is het schoolzwemmen in veel gemeenten in de afgelopen jaren beperkt of afgeschaft. Naast gemeentelijke bezuinigingen spelen de reistijd en vervoerskosten daarbij vaak een rol.
- regionaal bestaan er in Nederland grote verschillen, maar als algemene trend wordt aangehouden dat het zwembadbezoek met 18% gedaald is (bron: Sociaal Cultureel Planbureau 2014). Met name recreatief bezoek boet in aan populariteit.

Schaatsen

- Schaatsen is van oudsher een populaire (sport)activiteit in Nederland. Wel zijn er regionaal grote verschillen.
Mede door de successen van Nederlandse schaatsers en diverse televisieprogramma's rond kunstrijden met bekende Nederlanders, alsmede door de individualisering en flexibilisering van maatschappelijke verbanden blijft de sport naar verwachting een bepaalde mate van populariteit behouden. Naast de sportieve functie heeft schaatsen overigens ook een belangrijke recreatieve en sociale functie;
- onder andere door positieve ontwikkelingen in de populariteit van het schaatsen zijn er sinds het begin van de eeuw diverse kunstijsbanen gerealiseerd, te weten in Hoorn, Enschede, Biddinghuizen, Dordrecht, Tilburg en Leeuwarden;⁴
- door de toename van het aantal kunstijsbanen is in sommige delen van het land sterkere concurrentie ontstaan. Dat heeft tot een daling van de bezoekcijfers van diverse banen, dan wel het tegenvallen van het bezoek van nieuwe banen, geleid;
- recreatieve schaatsers kunnen naar 'schaatsvaardigheid' en leeftijd worden onderverdeeld. Beginnende schaatsers hebben behoefte aan schaatslessen, of hechten vooral aan de sociale aspecten van het schaatsen. Meer gevorderde schaatsers schaatsen individueel of in groepsverband en is over het algemeen bereid om aanzienlijke afstanden c.q. reistijden (tot een uur) af te leggen om bij de kunstijsbaan te komen, mits de prijs/kwaliteitverhouding van die baan goed is. Beginnende schaatsers zijn hiertoe aanzienlijk minder snel bereid;
- jongeren vinden de traditionele schaatssport veelal wat ouderwets. Door de diverse televisieshows rond kunstrijden met bekende Nederlanders is het accent meer naar show en beleving verschoven. Sommige banen hebben hier ook op ingespeeld door het thematiseren van hun banen;
- het KNSB-gewest (Noord-Brabant, Limburg, Zeeland) en de schaatsverenigingen vormen een belangrijke groep vaste gebruikers van veel kunstijsbanen, te meer daar zij veelal in de daluren actief zijn;
- ijshockey is in Nederland geen heel populaire sport. Mede door het dure en ietwat agressieve imago is het aantal leden van de Nederlandse IJshockeybond beperkt. De clubs die op het hoogste niveau actief zijn, concentreren zich vooral in de steden waar ook een ijshockeyhal aanwezig is, waaronder Geleen;
- scholen en bedrijven vormen ook doelgroepen voor kunstijsbanen. Zij bezoeken vooral tijdens de daluren de banen, die veelal ook bepaalde onderwijsprogramma's en arrangementen hebben ontwikkeld. Voor bedrijven zijn daarbij vergaderruimtes en horecavoorzieningen onontbeerlijk. Een bijkomend voordeel is, dat op deze wijze een groep potentiële klanten wordt bereikt.

3.3.2 Demografische ontwikkelingen

Sinds 2001

De huidige gemeente Sittard-Geleen is in 2001 ontstaan. Sindsdien is het aantal inwoners met ongeveer 4.400 afgenomen. Die daling heeft zich echter niet gelijkmatig over alle leeftijden voorgedaan. Zoals de volgende tabel laat zien, zijn het aantal inwoners van 0 tot 20 jaar en het aantal van 20 tot 65 jaar flink gedaald, terwijl het aantal 65-plussers aanzienlijk is gegroeid. Uit meer gedetailleerde cijfers in bijlage 1 blijkt, dat van een duidelijke 'tweedeling' sprake is: in alle leeftijdsgroepen tot 50 jaar was het aantal inwoners in 2016 kleiner dan in 2001,⁵ terwijl voor alle groepen vanaf 50 jaar juist het omgekeerde geldt.

⁴ Er is ook een kunstijsbaan in Rotterdam gerealiseerd, maar dit betreft een baan die van 1 december tot 1 maart geopend is en vervolgens weer wordt afgebroken. De baan wordt namelijk op twee hockeyvelden opgebouwd.

⁵ De enige uitzondering hierop is het aantal inwoners van 20 tot 25 jaar, dat met zes is toegenomen.

Deze ontwikkelingen hebben een beperkte negatieve invloed op de behoefte aan alle zwem- en schaatsactiviteiten, met uitzondering van de doelgroepactiviteiten voor senioren.

jaar	2001	2005	2010	2015	2016
totaal	97.950	97.055	95.243	93.724	93.555
0 tot 20 jaar	22.021	21.597	19.590	17.779	17.489
20 tot 65 jaar	60.725	59.322	58.063	55.995	55.690
65 jaar of ouder	15.204	16.136	17.590	19.950	20.376

tabel 3.1: demografische ontwikkeling gemeente Sittard-Geleen (bron: Centraal Bureau voor de Statistiek)

Prognose februari 2017

In de komende jaren zet de ontwikkeling van de afgelopen jaren zich naar verwachting in grote lijnen door. Zoals de volgende tabel laat zien, daalt het totale aantal inwoners verder en komt die afname volledig voor rekening van de groep van 0 tot 20 jaar en vooral de groep van 20 tot 65 jaar. Daarentegen blijft het aantal 65-plussers stijgen. Dit leidt tot aanzienlijke wijzigingen in de leeftijdsamenstelling van de bevolking: het aandeel 20- tot 65-jarigen in de totale bevolking daalt van 60% naar 48%, terwijl het aandeel senioren van 22% naar 33% groeit. Meer gedetailleerde cijfers (zie bijlage 2) laten zien, dat vooral het aantal inwoners van 15 tot 35 en 45 tot 70 jaar gaat afnemen. Dat betekent ook dat er binnen de senioren groep van een verschuiving naar de hogere leeftijden sprake is.

Deze ontwikkelingen hebben een neutrale invloed op de behoefte aan zwem- en schaatslessen en een beperkte negatieve invloed op de vraag naar recreatief zwemmen en schaatsen, doelgroepactiviteiten en verenigingssport. Daarentegen is sprake van een positieve invloed op de behoefte aan doelgroepactiviteiten voor oudere senioren. Daar dienen de schaats- en zwemorganisaties derhalve op in te spelen.

jaar	2016	2020	2025	2030	2035	2040
totaal	93,6	92,7	92,8	92,9	90,0	85,8
0 tot 20 jaar	17,5	16,9	16,7	17,2	17,2	16,6
20 tot 65 jaar	55,7	53,7	51,2	48,1	44,0	41,0
65 jaar of ouder	20,4	22,2	24,8	27,6	28,8	28,3

tabel 3.2: demografische prognose gemeente Sittard-Geleen, cijfers in duizendtallen (bron: Centraal Bureau voor de Statistiek)

3.3.3 Concurrentie

Zwembaden

Behoudens de drie zwembaden in de gemeente Sittard-Geleen zijn er in de omgeving nog diverse zwembaden aanwezig. In Sittard-Geleen zelf zijn nog enkele zwemvoorzieningen als onderdeel van een fitness of zorgcomplex gesitueerd. Deze zwemvoorzieningen zijn niet van wezenlijk invloed op de concurrentie van de drie zwembaden en zijn verder buiten beschouwing gelaten.

Op basis van ligging, voorzieningenaanbod en mate van concurrentie zijn de belangrijkste voorzieningen in bijlage 3 weergegeven. Daaruit blijkt dat er in alle windrichtingen zwembaden aanwezig zijn. Dat betekent dat de drie baden in de gemeente Sittard-Geleen zich primair op de inwoners van die gemeente richten. Secundair trekken zij ook bezoekers van buiten de gemeente.

Op grotere afstand van Sittard-Geleen doen zich enkele veranderingen in het zwemaanbod voor. Zo wordt D'r Pool in Kerkrade binnen enkele jaren door een nieuw zwembad vervangen. Het nieuwe bad zal geen 50-meterbad bieden. Dat is in de huidige situatie overigens ook niet meer het geval, aangezien het 50-meterbad van D'r Pool

sinds enige tijd in twee bassins is verdeeld. Daarnaast wordt De Polfermolen in Valkenburg gesloten en wordt In de Bende in Landgraaf waarschijnlijk door een kleinschaliger doelgroepenbad vervangen. Gezien de afstand van Sittard-Geleen tot de vermelde baden heeft dit geen directe consequenties voor de lokale zwembehoefte van de inwoners van de gemeente Sittard-Geleen. Uiteraard kunnen er wel gevolgen zijn voor verenigingen die zwemwater in de betreffende baden huren.

Kunstijsbanen

Zoals de volgende tabel laat zien, is Glanerbrook de enige kunstijsbaan in de provincie Limburg. De dichtstbijzijnde baan in Nederland is die in Eindhoven, alwaar een *semi-verdekte* 400-meterbaan en *twee* ijshallen aanwezig zijn. De dichtstbijzijnde volledig overdekte 400-meterbaan is die in Tilburg. Ten opzichte van de banen in Eindhoven en Tilburg bieden de verder weg gelegen banen in Den Bosch, Nijmegen en Breda qua voorzieningenaanbod niets extra's. Dat betekent dat Glanerbrook daar, mede gezien de ligging van de banen, weinig 'last' van zal ondervinden.

Net over de grens, maar wel op duidelijk kortere afstand dan Eindhoven, zijn diverse ijshallen gelegen. Geen van die accommodaties beschikt echter over een 400- of 333-meterbaan. Dat geldt wel voor de wat verder weg gelegen accommodatie in Grefrath, die qua voorzieningenaanbod behoorlijk vergelijkbaar is met Glanerbrook.

Op basis van het voorgaande mag worden verwacht, dat Glanerbrook de zuidelijke helft van de provincie Limburg tot haar primaire verzorgingsgebied mag rekenen. Datzelfde geldt voor de regio's net over de grens in België en Duitsland, aangezien Glanerbrook voor de inwoners van die streken de dichtstbijzijnde 400-meterbaan biedt.

naam	plaats	beschrijving accommodatie	afstand tot Geleen in km
Glanerbrook	Geleen	onoverdekte 400-meterbaan, overdekte ijsshal 30 x 60	0
IJssportcentrum Eindhoven	Eindhoven	semi-overdekte 400-meterbaan, overdekte ijsshal 30 x 60, funbaan	73
Ireen Wust baan en IJssportcentrum Tilburg	Tilburg	overdekte 400-meterbaan, ijsshal 30 x 60	108
Sportiom	Den Bosch	overdekte ijsshal 30 x 60, funbaan	113
Triavium	Nijmegen	overdekte 333-meterbaan, ijsshal 30 x 60, funbaan	127
Kunstijsbaan Breda	Breda	overdekte 400-meterbaan, ijsshal 30 x 60	135
100'S Arena	Aachen (D)	overdekte ijsshal 30 x 60	31
De Schaverdijn	Hasselt (B)	overdekte ijsshal 30 x 60	47
Luna's IJsstadion	Lommel (B)	overdekte ijsshal 46 x 80	67
Maaslandse wintertuin	Maaseik (B)	overdekte ijsshal 30 x 60	23
Eisssportzentrum Grefrath	Grefrath (D)	onoverdekte 400-meterbaan, overdekte ijsshal 30 x 60	83

tabel 3.3: kunstijsbanen in de omgeving

4.1 Inleiding

Met de drie exploitanten (Sportstichting, Laco Glanerbrook en Sportplaza het Anker) zijn diverse overeenkomsten gesloten die per accommodatie en per exploitant verschillend zijn van aard en karakter. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe de juridische en financiële relatie is tussen gemeente Sittard-Geleen en drie exploitanten. Daarbij wordt inzicht gegeven in de integrale kosten van de exploitaties die direct of indirect ten laste komen van de gemeente. Tot slot wordt een beeld geschetst wat de wensen en verwachtingen zijn van de exploitanten bij eventuele contractverlenging én wat de (financiële) consequenties zijn indien de overeenkomsten zouden worden beëindigd.

4.2 Sportstichting Sittard-Geleen

4.2.1 Juridische aspecten

Huur- en beheerovereenkomst d.d. 31 maart 2011

Met de Sportstichting is in 2011 een integrale overeenkomst opgesteld voor alle accommodaties en/of voorzieningen in beheer bij de Sportstichting:

- 1 combiad: De Nieuwe Hateboer;
- 16 gymzalen;
- 3 sporthallen;
- 2 sportzalen;
- 15 voetbalaccommodaties;
- 4 tennisaccommodaties;
- 1 hockeyaccommodatie;
- 1 honkbalaccommodatie;
- 1 atletiekaccommodatie (binnen en buiten);
- 3 overige accommodaties (tafeltennis, turnen en jeu de boules).

Eigendom

De gemeente Sittard-Geleen is volledig eigenaar van de accommodaties en verhuurt deze aan de stichting. De Sportstichting is een tweetal huurovereenkomsten aangegaan met een bierbrouwerij.

Duur en opzegging

De overeenkomsten zijn ingegaan op 1 januari 2011 en hebben een looptijd van één jaar. Stilzwijgend worden de overeenkomsten verlengd, telkens voor een periode van één jaar tot uiterlijk 31 december 2015. Daarna treden partijen in overleg. Per 1 januari 2016 zijn de overeenkomsten middels een zogenaamde allonge verlengd onder gelijkblijvende condities. Dat betekent een looptijd van één jaar met een stilzwijgende verlenging tekens voor een periode van één jaar. In de overeenkomsten zijn geen bepalingen opgenomen met eventuele financiële consequenties indien de gemeente op enig moment de overeenkomsten eenzijdig zou beëindigen.

Huurprijs (afspraken d.d. 6 december 2016)

De huurprijs per jaar voor alle accommodaties bedraagt vanaf 1 januari 2017 per jaar € 1.593.219,50. De huurprijs voor De Nieuwe Hateboer is: € 426.013,38. De huurprijs wordt belast met 21% BTW. De huurder heeft verklaard de accommodaties voor meer dan 90% voor belaste prestaties te gebruiken. De Sportstichting loopt hierbij het btw-risico. Dit is een aandachtspunt bij eventuele hervormingen van het sportbesluit. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd conform de algemene bepalingen.

Onderhoud

In de huurovereenkomst zijn geen bijzondere bepalingen opgenomen inzake het onderhoud en de verdeling daarvan tussen huurder en verhuurder (dagelijks OH en groot OH). In zijn algemeenheid is vermeld dat de Sportstichting het beheerde in goede staat van onderhoud dient te (laten) houden. De algemene bepalingen huurovereenkomst kantoorruimten maken wel deel uit van de overeenkomst.

In de beheerovereenkomst is een artikel (art. 2) gewijd aan het technisch beheer en de wijze waarop dit dient te worden uitgevoerd. Daarbij kan ook het groot onderhoud, welke voor rekening van de gemeente is, door de Sportstichting uitgevoerd. Daartoe geldt wel voorafgaande toestemming van de gemeente en dient het gemeentelijk aanbestedingsbeleid te worden gevolgd.

Rapportageverplichtingen

De Sportstichting is verplicht jaarlijks de volgende rapportages op te stellen en aan de gemeente aan te reiken:

- het jaarlijks overleggen van een jaarrekening met accountantsverklaring;
- het tijdig en compleet aanleveren van financiële en relevante informatie voor de planning en control cyclus van de gemeente (bijvoorbeeld de jaarlijkse en vierjaarlijkse begrotingscyclus). Dit conform de geldende formats van de gemeente;
- periodieke rapportage van eventuele betalingsachterstanden van gebruikers en (onder)huurders.

4.2.2 Onderhoudsplannen

Voor De Nieuwe Hateboer is een onderhoudsplan opgesteld voor de periode 2017 – 2026. Het totale onderhoud is gedurende de periode van 10 jaar circa € 720.000,- ofwel gemiddeld € 72.000,- per jaar (exclusief BTW en niet geïndexeerd). Niet vermeld is of dit huurders- of verhuurders onderhoud is. De onderhoudswerkzaamheden hebben het karakter van groot onderhoud c.q. vervangingsonderhoud.

4.2.3 Financiële aspecten

Subsidie

De stichting ontvangt een totaal subsidiebedrag van € 3.790.070,- in 2017 (begroting). De subsidie wordt verstrekt voor het uitvoeren van de in de begroting/activiteitenplan opgenomen activiteiten ten aanzien van alle binnen- en buitensportaccommodaties, bewegingsstimulering en accommodatieontwikkeling. Het zwembad is hier dus onderdeel van. Van het totaalbedrag wordt € 1.202.000,- aan De Nieuwe Hateboer toegerekend.

Baten en lasten in de gemeentebegroting

Inclusief subsidiebedragen de lasten van De Nieuwe Hateboer in de gemeentebegroting € 1,02 miljoen. Dit is exclusief € 72.000,- eigenaarsonderhoud op basis van het MOP. De werkelijke kosten variëren afhankelijk van het uitgevoerd onderhoud. Uitgaande van een gemiddelde indexering van 0,75% per jaar leidt dat tot het volgende toekomstbeeld:

	2017 De Nieuw e Hateboer	2020 De Nieuw e Hateboer	2025 De Nieuw e Hateboer
Boekw aarde	€ 2.477.702	€ 2.103.402	€ 1.479.567
Kapitaallasten	€ 198.937	€ 188.271	€ 132.421
Overige lasten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ 46.057	€ 46.057
Exploitatietekort/bijdrage	€ 1.202.000	€ 1.220.030	€ 1.250.531
Huur aan gemeente	€ 426.013-	€ 432.403-	€ 443.213-
Totaal accommodatiekosten tlv gemeente	€ 1.020.981	€ 1.021.955	€ 985.796

4.2.4 Consequenties contractbeëindiging

Een eventuele eenzijdige beëindiging van de overeenkomsten door de gemeente Sittard-Geleen brengt de volgende consequenties met zich mee:

- de overeenkomsten zijn met in achtneming van een opzegtermijn van een jaar door de gemeente te beëindigen. De Sportstichting dient de accommodatie binnen een maand te ontruimen en ter beschikking te stellen aan de gemeente. Er zijn geen (financiële) consequenties, vergoedingen of verplichtingen in de overeenkomsten vermeld die een eventuele beëindiging met zich meebrengen. Wel is uit een eerdere juridische toets gebleken dat de gemeente aansprakelijk is voor afvloeiingskosten van personeel. Voor de zwembadmedewerkers zal een (her- of uit) plaatsingsprocedure moeten worden opgestart, hetgeen frictiekosten met zich brengt. Daarnaast heeft de sportstichting voor een deel van haar overheadkosten geen dekking meer, hetgeen betekent dat de overheadkosten van de overige sportaccommodaties, in beheer bij de stichting, naar rato zal stijgen;
- de Sportstichting is een huurovereenkomst aangegaan met een bierbrouwerij. Dit brengt mogelijk verplichtingen met zich mee bij ontbinding en beëindiging van de exploitatie;
- beëindiging van de subsidierelatie. Hierbij dient de gemeente zich te houden aan de bepalingen van de AWB.

4.3 Laco Glanerbrook BV

4.3.1 Juridische aspecten

Laco Glanerbrook exploiteert sinds 2001 het sportcentrum Glanerbrook. Daarbij is in 2001 ook het eigendom van de opstallen en inventaris aan Laco overgedragen en de grond in erfpacht gegeven. Daartoe zijn de volgende documenten opgesteld:

- akte van erfpacht (januari 2001);
- subsidieovereenkomst (januari 2001);
- convenant subsidie aanpassingen buitenbad;
- convenant skeelerbaan;
- sociaal plan ten behoeve van de over te nemen medewerkers.

De twee convenanten en het sociaal plan dateren uit 2000 en hebben een eenmalig karakter of een kortdurende looptijd. Derhalve worden deze verder beschouwing gelaten. Onderstaand worden de belangrijkste bepalingen uit de akte van erfpacht en de subsidieovereenkomst weergegeven.

Akte van erfpacht en opstallen d.d. januari 2001

De erfpacht betreft de volgende onroerende en roerende zaken:

- de grond circa 4,5 hectare;
- de opstallen ter zake van het sport- en recreatiecentrum Glanerbrook:
 - openluchtzwembaden met ligweiden;
 - overdekt subtropisch zwembad;
 - overdekt sportbad;
 - twee sporthallen;
 - overdekte ijshal;
 - 400-meter open baan voor wielerskeeler/schaatsen;
 - overige functies als vergaderzalen, horeca, shop en technische installaties;
- de volledige bedrijfsgoederen, inventaris en voorraden:
 - deze zijn om niet overgedragen aan BV Glanerbrook. Vanaf ingangsdatum is de BV volledig voor eigen rekening en risico verantwoordelijk voor vervanging en uitbreiding.

Zoals vermeld in de erfpachtovereenkomst is de oorspronkelijke investeringswaarde van Glanerbrook € 15.882.000,-. Dit bedrag is geïnvesteerd door de gemeente Geleen en stichting de Smythegge.

Eigendom

Conform de overeenkomsten uit 2000 en 2001 is de ondergrond van sportcomplex Glanerbrook voor onbepaalde tijd in erfpacht gegeven aan Laco en wordt voor de opstallen het recht van opstal verleend. Het eigendom van de accommodatie is daarmee volledig overgedragen aan Laco. Hieraan zijn wel voorwaarden verbonden. Zo is het Laco Glanerbrook BV verboden:

- andere activiteiten te ontplooiën dan het bestemmingsplan aangeeft: De sport- en recreatieve bestemming;
- de grond en opstallen te vervreemden of met hypotheek te bezwaren.

De gemeente is eigenaar van de grond en draagt zorg voor onderhoud en beheer van de parkeerterreinen. In de overeenkomsten is een concurrentiebeding opgenomen. Dit impliceert dat de gemeente geen medewerking zal verlenen aan de vestiging van nieuwe zwembaden, sporthallen, ijsbanen, wielerskeelerbanen binnen het grondgebied van gemeente Geleen (peildatum grondgebied is 15-12-2000).

Duur en opzegging

Ingangsdatum van de overeenkomsten is 1 januari 2001. De akte van erfpacht is aangegaan voor onbepaalde tijd onder de navolgende condities:

- gedurende de eerste 20 jaar is de overeenkomst niet eenzijdig opzegbaar. Dus een looptijd tot en met 31 december 2020;
- bij beëindiging door Laco gelden de volgende clausules:
 - de grond en opstallen worden om niet overgedragen aan de gemeente. De Gemeente is daarvoor geen vergoeding verschuldigd, ook niet van (recente) investeringen;
 - de BV draagt voor rekening zorg voor sloop en verwijdering van alle opstallen. Indien de BV twee jaar voor de beëindiging de gemeente hiervan in kennis stelt, dan beoordeelt de gemeente wat er met Glanerbrook zal gebeuren. Besluit de gemeente te slopen dan levert de BV een bijdrage van € 771.427,-. De gemeente dient dit besluit binnen een jaar te nemen anders vervalt de vergoeding;
- bij beëindiging door de gemeente gelden de volgende clausules:

- na en vanaf de periode van 20 jaar kan de gemeente de overeenkomst opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van 3 jaar;
- alle zakelijke rechten inclusief de bedrijfsgoederen worden om niet overgedragen aan de gemeente, met in achtneming van de volgende vergoedingen:
 - de (balans)waarde van de uitbreidingen die door de BV met bouwvergunning van de gemeente zijn gesticht, conform de afschrijvingsmethode;
 - de (balans)waarde van onderhoud en verbeteringen boven een bedrag van € 68.067,- per onderdeel worden conform de afschrijvingsmethode vergoed;
 - een eenmalige vergoeding van € 771.427,- vermits de gebouwen en installaties compleet en in goede staat worden overgedragen;
 - alle bedragen worden ingaande het jaar 2002 geïndexeerd;
- de BV is verantwoordelijk voor eventuele bodemsanering bij milieuverontreiniging.

Huurprijs

De opstallen zijn in eigendom overgedragen, een huurprijs is daarmee niet van toepassing. Voor de grond zijn partijen een erfpachtcanon overeengekomen van € 510,50 per jaar.

Onderhoud

Glanerbrook BV dient jaarlijks uit de exploitatie(subsidie) een onderhoudsbudget van € 385.714,- per jaar beschikbaar te stellen. Hetzij voor de uitvoering van het jaarlijks onderhoud, hetzij te doteren in een onderhoudsvoorzieningen. In een afzonderlijk jaarverslag dient over de dotaties en onttrekking van de onderhoudsvoorzieningen verantwoording te worden afgelegd en te worden getoetst middels accountantscontrole. Na beëindiging door de gemeente is Glanerbrook BV gerechtigd het onderhoudsbudget te verlagen gedurende de drie jarige opzegtermijn. De budgetten zijn dan als volgt:

- budget 1^e jaar: € 204.201,-
- budget 2^e jaar: € 158.823,-
- budget 3^e jaar: € 113.445,-

Duur en looptijd

De subsidie wordt verstrekt zolang de BV Glanerbrook exploiteert binnen de gestelde voorwaarden.

Rapportageverplichtingen:

Laco Glanerbrook BV is verplicht jaarlijks de volgende rapportages op te stellen en aan de gemeente aan te reiken:

- jaarlijks een verslag middels jaarrekening én uiteenzetting van de prestaties met betrekking tot in de subsidie genoemde voorwaarden;
- vanaf 2004 elke drie jaar een tevredenheidsonderzoek;
- in een afzonderlijk jaarverslag dient over de dotaties en onttrekking van de onderhoudsvoorzieningen verantwoording te worden afgelegd en te worden getoetst middels accountantscontrole.

Naast deze verplichtingen heeft Laco recentelijk een plan ingediend voor de herontwikkeling van Glanerbrook.

4.3.2Onderhoudsplannen

Voor zover bekend is er geen MOP aanwezig.

4.3.3 Financiële aspecten

Laco Glanerbrook ontvangt jaarlijkse een subsidie. Bij aanvang van de exploitatie in 2001 was dit € 726.048,-. Door indexering en overige mutaties is over het exploitatiejaar 2017 sprake van een subsidie ad € 976.195,-. Over de subsidie is geen btw verschuldigd.

In de subsidieovereenkomst zijn uitgangspunten en voorwaarden geformuleerd. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- minimaal 220.000 individueel betalende bezoekers;
- openstelling voor recreatief gebruik:
 - zwembaden 3.000 gebruiksuren;
 - ijshal 450 gebruiksuren;
 - buitenijsbaan 1.000 gebruiksuren;
- openstelling voor verenigingsgebruik:
 - sporthallen 3.000 uren voor verenigingen en 26 klokuren per week voor gymonderwijs;
 - instructie/wedstrijdbad 800 uren;
 - ijshal 1.200 uren;
 - buitenijsbaan minimaal 240 uren;
 - wielerskeelerbaan 200 uren;
- jaarlijks verslag middels jaarrekening én prestaties met betrekking tot de voorwaarden;
- vanaf 2004 elke drie jaar een tevredenheidsonderzoek.

Destijds is binnen de subsidieafspraken een vergoeding voor het schoolzwemmen van € 43.109,- per jaar overeengekomen. Daarbij is een clausule opgenomen dat, indien het schoolzwemmen op enig moment zou worden afgeschaft, de BV een compensatie van 50% ontvangt. Dat is bij de afschaffing circa 10 jaar geleden ook gebeurd.

Baten en lasten in de gemeentebegroting

Inclusief subsidiebedragen de lasten van Glanerbrook in de gemeentebegroting € 1,18 miljoen. Voor 2020 en 2025 zullen deze lasten dalen naar € 1,10 miljoen, respectievelijk € 1,02 miljoen. Een specificatie is opgenomen in onderstaande tabel. De boekwaarde betreft financiële activa die verband houden met financiële transities van de opstellen Glanerbrook in 2000. In 2025 zijn de kapitaallasten volledig afgeschreven en is de boekwaarde nihil.

	2017 Glanerbrook	2020 Glanerbrook	2025 Glanerbrook
Boekwaarde	€ 648.776	€ 271.971	€ -
Kapitaallasten	€ 199.323	€ 104.176	€ -
Onderhoudsbijdragen			
Exploitatiebijdragen	€ 976.195	€ 990.838	€ 1.015.609
Overige bijdragen			
Subtotaal	€ 1.175.518	€ 1.095.014	€ 1.015.609
Huur/pacht inkomsten	€ 511-	€ 511-	€ 511-
Totaal accommodatiekosten tlv gemeente	€ 1.175.007	€ 1.094.503	€ 1.015.098

4.3.4 Consequenties contractbeëindiging

Een eventuele eenzijdige beëindiging van de overeenkomsten door de gemeente Sittard-Geleen brengt consequenties met zich mee. Deze zijn weergegeven in de vorige paragraaf. De afkoopsom bedraagt € 771.427,- en ingaande het jaar 2002 jaarlijks te indexeren. Uitgaande van een gemiddelde index van 0,75% per jaar bedraagt de vergoeding in 2025 circa € 923.000,-. Deze vergoeding dient te worden vermeerderd met de boekwaarde van de activa welke zijn opgenomen in de jaarrekening van Glanerbrook BV. Zodra de jaarrekening is ontvangen kan een raming worden gemaakt van de integrale kosten die gemoeid zijn bij eventuele contract beëindiging.

Beëindiging van de overeenkomsten betekent ook het beëindigen van de subsidierelatie. Hierbij dient de gemeente zich te houden aan de bepalingen van de AWB.

4.4 Sportplaza Het Anker BV en De Witse BV

4.4.1 Juridische aspecten

Eigendom en exploitatie

Op 31 mei 2002 is per notariële akte de 'NV Sport- en recreatiecentrum Het Anker' omgezet naar Onroerend Goed Maatschappij De Witse BV. Primaire doelstelling van de BV is het verkrijgen, vervreemden, beheren en exploiteren van onroerende en roerende zaken. De Witse BV is dus volledig eigenaar van de grond en opstallen van sportcomplex Het Anker. De gemeente Sittard-Geleen heeft conform de vaststellingsovereenkomst wel een prioriteitsaandeel in De Witse BV.

Op 14 juni 2006 is per notariële akte een statutenwijziging doorgevoerd. Hierbij is onder andere de primaire doelstelling gewijzigd naar 'het in eigendom hebben en beheren van onroerende zaken gelegen (... op kadastrale gegevens...) te Born.'

Eveneens is op 31 mei 2002 de 'Sport en recreatiecentrum Het Anker BV' opgericht. De primaire doelstelling van de BV is beheer en exploitatie van sportvoorzieningen.

De oprichters/aandeelhouders zijn:

- Exploitatiemaatschappij Limburg (EML) BV (een dochter van Sportfondsen);
- Exploisport BV (is Holding / management BV van Winand Willigers);
- Medi Sport, Fysio Sport Born BV.

Het Anker BV huurt de accommodatie van Onroerend Goed Maatschappij De Witse BV. De Witse BV is als eigenaar verantwoordelijk voor het groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. Het Anker BV is verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van de sportvoorzieningen.

In februari 2012 is door de gezamenlijke partijen (gemeente Sittard-Geleen, Het Anker BV en De Witse BV) een vaststellingsovereenkomst opgesteld. Doelstelling van deze overeenkomst is dat door de veelheid van overeenkomsten en aktes, welke in het verleden zijn opgesteld, onduidelijkheid kan ontstaan welke bepalingen wel of niet van toepassing zijn. De diverse documenten sinds 1997 zijn opgesomd in artikel 1 van de nieuwe overeenkomst. Hieronder ook de transportakte van december 2006 waarbij het juridisch eigendom van Het Anker is overgedragen van de gemeente naar De Witse BV. In de overeenkomst is vastgesteld dat alle voorgaande documenten komen te vervallen, met uitzondering van:

- de statuten van De Witse BV;
- de transportakte uit 2006 waarin onder meer is opgenomen het voorkeursrecht van de gemeente tot aankoop van het Anker zodra De Witse tot vervreemding over zou gaan. Alsmede de verplichtingen van De Witse tot verzekering van het onroerend goed en het onderhoud van de groenvoorziening.

Naast deze vaststellingsovereenkomst is een nieuwe exploitatieovereenkomst opgesteld tussen gemeente Sittard-Geleen en Sport- en recreatiecentrum Het Anker BV, voor de periode 1 maart 2012 t/m 31 december 2020. Dit betreft een integrale overeenkomst voor alle sportvoorzieningen van het Anker:

- binnenzwembad;
- sporthal;
- buitensportaccommodaties van de tennisvereniging en de voetbalvereniging;
- sportstimulering door promotie en vernieuwing van sportactiviteiten.

De exploitatie is risicodragend voor Het Anker BV.

Duur en opzegging

De overeenkomsten zijn aangegaan voor de periode van 1 maart 2012 tot en met 31 december 2020. Tussentijdse opzegging is niet mogelijk. Vervolgens worden de overeenkomsten stilzwijgend verlengd voor telkens een periode van 1 jaar. Indien de gemeente de overeenkomst eenzijdig opzegt (zonder dat daar dringende redenen aan ten grondslag liggen), is zij verplicht tot de volgende schadeloosstelling (zie paragraaf 4.4.4.).

Onderhoud

In de overeenkomsten zijn bepalingen opgenomen over de wijze en het niveau waarop het onderhoud dient te worden uitgevoerd. In zijn algemeenheid is omschreven dat de opstallen en daarin aanwezige installaties en inventaris, sober en doelmatig dienen te worden onderhouden. De sportvoorzieningen dienen minimaal te voldoen aan de sporttechnische eisen die door de sportbonden zijn geformuleerd. Voor de uitvoering daarvan zijn onderhoudsplannen en vervangingsschema's voor de inventaris opgesteld welke jaarlijks geactualiseerd dienen te worden.

Rapportageverplichtingen:

Sport- en recreatiecentrum Het Anker BV is verplicht jaarlijks de volgende rapportages op te stellen en aan de gemeente aan te reiken:

- een jaarrekening over het voorgaande verslagjaar, getoetst door een accountant;
- een jaarverslag waarin de gerealiseerde kwantitatieve en kwalitatieve outputcriteria zijn opgenomen.

Daarnaast dient de vennootschap jaarlijks een klantentevredenheidsonderzoek te verrichten. De uitkomsten hiervan worden besproken in het jaarlijks overleg tussen partijen waarbij de kwantitatieve en kwalitatieve outputcriteria worden geëvalueerd.

4.4.2Onderhoudsplannen

Voor Het Anker is een onderhoudsplan opgesteld voor de periode tot en met 2023. De gemiddelde onderhoudskosten zijn € 225.000,- per jaar voor de gehele sportaccommodatie inclusief sportpark.

4.4.3 Financiële aspecten

Sport- en recreatiecentrum Het Anker ontvangt jaarlijkse een subsidie. De subsidie voor 2017 bedraagt € 788.654,-. De subsidie is als volgt opgebouwd:

- vast bedrag voor dekking huurlasten € 104.000,- die het Anker verschuldigd is aan De Witse BV;
- een vast bedrag voor dekking investering accommodatie HBC'09 € 33.199,-;
- een geïndexeerde bijdrage ter dekking van de onderhoudskosten € 336.144,-;
- een geïndexeerde bijdrage ter dekking van de personeelskosten € 146.350,-;
- een geïndexeerde bijdrage ter dekking van overige exploitatiekosten € 103.962,-;
- een bijdrage van € 65.000,- voor het onderbrengen van de activiteiten van de jeugdopleiding van Fortuna Sittard.

In de subsidieovereenkomst zijn uitgangspunten en voorwaarden geformuleerd. De belangrijkste voorwaarden met betrekking tot de zwemvoorziening zijn:

- openstelling zwembad:
 - recreatief: 800 gebruiksuren;
 - doelgroepen: 550 gebruiksuren;
 - lezwemmen: 600 gebruiksuren;
 - overige: 1.000 gebruiksuren;
- de gemeente stelt de bestaande tarieven vast.

Baten en lasten in de gemeentebegroting

In de gemeentebegroting zijn geen financiële- of materiele activa opgenomen. Evenmin zijn er lasten als belastingen of verzekeringskosten. De baten en lasten binnen de gemeentebegroting zijn derhalve gelijk aan het subsidiebedrag ad € 788.654,-.

	2017 Het Anker	2020 Het Anker	2025 Het Anker
Boekw aarde	-	-	-
Kapitaallasten	€ -	€ -	€ -
Exploitatiebijdragen	€ 788.654	€ 800.484	€ 820.496
Totaal accommodatiekosten tlv gemeente	€ 788.654	€ 800.484	€ 820.496

4.4.4 Consequenties contractbeëindiging

De overeenkomsten zijn vanaf 2020 door partijen op te zeggen met in acht neming van een opzegtermijn van één jaar. Bij beëindiging heeft de gemeente het voorkeursrecht tot aankoop van de grond, opstallen en inventaris. Indien de gemeente geen gebruik maakt van dit voorkeursrecht dan heeft de gemeente zich verplicht tot medewerking om haar prioriteitsaandeel in te trekken of over te dragen. Zoals aangegeven bij de paragraaf 'duur en opzegging' is de gemeente verplicht tot schadeloosstelling indien de overeenkomst eenzijdig wordt opgezegd:

- vergoeding van de resterende boekwaarde van de investeringen die betrekking hebben op reguliere activiteiten van de BV. De betreffende investeringen worden dan in eigendom aan de gemeente overgedragen indien zij dit verlangt:
 - de boekwaarde van de activa bij De Witse hebben ultimo 2015 een omvang van € 708.101,-;

- de boekwaarden van de activa bij Het Anker hebben eind 2015 een omvang van € 23.850,-. Totaal aan activa begin boekjaar 2016 circa € 732.000,-. Daar staat tegenover dat in de jaarrekening van De Witse BV een totaalbedrag aan reserves en voorzieningen is opgenomen ad € 692.000,-. In welke mate deze activa en voorzieningen verband houden met de zwemvoorziening is vooralsnog onduidelijk. De verwachting is dat dit voornamelijk de overige (buiten) sportvoorzieningen betreft;
- afvloeiingskosten van het personeel bij gedwongen ontslag, waaronder de ontslagvergoeding en juridische kosten. Deze afvloeiingskosten laten zich in deze fase nog moeilijk inschatten. Buiten directe personeelsleden ten behoeve van de zwembadactiviteiten is er indirecte personele formatie, die zal moeten worden afgebouwd indien de zwembadvoorziening zou worden beëindigd;
- een gefixeerde vergoeding van € 25.000,- welke jaarlijkse wordt geïndexeerd (vanaf 2013). Per 2020 bedraagt de vergoeding circa € 26.600,-.
- beëindiging van de overeenkomsten betekent ook het beëindigen van de subsidierelatie. Hierbij dient de gemeente zich te houden aan de bepalingen van de AWB.

4.5 Samenvatting en conclusies

De gemeente Sittard-Geleen heeft met de drie exploitanten in de loop der jaren verschillende overeenkomsten gesloten die per sportvoorziening verschillend zijn in aard en karakter, looptijd, invloed, prestaties en ontbindende voorwaarden, waaronder de beëindigingsvergoeding. De mate van invloed en de mate waarin de gemeente risico loopt, is in de volgende tabel weergegeven.

Invloed en risicomatrix			
Accommodatie	Invloed op exploitatie en beheer	Financieel risico exploitatie	Financieel risico onderhoud
Sport en recreatiecentrum Het Anker	Beperkte invloed	Gering risico	Beperkt risico
Sportcentrum Glanerbrook	Beperkte invloed	Geen risico	Beperkt risico
Zwembad De Nieuwe Hateboer	Redelijke invloed	Een redelijk risico aanw ezig	Een redelijk risico aanw ezig

De invloed op het Anker en Glanerbrook is beperkt. Het eigendom van de accommodaties ligt bij derden. De mate van invloed is gelijk aan de (prestatie)afspraken die zijn gemaakt inzake de subsidie. In de praktijk betekent dit veel meer een controlerende rol van de gemeente. Bij eventuele ingebrekestelling van de exploitant is de gemeente gerechtigd boetes op te leggen of in een uiterst scenario de subsidie op te schorten of geheel of gedeeltelijk te korten. Daar staat tegenover dat het risico ook beperkt is. De gemeente heeft gezien het risicodragend karakter door de exploitanten geen direct financieel risico. In zijn algemeenheid geldt wel dat indien de exploitant onverhoopt in financiële problemen komt, de gemeente per saldo mede probleemeigenaar is. De praktijk wijst uit dat de exploitant een beroep zal doen op ondersteuning van de gemeente. Of, indien de exploitant failliet gaat, vallen de accommodaties terug naar de gemeente. De gemeente zal op dat moment een besluit zal moeten nemen over continuering van de exploitatie om maatschappelijk gebruik veilig te stellen.

Bij de Sportstichting (De Nieuwe Hateboer) heeft de gemeente grotere invloed. De gemeente is niet alleen eigenaar van de accommodaties maar heeft als opdrachtgever middels de (kortlopende) exploitatieovereenkomst ook bredere sturingsmogelijkheden. Dit impliceert dat de gemeente ook een groter financieel risico loopt. Hetzij door tegenvallers in de exploitatie, hetzij door onvoorzien onderhoud of vervangingsinvesteringen.

4.5.1 Financiële aspecten

De totale kosten van de drie sportvoorzieningen in de gemeentebegroting zijn gezamenlijk afgerond € 3 miljoen (2017). Zie onderstaande tabel.

Dit betreft de kosten van de drie totale accommodaties, dus inclusief de onderdelen van Glanerbrook en Het Anker die niet met schaatsen of zwemmen te maken hebben. Voor de exploitatiebijdragen en huurinkomsten is uitgegaan van een gemiddelde indexering van 0,75% per jaar.

	2017	2020	2025
	Totaal accommodaties	Totaal accommodaties	Totaal accommodaties
Boekw aarde	€ 3.126.478	€ 2.375.373	€ 1.479.567
Kapitaallasten	€ 398.260	€ 292.447	€ 132.421
overige kosten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ 46.057	€ 46.057
Exploitatiebijdragen	€ 2.966.849	€ 3.011.352	€ 3.086.636
Huurinkomsten	€ 426.524	€ 432.914	€ 443.724
Totaal accommodatiekosten tlv gemeente	€ 2.984.642	€ 2.916.941	€ 2.821.389

Door dalende afschrijving- en rentekosten lopen de kosten in de komende jaren terug. Door de indexering van de exploitatiebijdrage is het verschil tussen 2017 en 2025 echter beperkt.

Bij Glanerbrook en Het Anker maken de schaats- en/of zwemvoorzieningen integraal onderdeel uit van de exploitatie. Eventuele afstoting van een deel van de sportvoorziening betekent niet dat dit een evenredige besparing oplevert. Bijvoorbeeld op kosten als management, administratie en beheer, en overige overheadkosten kan niet of in mindere mate worden bespaard. Daarnaast dient bij afstoting rekening te worden gehouden met frictiekosten.

De schaats- en zwemfaciliteiten zijn wel de duurdere voorzieningen in de exploitatie. Een globale benadering op basis van de exploitatiebegrotingen worden de kosten voor alleen zwemmen en schaatsen berekend op ca. € 2,4 miljoen.

4.5.2 Consequenties contractbeëindiging

Voor alle exploitatiecontracten geldt dat deze op enig moment door de gemeente eenzijdig kunnen worden opgezegd. Dit brengt (financiële) consequenties met zich mee.

Consequenties contractbeëindiging	De Nieuw e Hateboer	Laco Glanerbrook	Het Anker
Mogelijke opzegging	jaarlijks	per 1-1-2018	per 1-1-2020
Opzegtermijn	1 jaar	3 jaar	1 jaar
Beeindigingsdatum	jaarlijks	31-12-2020	31-12-2020
Ontbindingsvergoeding		€ 909.256	€ 26.600
Vergoeding (overname) activa		pm	pm*
Afvoelingskosten personeel	pm	-	pm
Totaal ontbindingskosten	€ -	€ 909.256	€ 26.600

*in de jaarrekening zijn eveneens reserveringen en voorzieningen opgenomen. Deze zijn qua omvang redelijk gelijk aan de activa. Vooralnog is aangenomen dat indien de activa tegen de boekw aarde dient te worden overgenomen, dan ook de reserves te goede komen aan de verkrijgende partij (de gemeente indien zij gebruik maakt van haar voorrangrecht).

Beëindiging van de overeenkomsten betekent ook het beëindigen van de subsidierelatie. Hierbij dient de gemeente zich te houden aan de bepalingen van de AWB.

Buiten de ontbindingsvergoeding en de vergoeding voor overname van de activa is specifiek voor Het Anker opgenomen dat de afvloeiingskosten van medewerkers voor rekening komen van de gemeente.

Ook bij de Sportstichting komen eventuele afvloeiingskosten van medewerkers in De Nieuwe Hateboer voor rekening van de gemeente. Voor deze medewerkers wordt de CAR/UWO als arbeidsvoorwaardenregeling toegepast. Daarnaast heeft de sportstichting voor een deel van haar overheadkosten geen dekking meer, hetgeen betekent dat de overheadkosten van de overige sportaccommodaties, in beheer bij de stichting, naar rato zal stijgen;

De afvloeiingskosten van de medewerkers valt eventueel te beperken doordat, afhankelijk van de toekomstscenario's, er herplaatsingsmogelijkheden zijn in de nieuw te realiseren sportvoorziening dan wel in de bestaande voorzieningen die eventueel worden gecontinueerd.

Belangrijke aandachtspunten bij eventuele beëindiging

Het onderzoek heeft betrekking op de schaats- en zwemvoorzieningen in de gemeente Sittard-Geleen. Voor zowel Sportcentrum Glanerbrook als sportcentrum Het Anker geldt dat deze voorzieningen bredere sportfaciliteiten hebben dan alleen voor zwemmen en schaatsen. De subsidie- en instandhoudingskosten van deze twee accommodaties houden dus niet alleen verband met de zwem- en schaatssport, maar ook met de sporthallen, sportvelden en overige faciliteiten. Louter het eventueel beëindigen van de schaats- en/of zwemfaciliteiten betekent niet dat evenredig op de subsidie- en instandhoudingskosten kan worden bespaard. Bij de scenario-ontwikkeling dient dus rekening te worden gehouden met subsidie- en instandhoudingskosten van de 'achterblijvende' sportfaciliteiten, dan wel van herplaatsing daarvan.

Belangrijke aandachtspunten bij eventuele continuering van de huidige voorzieningen

Met name de sportfaciliteiten van Glanerbrook en van sportcentrum het Anker zijn 'op leeftijd'. De exploitanten hebben aangegeven dat tot 2025 de huidige middelen toereikend zijn om de accommodaties op een redelijk niveau in stand te houden en te exploiteren. Vanaf 2025 dient echter rekening te worden gehouden met substantiële investeringen om de sportvoorzieningen voor langere tijd te continueren. Dit betreft de schaats- en zwemvoorziening maar ook de overige sportfaciliteiten. Nieuwbouw of een renovatie tot 'vernieuwbouw' niveau is een reële verwachting.

Beide aandachtspunten zijn van wezenlijk belang in de scenario-ontwikkeling en het benoemen van de voorkeursvariant.

5.1 Kaders en uitgangspunten

Alvorens de scenario's te benoemen en uit te werken is het van belang om de kaders en uitgangspunten te beschrijven. Dit behelst onder meer het huidige en toekomstige gebruik en het gewenste ambitieniveau inzake topsport, breedtesport en recreatief/instructief. Voor de zwemvoorziening is onder meer de keuze wel of geen 50-meterbad van belang. Dit hangt direct samen met het ambitieniveau om te faciliteren in topsport. Voor de breedtesport en het recreatiefzwemmen is de mate van gewenste spreiding van belang.

Wat betreft het schaatsen is zowel voor de 400-meterbaan als voor de ijshal al sprake van een (boven)regionale voorziening. Voor de keuzes van de ontwikkeling van de 400-meterbaan – open, overkapt of gesloten en geacclimatiseerd – is eveneens het huidige en toekomstige gebruik van belang, evenals het ambitieniveau om al dan niet te faciliteren in (top)schaatsport.

5.2 Beoordeling schaatsen

5.2.1 Bezoek en gebruik

Zoals verwoord in paragraaf 2.3 is het bezoek en gebruik van de schaatsfaciliteiten niet diepgaand te herleiden. Dit komt door de beperkte cijfers die beschikbaar zijn gesteld, maar bovenal door de wijze van registratie. Er wordt gebruikt gemaakt van combi-abonnementen, die geldig zijn voor schaatsen maar ook voor zwemmen en fitness. Ook de losse entree wordt niet (afdoende) gespecificeerd naar schaatsen of zwemmen. Op basis van de aangeleverde informatie, de enquête onder de gebruikers en een grove vertaling van de exploitatiecijfers kan een ruwe indicatie van bezoek- en verhuurcijfers worden opgesteld:

Bezoek en verhuur schaatsen Glanerbrook	verhuur in uren per jaar*	raming bezoek instructie en recreatie per jaar*
Ijshal	1.338	32.168
400-meter ijsbaan	107	38.175
Totaal schaatsen	1.445	70.343
*verenigingsuren		

Het gebruik van de 400-meterbaan is met 107 verenigingsuren en afgerond 38.000 bezoekers (recreatie en instructie) per seizoen zeer beperkt. De verenigingsuren betreft in hoofdzaak één vereniging: De Limburgse schaatsvrienden. Daarnaast wordt de ijsbaan door de KNSB gehuurd voor (lokale) wedstrijden en trainingen. Ten opzichte van 2007/2008 is de verhuur en het bezoek sterk gedaald. Dat geldt zeker voor het gebruik van de 400-meterbaan. Ook in 2007/2008 waren adequate cijfers niet of in beperkte mate beschikbaar. Op basis van de toen beschikbare informatie (125.000 bezoekers inclusief verenigingen) kan ruwweg kan worden gesteld, dat het bezoek en gebruik gehalveerd is.

De ijshal wordt intensiever gebruikt, voornamelijk door de Smoke Eaters: topijshockey en de vereniging Jeugdbelang. Gezamenlijk maken zij ca. 950 uren per seizoen gebruik van de ijshal. De overige uren worden gehuurd door de Limburgse schaatsvrienden (ca. 97 uur per seizoen) en een zestal overige clubs uit Nederland, België en Duitsland.

Tegen de verdrukking in heeft de ijshockeyvereniging zich weten te handhaven. IJshockey boet sterk in aan populariteit. Ook nationaal gezien. Dit heeft er onder meer toe geleid dat België en Nederland een gezamenlijke competitie zijn gestart. Kunstschaatsverenigingen maken zeer beperkt gebruik van de ijshal. Kunstschaatsen kende in Nederland een sterke opleving door de Tv-shows als 'Sterren dansen op het ijs'. Dit effect is nagenoeg geheel weggeëbd. Ook in Glanerbrook. Zo is SV Heppy gestopt met haar activiteiten en de KNSB-sectie kunstrijden huurt de hal slechts ca. 12 uur per seizoen.

5.2.2 Wensen gebruikers

Alleen van de Limburgse Schaatsvrienden en van de Smoke Eaters zijn contactgegevens t.b.v. het onderzoek aangeleverd. Van alle overige gebruikers (m.u.v. de KNSB) zijn geen contactgegevens te achterhalen. De betreffende clubs hebben ook geen website of komen uit Duitsland of België. Geconcludeerd kan worden dat er buiten de Schaatsvrienden en de Smoke Eaters in de regio verder geen actieve (schaats)verenigingen zijn, of dat die ermee zijn opgehouden.

Aan de verenigingen en de KNSB is een enquêteformulier opgestuurd. De KNSB heeft niet gereageerd, de response van de verenigingen is in onderstaande tabel opgenomen:

Enquete schaatsverenigingen							
Vereniging	Response	aantal actieve leden	Topsport-leden	% afkomstig uit Sittard-Geleen	Verwachting af- of toename leden	Gebruik conform opgave exploitant of herleid uit roosters	
						400-meter baan	ijshal
Limburgse schaatsvrienden	ja	245	40	42%	weet niet	95,25	97,00
Stichting Topijshockey Eaters	ja		25	70%	+25%		339,00
Vereniging Jeugdbelang	ja	145	6	60%	+35%		604,00
We-Skate (nieuwe vereniging; juni 2017)		13		75%	" +100%	-	-
KNSB lange baan	Nee					11,75	
GK Flyers	Nee						91,75
VIPS	Nee						91,00
Alley Cats	Nee						45,25
Ice Dogs	Nee						27,00
SV Heppy	Ja	maakt geen gebruik meer!					31,50
KNSB kunstrijden	nee						12,00
raming clubs		50					
Totaal	45%	453	71	49%		107	1.339

Op basis van de response en een inschatting van de overige clubs kan worden herleid dat ca. 450 (actieve) leden gedurende het schaatsseizoen één of meerdere malen per week gebruik maken de ijssportfaciliteiten. 49% hiervan is afkomstig uit de gemeente Sittard-Geleen, de overige uit de brede regio.

De Limburgse schaatsvrienden heeft geen verwachting uitgesproken over toekomstige ontwikkelingen in ledenaantal. Wel hebben zij aangegeven dat het bestaansrecht van hun vereniging direct samenhangt met de toekomst en daarmee het voortbestaan van de 400-meterbaan in Geleen. Indien de 400-meter baan onverhoopt komt te vervallen dan pleiten zij voor een 333-meter baan (rondom de ijshockeyvloer) zoals in Nijmegen.

De stichting Topijshockey en de vereniging Smoke Eaters verwachten een groei van respectievelijk 25% tot 30%. Gezien de landelijke trends en ontwikkelingen is dit zeer ambitieus en kan een vraagteken worden geplaatst bij de realisatie hiervan. De clubs hebben wel aangegeven dat eventuele verplaatsing naar een andere locatie negatieve invloed heeft op leden en bezoekers. Evenals bij de vereniging van de 400-meterbaan kan voor de ijshal worden gesteld dat het bestaansrecht van de ijshockeyvereniging samenhangt met het voortbestaan van de accommodatie.

5.2.3 Visie exploitanten

Met de directie van Laco is een interview gehouden. Daarbij zijn de volgende statements opgetekend:

- De toekomst van Glanerbrook valt of staat met de volgende vragen:
 - Wat is het ambitieniveau van de gemeente? Topsport of breedtesport?
 - Wil de gemeente centraliseren of decentraliseren? Breedtesport past niet goed bij centraliseren, omdat daarvoor juist spreiding en nabijheid belangrijk zijn
- Huidige spreiding van accommodaties is goed
- Bij centralisering zal bezoekverlies optreden door grotere afstanden
- Moeten alle functies van Glanerbrook gekoppeld blijven? Het opknippen van de accommodatie zorgt ervoor dat de exploitatie in elkaar valt
- De koppeling van ijs en zwemmen zorgt voor duurzaamheid (door warmte-uitwisseling). Mogelijk zijn er ook kansen op warmte-uitwisseling met DSM
- De bezetting van de dubbele sporthal is gedaald door de realisatie van een sporthal bij Fitland (Sportzone). Zo is het tophandbal verdwenen
- Glanerbrook is van belang voor Geleen
- Er zijn enige beperkingen van de ligging in het hart van de stad, vooral wat betreft ammoniak voor het zwembad
- Laco heeft een businesscase uitgewerkt, maar op nog vrij algemeen niveau met veel mogelijkheden:
 - Bijvoorbeeld (semi-)overdekte 400-meterbaan met wielervedbaan
 - Bijvoorbeeld overkapping 50-meterbad
 - Moeten de buitenbaden behouden blijven?
- Laco heeft de businesscase bij de gemeente neergelegd en informatieavonden voor gebruikers georganiseerd, zodat ze konden meedenken.
- Laco wil zeker met de huidige accommodatie verder, maar is ook bereid om te participeren in en mee te denken over een centrumvoorziening.
- Een 50-meterbad is niet nodig voor breedtesport en is duur uit exploitatie oogpunt.

5.2.4 Onderhoudsstaat voorziening

De staat van onderhoud van de schaatssportfaciliteiten is matig tot slecht. Dit wordt ook zo ervaren door de gebruikers: de accommodatie is volgens hen dringend toe aan een opknapbeurt. Volgens Laco kan Glanerbrook met de huidige middelen nog in stand worden gehouden tot 2025. Daarna zijn grotere investeringen noodzakelijk.

Contractueel is Laco verplicht een bedrag voor onderhoud te reserveren en uit te voeren ad € 385.000,- per jaar. Conform het accountantsrapport werd in 2014/2015 € 224.000,- aan onderhoud besteed, plus ca. € 255.000,- aan personeelskosten. In de personeelskosten zitten echter ook reguliere TD-werkzaamheden voor watercontrole en ijsbereiding.

Uit de balans van Glanerbrook BV blijkt dat er geen (onderhouds)voorzieningen zijn opgenomen. Ergo: de BV heeft ultimo het boekjaar 2014-2015 een negatief vermogen van € 105.000,-. (Kapitaal en agio +€ 1,0 miljoen en overige reserves -€ 1,1 miljoen). Dat betekent dat er geen reserves zijn om eventuele tegenvallers in de exploitatie of tegenvallers in onderhoud op te vangen. Zeker voor de periode 2020-2025 brengt dit een substantieel risico met zich mee. Temeer daar Laco, bij eventuele opzegging van de overeenkomst, contractueel de onderhoudsbedragen jaarlijks mag verlagen (zie ook paragraaf 4.3.1).

5.2.5 Toekomstperspectief schaatsen

400-meterbaan

Kijkend naar het huidige gebruik, de daling van bezoek en verhuur in de afgelopen jaren en de algemene trends en ontwikkelingen t.a.v. schaatsen, kunnen vraagtekens worden gezet bij het bestaansrecht van een 400-meterbaan. Een moderne, nieuwe ijsbaan (overdekt en/of geacclimatiseerd) zal zeker leiden tot een toename in verenigingsbezoek en recreanten. Maar indien zelfs het gebruik verdubbeld, wordt de ondergrens van het bestaansrecht van een 400-meterbaan nog niet gehaald. De drempelwaarde voor een (overdekte) 400-meterbaan is ca. 220.000 bezoekers. De drempelwaarde is bepaald op basis van bezoekersaantallen van de verschillende ijsbanen in Nederland en is derhalve niet gelijkgeschakeld aan winstgevendheid of kostendekkendheid. Een bezoek van rond 220.000 per jaar is niet realistisch voor de regio Zuid-Limburg. Deze ondergrens wordt alleen gerealiseerd in grootstedelijke gebieden (Amsterdam, Utrecht) of in regio's met een sterke, historische schaatscultuur (Friesland, Noord-Holland). Behoud van de huidige schaatsvoorziening zou dan een optie kunnen zijn. De baan ligt er tenslotte en de renovatiekosten, ook inclusief een overkapping, zullen naar verwachting lager uitvallen dan nieuwbouw op een andere locatie. Bij een eventuele overkapping van de baan dient rekening worden gehouden met beperkingen en procedures indien het vigerende bestemmingsplan dient te worden gewijzigd. Bij nieuwbouw kan een 333-meter baan worden overwogen. Bijvoorbeeld als ring rondom de ijshockeyvloer.

IJshal

Voor een ijshockeyhal wordt uitgegaan van een drempelwaarde van 135.000 bezoekers. Een waarde die nu en in de toekomst niet wordt gerealiseerd. Qua verenigingsuren wordt de ijshal echter intensiever gebruikt dan de 400-meterbaan. Met de aantekening dat er feitelijk één (hoofd)gebruiker is. Dit geldt overigens voor veel ijshockeyhallen. Dit maakt tegelijkertijd de exploitatie van de ijshal kwetsbaar. Indien de (hoofd)gebruiker wegvalt, is er nagenoeg geen gebruikspotentieel buiten recreatief bezoek. Voor Glanerbrook wordt dit versterkt door het feit dat de ijshockeyvereniging de Smoke Eaters worden gesponsord door Laco.

IJshockey is echter een begrip in Geleen en de sporttraditie is sterk verankerd in de lokale samenleving en is van cultuurhistorische betekenis. Dit pleit ervoor de ijshockeyfaciliteit voor de stad te behouden.

5.3 Beoordeling zwemmen

5.3.1 Bezoek en gebruik

In onderstaande tabel zijn de bezoekersaantallen van de drie zwembaden weergegeven. In hoofdstuk 2 is de vraag en het aanbod van de zwembaden beschouwd in perspectief van de opgave door de exploitanten van het totale bezoek inclusief verenigingsbezoek. Het zijn ramingen.

Voor de beoordeling in dit hoofdstuk wordt uitgegaan van de feitelijke cijfers: het bezoek tijdens recreatie-uren en aan instructie- of doelgroepactiviteiten in het tijdsbestek van 2004 tot en met 2016. Voor het verenigingsgebruik worden de verhuurde uren beoordeeld. Voor Glanerbrook geldt dat de cijfers zijn herleid uit het aangereikte materiaal en er geen concrete opgave is van de exploitant. Doordat in Glanerbrook o.a. gebruik wordt gemaakt van combi-arrangementen betreffen de bezoekcijfers dus een ruwe inschatting. Daarbij hebben de cijfers betrekking op 2014-2015.

Bezoek (recreatie en instructie) per jaar	2004	2007	2009	2013	2015	2016	10-jaar mutatie 2016 tov 2007 (in %)
De Nieuwe Hateboer							
Recreatief zwemmen	117.779	92.379	97.294	78.000	59.100	63.700	-31%
Instructie	27.505	22.963	16.129	23.200	13.700	14.400	-37%
Doelgroepen	24.466	23.553	22.529	11.000	8.600	9.700	-59%
Schoolzwemmen	45.313	10.823	1.881	0	0	0	-100%
Totaal Nieuwe Hateboer	215.063	138.895	135.952	112.200	81.400	87.800	-37%
Het Anker							
Recreatief zwemmen	24.092	21.197	18.254	16.579	13.704	15.149	-29%
Instructie	35.033	28.925				12.822	-56%
Doelgroepen	11.339	13.332	48.092	22.766	20.614	9.532	-29%
Schoolzwemmen	4.715	5.746				601	-90%
Totaal Het Anker	70.464	63.454	66.346	39.345	34.318	38.104	-40%
Glanerbrook	NB	NB	NB	NB	NB	90.500	
Totaal zwembaden						216.404	

Exclusief verenigingsgebruik bezochten zo'n 216.000 bezoekers in 2016 de drie zwembaden. Dit aantal ligt fors lager dan 10 jaar geleden. De daling in het bezoek aan De Nieuwe Hateboer is zo'n 37% en in het Anker is dit 40%. Per activiteit zijn er jaarlijkse fluctuaties in bezoekersaantallen, maar geconcludeerd kan worden dat vanaf 2004 sprake is van een structureel dalende bezoekerstrend.

Van Glanerbrook zijn geen cijfers bekend maar de veronderstelling is dat de trend van dalende bezoekcijfers niet wezenlijk anders zal zijn. Opvallend is de daling bij het doelgroepzwemmen in De Nieuwe Hateboer en bij het Anker de daling in het instructiezwemmen. Bij het bezoek instructiezwemmen dient te worden opgemerkt dat de zwemverenigingen in Sittard-Geleen eveneens zwemlessen aanbieden. Het schoolzwemmen is al enige tijd afgeschaft in Sittard-Geleen. Wel maakt het onderwijs (o.a. ROC) als huurder gebruik van zwemwater, met name in de Nieuwe Hateboer:

Verhuur (in uren per jaar)	2016
De Nieuwe Hateboer	
Wedstrijdbad verenigingen	1.815
Wedstrijdbad onderwijs	1.080
Doelgroepenbad	429
Totaal	3.324
Het Anker	938
Glanerbrook	836
Totaal zwembaden	5.098

Per jaar maken de gezamenlijke verenigingen en onderwijs-/zorginstellingen 5.100 uur gebruik van het beschikbare zwemwater. De bezetting van De Nieuwe Hateboer is substantieel. Het Sittards bad heeft dan ook de meeste overdekte bassins en overdekte capaciteit zwemwater in vergelijking met Het Anker en met Glanerbrook. Het Anker houdt, mede door de L-vorm, het midden tussen een wedstrijdbad en doelgroepenbad, terwijl Glanerbrook relatief meer recreatiewater heeft:

Huidige situatie	25-meter bassin	Doelgroepenbassin	Recreatie binnen	Recreatie buiten	Totaal
De Nieuwe Hateboer	375	200	195	1.990	2.760
Glanerbrook	316	0	437	1.440	2.193
Het Anker	250	101	0	0	351
Totaal	941	301	632	3.430	5.304

Met 3.430 m² buitenzwemwater is Sittard-Geleen ruim voorzien in recreatiewater in de zomerperiode.

Regionaal bestaan er grote verschillen in de ontwikkeling van het zwembad, maar als algemene trend wordt aangehouden dat het zwembadbezoek met 18% is gedaald (bron: Sociaal Cultureel Planbureau 2014). Daarbij is het aanbod van accommodaties met 8% gekrompen. Dit heeft ongetwijfeld een wisselwerking. Ook het ledenaantal bij de KNZB loopt terug. Het aantal aangesloten verenigingsleden fluctueert enigszins op basis van internationale successen, maar als trend is een dalende lijn te zien van 5%. Vergeleken met landelijke trends is de ontwikkeling in Sittard-Geleen te kenmerken als 'atypisch'. Het zwembadbezoek (recreatief, doelgroepen en instructie) daalt met 40% substantieel sterker dan het landelijke patroon. Daar staat tegenover dat de zwemverenigingen weliswaar qua ledenaantal zijn gekrompen maar de huur van badwater is redelijk stabiel gebleven. Zo is het ledenaantal van de grootste vereniging Hellas Glana met ca. 10% gedaald maar huren zij per saldo nog even veel zwemwater. Wegens capaciteitstekort is de vereniging genoodzaakt zwemwater elders (Kerkrade en Eindhoven) te huren.

5.3.2 Wensen gebruikers

In totaal maken ruim 20 verenigingen, onderwijs- en zorginstellingen wekelijks gebruik van één van de drie zwembaden. Hellas Glana maakt als enige vereniging structureel gebruik van de drie zwembaden. Aan alle verenigingen en gebruikers is een enquêteformulier opgestuurd. Acht verenigingen hebben gereageerd. Een response van 42%. Alle grotere zwemverenigingen hebben echter wel gereageerd. De belangrijkste uitkomsten van de enquête zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Vereniging	Response	aantal actieve leden	Topsport-leden	% afkomstig uit Sittard-Geleen	Verwachting af- of toename leden	Gebruik accommodatie in uren per jaar/seizoen conform opgave exploitanten			
						Glanerbrook	Hateboer	Anker	Totaal
Hellas Glana	ja	300	0	70%	+5%	300	1.210	66	1.576
Watervrienden Geleen	ja	245	5	64%	Blijft gelijk	380			380
Watervrienden Sittard	ja	205	0	58%	Blijft gelijk		270		270
Watervrienden Neptunus Born	ja	287	0	70%	Blijft gelijk			550	550
DC de Robben	ja	42	0	50%	+25%		72		72
NTC (triathlon)	ja	25	25	100%	Blijft gelijk		470		470
CIOs/ROC Leeuwenborgh	nee						750		750
Defensie/ROC Leeuwenborgh	nee						250		250
Zuyderland GGZ	ja	10	0	90%	nvt		88		88
Parkschool	nee						100		100
Fysiotherapie Hoogveld	ja						42		42
Fysio Medica	nee	5		70%	nvt	40			40
Eurodive	nee					43			43
Hart- en vaatpatienten	nee					39		60	99
Stichting basissport Limburg	nee					34			34
OVA onderwatersportvereniging	ja	50	0	42%	Blijft gelijk			40	40
De Walrussen	ja	26	0					70	70
Duikschool Stingray	nee							50	50
Overige gebruikers	nee						72	102	174
Totaal	42%	1195	30	69%		836	3.324	938	5.098

Op basis van de response kan worden herleid dat ca. 1.200 leden één of meerdere malen per week gebruik maken van de zwemfaciliteiten. 70% hiervan is afkomstig uit de gemeente Sittard-Geleen, de overige uit de brede regio. Met uitzondering van de DC de Robben hebben alle verenigingen aangegeven dat het ledenaantal de komende jaren niet in bijzondere mate zal af- of toenemen.

Over het Anker zijn de verenigingen in het algemeen goed te spreken en wordt de accommodatie als plezierig, schoon en goed onderhouden beoordeeld. Over de Nieuwe Hateboer lopen de meningen uiteen van voldoende tot matig. De accommodatie is aan onderhoud toe en de kwaliteit van het zwemwater is niet altijd constant. De Watervrienden Geleen beoordeelt het zwembad van Glanerbrook op alle aspecten goed tot zeer goed. Voor wedstrijden dient men uit te wijken naar andere baden omdat het bassin in Glanerbrook te kort is. De overige zwemverenigingen en gebruikers hebben geen oordeel uitgesproken.

Over de toekomst en hun wensen en verwachtingen daarbij hebben de verenigingen de volgende opmerkingen geplaatst:

- Voor Hellas Glana, Watervrienden Geleen en NTC-triatlon bestaat de nadrukkelijke wens voor een 50-meterbad. Wel deelbaar in twee delen voor trainingen. De groei en ontwikkeling van de vereniging wordt beperkt door gebrek aan capaciteit.
- Voor de overige zwemverenigingen bestaat de wens tot een 25-meterbad (minimaal twee in de gemeente) en een doelgroepenbad met verstelbare bodem. Zowel voor breedtesport en instructiezwemmen.
- Vrijwel alle verenigingen geven aan de huidige spreiding erg belangrijk te vinden. Spreiding over de kernen zorgt voor betere toegankelijkheid per kern en voorkomt dat de uren dubbel geboekt zijn met andere gebruikers.
- Voor de duikverenigingen is voldoende diep én ondiep water met temperatuur van ca. 26 graden belangrijk evenals opslagruimte voor materiaal.
- Voldoende nevenvoorzieningen als club- en vergader ruimten.

5.3.3 Visie exploitanten

Met de directies van de drie sportaccommodaties zijn interviews gehouden. De reactie van Laco is opgenomen in paragraaf 5.2.3. Onderstaand de reacties van de Sportstichting (De Nieuwe Hateboer) en van Het Anker:

Sportstichting (De Nieuwe Hateboer):

Organisatorisch:

- De huidige directie is sinds 2009 in dienst en sindsdien is er veel veranderd o.a. qua personeel en relatie met de gemeente.
- Personeelskosten zijn hoog door Car-Uwo. De sportstichting is ook risicodragers voor de WW en met een aantal langdurig zieken tikt dat hard door
- Regionale samenwerkingsverbanden met stichting sportaccommodaties Schinnen en stichting De Haamen (Beek). Dit zijn separate stichtingen, maar met 1 directeur en 3 RvT's met dezelfde mensen erin. Ook de 'backoffice' wordt vanuit Sittard-Geleen verzorgd. Dit levert inhoudelijk en financieel een beter resultaat op;
- Sportstichting ziet zichzelf als maatschappelijke partner voor de gemeente, met een sterke rol in het sociaal domein;
- Aangesloten bij Vereniging Sportbedrijven Nederland (VSBN).

Zwemvoorziening:

- Het binnenbad is in 1996 geopend, maar de buitenbaden waren er toen al;
- Buitenbaden: weersafhankelijke openstelling. Eerste openingsdag is met Pinksteren;
- Deel van huidig bezoek zwemles en scholen komt uit Duitsland
- 50-meterbad in toekomst nodig? Vooral voor sommige verenigingen wenselijk, maar qua exploitatie lastig.
- Toekomstvisie voorzieningen:
 - Extra doelgroepenbad i.v.m. vergrijzing
 - Buitenbaden vervangen door waterspeeltuin: nieuw en scheelt in personele inzet
 - Extra verenigingscapaciteit creëren
 - Functie voor inwoners Sittard-Geleen
- Indien de toekomstontwikkeling leidt tot één centrumvoorziening dan zijn de effecten hiervan o.a.:
 - Bezoekuitval
 - Betere exploitatie
 - Synergie in aanbod
 - Voor sportstichting is het desastreus indien zij de centrumvoorziening niet zou mogen exploiteren. De Nieuwe Hateboer is voor de sportstichting de grootste accommodatie.

Sportplaza het Anker:

- Geopend in 1975; De Witse BV is eigenaar van het gebouw en dus verantwoordelijk voor het eigenaarsonderhoud;
- Bezoekontwikkeling: door de sluiting van In de Bandert en de nieuwbouw in Stein is het bezoek toegenomen. Verder is het bezoek stabiel, ondanks de vergrijzing en krimp. Er komen ook bezoekers uit België en men waardeert de kleinschaligheid;
- Zwemlessen zijn er populair, mede vanwege de duidelijke structuur: blokken van 10 weken en wie niet mee kan naar het volgende niveau moet weer opnieuw beginnen aan een blok (en loopt dus 10 weken vertraging op)

- Het Anker is een echte ontmoetingsplaats. Er is niet alleen sport, maar ook vergaderingen en welzijnsactiviteiten. In de toekomst kunnen nog meer functies worden geclusterd, zodat bijvoorbeeld de buurthuizen kunnen worden vrijgespeeld: welzijn, sociaal, cultureel, zorg, wellness, enz.
- Bij centralisatie – 1 grote voorziening voor de gemeente – is bereikbaarheid een belangrijk punt. Voorbeeld Maastricht: van 3 baden naar 1 bad: van 350.000 bezoekers naar veel minder bezoekers, vooral door toegenomen afstand.
- Er is geen 50-meterbad in Limburg, maar dat is ook alleen voor een handjevol topsporters nodig, terwijl het geld ook in de breedtesport kan worden gestoken. Qua exploitatie is het ook verre van ideaal. Dus: topsporters kunnen ook naar Eindhoven. In het najaar zijn veel wedstrijden in een 25-meterbad (korte baan) en in het voorjaar veel wedstrijden in een 50-meterbad (lange baan)
- Bij de bezetting gaat het niet alleen om bezoek/m², maar ook om welk type water overcapaciteit heeft en op welke tijden. Er kan bijvoorbeeld een tekort aan wedstrijdwater en een overschot aan recreatiewater zijn.

5.3.4 Onderhoudsstaat voorzieningen

Glanerbrook

De staat van onderhoud is matig. Dit wordt ook zo ervaren door de gebruikers en de accommodatie is volgens hen dringend toe aan een opknapbeurt. Volgens LACO kan Glanerbrook met de huidige middelen nog in stand worden gehouden tot 2025. Daarna zijn grotere investeringen noodzakelijk. (Zie verder paragraaf 5.2.4)

De Nieuwe Hateboer

De huidige MOP is opgesteld op basis van een schouw in 2014. De demarcatie is niet heel goed vastgelegd, waardoor er veel onduidelijkheid over de verdeling tussen huurders- en eigenaarsonderhoud bestaat. Het kan dus zijn dat in de MOP onderdelen niet staan, die er wel in moeten staan. De sportstichting voert ook, voor rekening van de gemeente, het eigenaarsonderhoud uit. Qua onderhoud is er in de afgelopen jaren veel onderhoud uitgevoerd en installaties op onderdelen vervangen. De onderhoudsstaat van het binnenbad is redelijk tot goed. Wel bestaat er de wens om de installaties en het gebouw verder te verduurzamen.

Het Anker

De accommodatie is met ruim 40 jaar 'op leeftijd' en verouderd. Het is naar oordeel van de exploitant heel lastig om alleen het zwembad bouwkundig en qua exploitatie te sluiten. Er blijven dan een sporthal, buitensportruimte en horeca over. De exploitatie verliest hiermee haar bestaansrecht. Door middel van renovatie kan de accommodatie nog wel blijven bestaan, maar beter is nieuwbouw op dezelfde locatie. Volgens Sportplaza het Anker heeft er nooit een grondige renovatie plaatsgevonden en zowel qua uitstraling als qua aanbod is de accommodatie niet meer van deze tijd. In het verleden is de vrijval van de kapitaallasten als bezuiniging gebruikt en is er niet voor renovatie gereserveerd.

5.3.5 Toekomstperspectief zwemmen

Kijkend naar het huidige gebruik, de mutaties van bezoek en verhuur in de afgelopen jaren en de algemene trends en ontwikkelingen t.a.v. zwemmen, zal er ook in de toekomst behoefte en noodzaak blijven bestaan aan functionele zwemfaciliteiten. In Sittard-Geleen daalt het bezoek (recreatie, doelgroepen en instructie) aan de zwembaden gestaag. Ten opzichte van de landelijke trends is deze daling sterker dan gemiddeld in Nederland. Daar staat tegenover dat het ledenaantal van de verenigingen ook een dalende trend laat zien, maar duidelijk minder sterk als de overige bezoekersgroepen en minder sterk als de landelijke trend. Het gebruik van

zwemwater door de verenigingen is door de jaren heen stabiel gebleven. Dat komt doordat de vraag naar verenigingswater groter is dan het aanbod. Er is dus sprake van een capaciteitstekort.

De verenigingen verwachten dat het ledenaantal in de nabije toekomst redelijk gelijk zal blijven.

Op basis van het huidige bezoek en (verenigings)gebruik alsmede de verwachtingen voor de toekomst kan een schets worden gegeven van de benodigde zwemwatercapaciteit. Op basis van het verenigings- en onderwijsgebruik en de activiteiten t.b.v. doelgroepen en instructie, betekent dat er minimaal behoefte blijft bestaan aan ca. 1.000 m² wedstrijd- en trainingswater. Recreatiewater (binnen en buiten) kan wel sterk worden gereduceerd. Ongeacht de spreiding van de zwemfaciliteiten over de kernen, ziet de benodigde configuratie van zwemwater er als volgt uit:

Benodigde capaciteit m2 water	25-meter bassin	Doelgroepen bassin	Recreatie binnen	Recreatie buiten	Totaal
25 meter bad 8 banen (25x21)	525				525
25 meter bad 8 banen (25x21)	525	-			525
Overige baden		250	300	1.250	1.800
Totaal	1.050	250	300	1.250	2.850
Totale capaciteit nu	941	300	632	3.430	5.303
Over-/ondercapaciteit	109-	50	332	2.180	2.453

Ten opzichte van de huidige situatie betekent dit, dat het aanbod aan wedstrijd- en doelgroepenwater per saldo toeneemt. Dat betekent ofwel dat de huidige faciliteiten met de spreiding over de drie kernen in stand kunnen worden gehouden of dat er nieuwbouw wordt gerealiseerd in de vorm van een stedelijke voorziening. Dit betekent dat er een efficiënte indeling kan worden gemaakt door bijvoorbeeld 2x een 25-meterbad te realiseren, al dan niet in de vorm van een 50-meterbad. Door verbreding van 6 banen (nu) naar eventueel 8 banen neemt de capaciteit per gebruiksuur met 25% toe, zodat ook in een concept met twee wedstrijdbaden voldoende capaciteit blijft bestaan.

Eén stedelijk voorziening brengt ook een efficiënter en doelmatiger beheer- en exploitatiemodel met zich mee. De overhead- en exploitatiekosten zullen lager uitvallen dan bij drie gescheiden, op zichzelf staande voorzieningen. Een stedelijke voorziening kent echter beperkingen en risico's:

- risico tot daling in bezoek aan recreatie, instructie en doelgroepactiviteiten. Inwoners moeten grotere afstanden overbruggen. De praktijk wijst uit dat dit kan leiden tot daling in bezoek. In Sittard-Geleen is weliswaar sprake van een fijnmazige structuur, maar rekening dient te worden gehouden met een daling.
- risico tot afname van verenigingsleden. Dit geldt in het bijzonder voor de wat kleinere verenigingen die sterk afhankelijk zijn van de inwoners uit de eigen kern.
- een nieuwe stedelijke voorziening leidt tot sluiting van de huidige drie locaties. Dat betekent dat er voor Glanerbrook en voor het Anker een oplossing moet worden gevonden voor de overige indoor- en outdoor sportfaciliteiten. De exploitatiekosten van deze 'achterblijvende' voorzieningen zullen per saldo toenemen door lagere dekking van de overheadkosten. Ditzelfde geldt voor de Sportstichting indien De Nieuwe Hateboer en de stedelijke voorziening geen onderdeel (meer) uitmaakt van de integrale exploitatie van de stichting.
- afhankelijk van de locatiekeuze neemt het voorzieningenniveau in twee van de drie kernen af. In algemene zin geldt dat door afname van het voorzieningenniveau ook de aantrekkingskracht afneemt.

5.4 Samenvatting toekomstbeeld schaatsen en zwemmen

Samengevat kan worden geconcludeerd dat een functionele zwemvoorziening in de gemeente Sittard-Geleen nut en noodzaak heeft. De omvang van de zwemfaciliteiten is voor de toekomst qua wedstrijd- en doelgroepenbassins licht hoger dan in de huidige situatie. Het beschikbare recreatiewater kan echter fors worden gereduceerd. Met name het buitenwater.

Qua efficiëntie en doelmatigheid in de zwemvoorziening en het beheer daarvan, heeft één stedelijke voorziening de voorkeur. Temeer dan ook een 50-meterbad zou kunnen worden gerealiseerd. Er blijft immers minimaal behoefte bestaan aan tweemaal een 25-meterbad. Een nadeel is dat bij één stedelijke voorziening wordt ingeboet aan spreiding van de accommodaties. Vrijwel alle zwemverenigingen zien dit ook als een ernstige bedreiging.

In tegenstelling tot het toekomstbeeld zwemmen is het toekomstbeeld schaatsen minder vormvast en minder vanzelfsprekend. Bezetting en gebruik van de 400-meter ijsbaan is zeer beperkt en op voorhand zeker geen reden om te investeren in vervangende nieuwbouw. Ook al zal het gebruik en de bezetting toenemen bij een nieuwe, moderne accommodatie, zeker indien deze overkapt wordt, dan wijst de praktijk uit dat dit effect na enkele jaren is verdampt. Daarbij hebben de overige ijsbanen in Zuid-Nederland te kampen met sterk dalende bezoekcijfers.

De ijshockeyhal is qua schaatsvoorziening beter bezet. Zeker wat betreft de verenigingsuren. Het gegeven dat er feitelijk maar één vereniging gebruikmaakt van de ijshal en het feit dat deze wordt gesponsord door de huidige exploitant maakt de exploitatie van de ijshal wel kwetsbaar. De ijshockeysport is echter sterk verankerd in de lokale samenleving en is van grote (sportieve) waarde voor Geleen. Dit pleit ervoor de ijshockeyfaciliteit voor de stad te behouden.

Er zijn echter meerdere uitgangspunten en randvoorwaarden van toepassing op de toekomstige configuratie van de best passende schaats- en/of zwemvoorziening(en). In de voorafgaande paragrafen zijn vooral het gebruik en de maatschappelijke effecten geanalyseerd en vertaald naar een toekomstig model. Even belangrijk is het bijhorende kostenplaatje te beschouwen, zowel in investeringen als in exploitatie. In de volgende paragraaf wordt dit op basis van scenario's op hoofdlijnen uitgewerkt en beoordeeld.

5.5 Scenario's

De navolgende scenario's worden in hoofdlijnen uitgewerkt:

- Scenario 1: Behoud en renovatie van de drie huidige voorzieningen (renovatie uiterlijk voor 2025)
- Scenario 2: Realisatie van één nieuwe stedelijke (centrum)voorziening
 - op een bestaande locatie of op een nieuwe locatie
- Scenario 3: Behoud en renovatie Nieuwe Hateboer en Het Anker; afstoting Glanerbrook⁶
- Scenario 4: Behoud en renovatie Nieuwe Hateboer en Glanerbrook; afstoting het Anker.
- Scenario 5: Behoud en renovatie het Anker en Glanerbrook; afstoting Nieuwe Hateboer

⁶ Dit is feitelijk de variant zonder schaatssport. Derhalve wordt ter vergelijking een scenario 3a opgesteld: één nieuwe stedelijke voorziening exclusief schaatsen.

Naast de vijf scenario's bestaat er ook het scenario '0': niets doen en de huidige situatie continueren. Dit komt feitelijk neer op scenario 1. Gezien de onderhoudsstaat van de voorzieningen dienen alle accommodaties op of uiterlijk voor 2025 te worden gerenoveerd.

In scenario's 2 en 3 kunnen subvarianten worden benoemd onder andere afhankelijk van de locatiekeuze. De nieuwe stedelijke voorziening kan op een van de huidige locaties worden gerealiseerd of op een andere locatie bijvoorbeeld op de Sportzone. Tevens zijn desgewenst varianten te benoemen waarbij naast de stedelijke voorziening een kleinschalige sportaccommodatie op een van de huidige locaties wordt aangehouden.

De scenario's worden beschreven en in hoofdlijnen, op basis van kengetallen, doorgerekend qua investeringen en exploitatielasten. Zuiver ter beeldvorming en onderlinge vergelijking. Op basis van toetsingscriteria kan de voorkeursvariant worden benoemd en meer in detail worden uitgewerkt.

5.5.1 Scenario 1: behoud en renovatie van de drie huidige voorzieningen

De exploitanten hebben aangegeven dat de huidige voorzieningen met de beschikbare (onderhouds)middelen nog een aantal jaren (2018-2025) kunnen worden voortgezet. Afgezien van calamiteiten. Dat betekent dat de exploitatielasten niet in bijzondere mate zullen afwijken van de huidige exploitatie- en instandhoudingskosten:

Huidige kosten in gemeentebegroting per jaar	De Nieuwe Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	Totaal
Kapitaallasten (gemeentebegroting)	€ 160.346	€ 135.986	€ -	€ 296.332
Overige lasten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ -	€ -	€ 46.057
Subsidie	€ 1.255.834	€ 1.003.223	€ 810.490	€ 3.069.547
Huur	€ 437.371	€ 511	€ -	€ 437.882
Subtotaal	€ 1.024.866	€ 1.138.698	€ 810.490	€ 2.974.054
Raming aandeel overige sportvoorzieningen	€ -	€ 227.740	€ 324.196	€ 551.936
Totaal 'zwemmen / schaatsen'	€ 1.024.866	€ 910.958	€ 486.294	€ 2.422.118

In de paragraaf 4.5.1 'financiële aspecten' zijn de totale gemeentelijke lasten die verband houden met de drie sportvoorzieningen becijferd op afgerond € 3 miljoen in 2017. Door vrijval van kapitaallasten zullen de integrale lasten dalen naar ca. € 2,9 miljoen in 2020 en € 2,8 miljoen in 2025. Gemiddeld over de periode 2018-2025 € 2,97 miljoen. De exploitatielasten van Glanerbrook en het Anker betreft meer dan alleen schaatsen en zwemmen. Bij de exploitatie- en instandhoudingskosten is een correctie opgenomen op basis van de configuratie (ruimtelijke indeling) van de gehele voorziening en op basis van de exploitatiecijfers. Als aanname voor de correctie is een percentage aangehouden van 20% bij Glanerbrook en 40% bij het Anker. Deze percentages zijn afgeleid van de verhouding in opbrengsten en de verhouding in oppervlak van het zwembaddeel ten opzichte van de gehele sportaccommodatie.

Door de exploitanten is aangegeven dat, afgezien van calamiteiten, men verwacht dat tot 2025 de accommodaties in stand kunnen worden gehouden maar dat dan wel renovatie moet plaats vinden. Dat betekent dat uiterlijk in 2025 in het scenario 'behoud van de huidige drie voorzieningen' de grootschalige renovaties moeten worden doorgevoerd. De hiermee samenhangende renovatiekosten zijn berekend op basis van de volgende uitgangspunten:

- prijspeil 2017
- exclusief BTW
- huidige configuratie
- raming renovatie(bouw)kosten per m² met een opslag voor bijkomende kosten ad 20,8%

Op basis van deze uitgangspunten worden de renovatiekosten geraamd op afgerond € 25 miljoen:

Accommodatie	Raming m2 BVO	Renovatie per m2	Totaal raming
De Nieuwe Hateboer binnen	3.103	€ 1.435	€ 4.452.960
De Nieuwe Hateboer buiten	2.305	€ 424	€ 977.090
Glanerbrook zwembad	3.432	€ 1.435	€ 4.925.092
Glanerbrook buitenbad	1.926	€ 424	€ 816.431
Glanerbrook ijsshal	3.350	€ 1.162	€ 3.891.274
Glanerbrook ijsbaan	5.188	€ 607	€ 3.147.905
Het Anker	1.630	€ 1.435	€ 2.339.132
Subtotaal	20.934	6.921	20.549.882
Bijkomende kosten 20%			€ 4.109.976
Totaal			€ 24.659.859

Dat betekent dat bij verder ongewijzigde omstandigheden vanaf 2025 de kapitaallasten per jaar een omvang zullen hebben van € 1,26 miljoen per jaar (prijsspeil 2017). Hierbij is uitgegaan van een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar annuïtair en een rentevoet van 2%.

Scenario 1: gemiddelde instandhoudingskosten 2018-2025 incl. renovatie				
per jaar	De Nieuwe Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	Totaal
Kapitaallasten (gemeentebegroting)	€ 160.346	€ 135.986	€ -	€ 296.332
Overige lasten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ -	€ -	€ 46.057
Subsidie	€ 1.255.834	€ 1.003.223	€ 810.490	€ 3.069.547
Huur	€ 437.371	€ 511-	€ -	€ 437.882-
Subtotaal	€ 1.024.866	€ 1.138.698	€ 810.490	€ 2.974.054
Raming aandeel overige sportvoorzieningen	€ -	€ 227.740-	€ 324.196-	€ 551.936-
Totaal 'zwemmen / schaatsen'	€ 1.024.866	€ 910.958	€ 486.294	€ 2.422.118
Afschrijving en rentekosten renovatie	€ 333.755	€ 785.559	€ 143.774	€ 1.263.088
Totaal 'zwemmen / schaatsen'	€ 1.358.621	€ 1.696.517	€ 630.068	€ 3.685.206

De totale kosten (exploitatie en investeringen) zullen vanaf het jaar van renovatie bij het instandhoudingsscenario 1 ca. € 3,68 miljoen per jaar bedragen. Hierbij is uitgegaan van verder gelijkblijvende beheer- en exploitatiekosten.

N.B.: de doorrekening betreft louter de schaats- en zwemfaciliteiten. De overige (binnen- en buitensport) voorzieningen zijn vooralsnog buiten beschouwing gelaten. Bij eventuele uitwerking van deze variant zijn dit belangrijke aandachtspunten.

Overige beoordelingsaspecten scenario 1, behoud en renovatie van de huidige drie voorzieningen:

- goede spreiding zwemfaciliteiten over alle kernen
- (blijvende) overcapaciteit aan recreatief binnen- en buitenwater
- capaciteitstekort verenigingswater en geen 50-meter bad.
- behoud schaatssportfaciliteiten in de kern Geleen
- het wedstrijdbad in Glanerbrook is te smal en vooral te kort (5 centimeter), hierdoor is het bad alleen geschikt voor trainingen en kunnen er geen officiële wedstrijden worden gehouden.

5.5.2 Scenario 2: nieuwbouw één stedelijke voorziening

Naast de instandhouding en renovatie van de huidige drie voorzieningen kan worden geopteerd voor het scenario: één nieuwe stedelijke voorziening. Deze variant is in grote lijnen eerder in 2012 verkend en uitgewerkt. De voorziening voorziet onder meer in een zwembad met drie baden waaronder een 50-meterbad, een 25-meterbad en een peuterbad, een buitenzwembad met drie baden, een overkapte 400-meter ijsbaan met 30x60 ijsvloer, een ijshockeyhal en alle bijbehorende voorzieningen als horeca, kleedruimten, technische- en bedrijfsruimten. Op basis van het huidige prijspeil zijn de geraamde investeringskosten als volgt:

Nieuwbouw één stedelijke voorziening			
<i>Ruimte</i>	<i>m2 BVO</i>	<i>Bouwkosten</i>	
			<i>per m2 BVO</i>
Algemene ruimten (hal, Techniek, Horeca)	4.852	€ 6.788.315	€ 1.399
Overdekt zwembad (52m bad + 25m bad + peuterbad)	3.685	€ 12.407.018	€ 3.367
Openlucht zwembad (3 baden)	2.054	€ 2.271.830	€ 1.106
Ijsbanen (overkapte 400-m baan met ijsvloer 30x60 en een ijshal)	18.884	€ 16.993.071	€ 900
Subtotaal	29.475	€ 38.460.234	€ 1.305
<i>Buitenruimte</i>	<i>m2 BVO</i>		
Ligweide buitenbad	5.655	€ 435.887	€ 77
Toegangsgebied	11.500		€ -
Parkeren	16.000	€ 2.720.761	€ 170
Overig	2.000		€ -
Subtotaal	35.155	€ 3.156.648	€ 90
Inventaris		€ 543.500	
Totaal	64.630	€ 42.160.382	€ 652
Bijkomende kosten	19,9%	€ 8.769.359	
Groottotaal	64.630	€ 50.929.741	€ 788
<i>Totaal exclusief buitenruimten</i>	<i>29.475</i>	<i>€ 47.116.511</i>	<i>€ 1.599</i>

Op basis van de kengetallen per m2 bedragen de bouwkosten anno 2017 ca. € 51 miljoen.

Voor de berekening van de bouwkosten aan de hand van kengetallen kan worden uitgegaan van niveau laag, een basisniveau of niveau hoog. De niveaus zijn afhankelijk van materiaalkeuzes, duurzaamheid en vormfactoren en zullen bij uitvoering van een project altijd afwijken.

In de berekeningen zijn weliswaar de buitenruimten, het toegangsgebied en het parkeerterrein meegenomen, maar niet de grondkosten en de kosten voor bouwrijp maken. Indien deze kosten worden meegenomen dient rekening te worden gehouden met een kostenplaatje van ca. € 61,4 miljoen:

Nieuwbouw één stedelijke voorziening		
<i>Ruimte</i>	<i>m2 BVO</i>	<i>Bouwkosten</i>
Groottotaal	64.630	€ 50.929.741
Raming conform kengetal ca. € 117,- per m2. Voor bebouwd oppervlak (exclusief buitenruimte) is dit :	29.475	€ 3.448.575
Raming grondkosten (Regio Sittard conform CBS 2010 + index)	64.630	€ 7.025.281
Totaal investeringskosten inclusief grond		€ 61.403.597

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met sloop en herontwikkeling van de bestaande accommodaties. Daar staat tegenover dat vrijkomende grond ook weer geld opbrengt.

De jaarlijkse kapitaallasten voor scenario 2:

Investering en kapitaallasten*	Investering	rente	afschrijvings- termijn	rente en afschrijvingsk osten
Grond	€ 7.025.281	2,00%	0	€ 140.506
Gebouw	€ 34.992.631	2,00%	40	€ 1.279.182
Installaties en inrichting	€ 18.842.186	2,00%	20	€ 1.152.326
Inventaris	€ 543.500	2,00%	10	€ 60.506
Totaal	€ 61.403.597			€ 2.632.520
*annuitair				

De exploitatielasten inclusief kapitaallasten van grondkosten en kosten bouwrijp, bedraagt de jaarlast ca. € 3,8 miljoen:

Nieuwbouw één stedelijke voorziening	Totaal
Kapitaallasten	€ 2.632.520
Beheer en exploitatiekosten (saldo baten en lasten)	€ 1.157.000
Totaal saldo	€ 3.789.520

N.B.: de doorrekening betreft louter de schaats- en zwemfaciliteiten. De overige binnen- en buitensportvoorzieningen van Glanerbrook en van het Anker zijn vooralsnog buiten beschouwing gelaten. Bij eventuele uitwerking van deze variant is dit een belangrijk aandachtspunt.

Beoordelingsaspecten scenario 2, één nieuwe stedelijke voorziening:

- geen spreiding zwemfaciliteiten over alle kernen; indien de nieuwbouw wordt gesitueerd op de Sportzone is de accommodatie wel redelijk tot goed bereikbaar vanuit Geleen en vanuit Sittard.
 - afstand centrum Geleen naar Sportzone: ca. 4 km.
 - afstand centrum Sittard naar Sportzone: ca. 3 km
 - afstand met Born/Buchten is ca. 7 km
- behoud schaatssportfaciliteiten
- realisatie van een 50-meter wedstrijdbad
- afname (zwembad)bezoek vanuit kernen en daling ledenaantal van verenigingen die vooral lokaal actief zijn;
- toename schaatsbezoek door verbeterde ijssportfaciliteiten
- toename verenigingsgebruik (trainingen en wedstrijden) door 50-meterbad, vooral uit bovenlokaal perspectief en het huidige capaciteitsgebrek
- afwikkelingskosten sluiting en sloop huidige accommodaties en kosten verplaatsen/nieuwbouw sporthallen. Verkoop van de gronden brengt daarentegen opbrengsten met zich mee.
- eenmalige kosten ontbinden overeenkomsten (ca. € 1,0 miljoen)
- afboeken van de boekwaarde van de huidige opstallen (ca. € 1,5 miljoen)

5.5.3 Scenario 3: behoud en doorontwikkeling Anker en Nieuwe Hateboer, afstoting Glanerbrook

Scenario 3 kan feitelijk ook worden beschouwd als de variant zonder schaatsen. Om aan de gewenste capaciteit van zwemwater te voldoen dient een van de twee accommodaties (het Anker of de Nieuwe Hateboer) te worden uitgebreid met minimaal een 25-meter bassin van 6 banen (25 x 15).

De geraamd investeringskosten inclusief uitbreiding met een 25-meter bassin zijn:

Scenario 3; renovatie het Anker en Nieuwe Hateboer incl. uitbreiding 25x15 wedstrijdbad			
Ruimte	m2 BVO	per m2 BVO	Bouwkosten
25x15 wedstrijdbad, inclusief perrons en verbindingen	566	€ 3.367	€ 1.906.506
Algemene ruimten (techniek en nevenruimten)	93	€ 1.399	€ 130.400
Kleedkamer en douches	395	€ 1.399	€ 551.935
Subtotaal	1.054		€ 2.588.842
Inventaris			€ 75.000
Subtotaal			€ 2.663.842
Bijkomende kosten			€ 554.079
Totaal uitbreiding	-	€ -	€ 3.217.921
Renovatie bestaande voorzieningen Nieuwe Hateboer			€ 6.516.060
Renovatie bestaande voorzieningen het Anker			€ 2.806.958
Totaal	-	€ -	€ 12.540.938

De jaarlijkse kapitaallasten bedragen:

Investerings en kapitaallasten*	Investering	rente	afschrijvings- termijn	rente en afschrijvingskosten
Grond	€ -	2,00%	0	€ -
Gebouw	€ 2.042.898	2,00%	40	€ 74.680
Installaties en inrichting	€ 1.100.022	2,00%	20	€ 67.274
Inventaris	€ 75.000	2,00%	10	€ 8.349
Totaal uitbreiding	€ 3.217.921			€ 150.303
Renovatie De Nieuwe Hateboer	€ 6.516.060	2,00%	25	€ 333.755
Renovatie Het Anker	€ 2.806.958	2,00%	25	€ 143.774
Totaal scenario 3	€ 12.540.938			€ 627.832

*annuitair

Het exploitatietekort van scenario 3 bedraagt ca. € 2,25 miljoen per jaar:

Scenario 3: gemiddelde instandhoudingskosten 2018-2025 incl. renovatie; afstoting Glanerbrook				
per jaar	De Nieuwe Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	Totaal
Kapitaallasten (gemeentebegroting)	€ 160.346	€ -	€ -	€ 160.346
Overige lasten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ -	€ -	€ 46.057
Subsidie	€ 1.255.834		€ 810.490	€ 2.066.324
Huur	€ 437.371	€ -	€ -	€ 437.371
Subtotaal	€ 1.024.866	€ -	€ 810.490	€ 1.835.356
Raming aandeel overige sportvoorzieningen	€ -	€ -	€ 324.196	€ 324.196
Uitbreiding met 25x15 wedstrijdbad				
-kapitaallasten investeringen	€ 150.303			€ 150.303
toename exploitatietekort*	€ 112.064			€ 112.064
Afschrijving en rentekosten renovatie	€ 333.755		€ 143.774	€ 477.529
Totaal	€ 1.620.988	€ -	€ 630.068	€ 2.251.056

* de exploitatielasten zullen weliswaar toenemen maar de overheadkosten en algemene kosten (receptie, TD) nemen niet substantieel toe
De inkomsten uit verhuur en activiteiten dienen de variabele lasten (energie, onderhoud, schoonmaak) te kunnen dekken.

N.B.: de doorrekening betreft louter de schaats- en zwemfaciliteiten. De overige (sport)voorzieningen zijn buiten beschouwing gelaten. Bij eventuele uitwerking van deze variant is dit een belangrijk aandachtspunt.

Beoordelingsaspecten scenario 3:

- geen grootschalige sportvoorziening meer in Geleen
- beëindiging schaatssportfaciliteiten
- uitbreiding van de Nieuwe Hateboer (of het Anker) met een 25-meterbad. Optioneel kan dit vergroot worden naar een 50-meter wedstrijdbad indien technisch en bouwkundig mogelijk.
- afname (zwembad)bezoek vanuit Geleen en daling ledenaantal van verenigingen die vooral lokaal actief zijn;
- afwikkelingskosten sluiting en sloop huidige accommodatie en kosten verplaatsen/nieuwbouw sporthallen. Verkoop van de gronden brengt daarentegen opbrengsten met zich mee.
- eenmalige kosten ontbinden overeenkomsten (ca. € 1,0 miljoen)

5.5.4 Scenario 3a: nieuwe stedelijke voorziening zonder schaatssportfaciliteiten

Voor een goede vergelijking met scenario 2 wordt de variant 'één stedelijk voorziening' eveneens doorgerekend naar een model zonder schaatssportfaciliteiten:

Nieuwbouw één stedelijke voorziening exclusief schaatsen			
<i>Ruimte</i>	<i>m2 BVO</i>	<i>Bouwkosten</i>	<i>per m2 BVO</i>
Algemene ruimten (hal, Techniek, Horeca)	4.852	€ 6.788.315	€ 1.399
Overdekt zwembad (52m bad + 25m bad + peuterbad)	3.685	€ 12.407.018	€ 3.367
Openlucht zwembad (3 baden)	2.054	€ 2.271.830	€ 1.106
		€ -	
Subtotaal	10.591	€ 21.467.163	€ 2.027
<i>Buitenruimte</i>	<i>m2 BVO</i>		
Ligweide buitenbad	5.655	€ 435.887	€ 77
Toegangsgebied	7.475		€ -
Parkeren	10.400	€ 1.768.495	€ 170
Overig	2.000		€ -
Subtotaal	25.530	€ 2.204.382	€ 86
Inventaris		€ 353.275	
Totaal	36.121	€ 24.024.820	€ 665
Bijkomende kosten	19,9%	€ 4.997.162	
Groottotaal	36.121	€ 29.021.982	€ 803
<i>Totaal exclusief buitenruimten</i>	<i>10.591</i>	<i>€ 26.359.089</i>	<i>€ 2.489</i>
Raming conform kengetal ca. € 117,- per m2. Voor bebouwd oppervlak (exclusief buitenruimte) is dit :	10.591	€ 1.239.147	
Raming grondkosten (Regio Sittard conform CBS 2010 + index)	36.121	€ 3.926.353	
Totaal investeringskosten inclusief grond		€ 34.187.482	

Exclusief schaatssportfaciliteiten daalt het vereiste investeringsbudget (geïndexeerd en inclusief grondkosten) in de nieuwbouwvariant van € 61,5 miljoen naar € 34,1 miljoen. De jaarlijkse kapitaallasten zijn:

Investerings- en kapitaallasten*	Investering	rente	afschrijvings- termijn	rente en afschrijvingskosten
Grond	€ 3.926.353	2,00%	0	€ 78.527
Gebouw	€ 19.440.105	2,00%	40	€ 710.648
Installaties en inrichting	€ 10.467.749	2,00%	20	€ 640.173
Inventaris	€ 353.275	2,00%	10	€ 39.329
Totaal	€ 34.187.482			€ 1.468.677

Voor het exploitatietekort betekent dit een te compenseren resultaat van ca. € 3,4 miljoen in het eerste exploitatiejaar. Daarmee € 1,9 miljoen lager dan scenario 2, het scenario inclusief schaatssportfaciliteiten.:

Nieuwbouw stedelijke voorziening exclusief schaatsen	Totaal lasten
Kapitaallasten	€ 1.468.677
Beheer en exploitatiekosten (saldo baten en lasten)	€ 943.590
Totaal	€ 2.412.267

5.5.5 Scenario 4: behoud en doorontwikkeling Glanerbrook en Nieuwe Hateboer, afstoting het Anker

De vierde variant die kan worden beschouwd is het scenario behoud en renovatie van Glanerbrook en de Nieuwe Hateboer en afstoting van zwembad het Anker.

Scenario 4: afstoting het Anker, renovatie Nieuwe Hateboer en Glanerbrook incl. uitbreiding 25x15 wedstrijdbad			
Ruimte	m2 BVO	per m2 BVO	Bouwkosten
25x15 wedstrijdbad, inclusief perrons en verbindingen	566	€ 3.367	€ 1.906.506
Algemene ruimten (techniek en nevenruimten)	93	€ 1.399	€ 130.400
Kleedkamer en douches	395	€ 1.399	€ 551.935
Subtotaal	1.054		€ 2.588.842
Inventaris			€ 75.000
Subtotaal			€ 2.663.842
Bijkomende kosten			€ 554.079
Totaal uitbreiding	-	€ -	€ 3.217.921
Renovatie bestaande voorzieningen Nieuwe Hateboer			€ 6.516.060
Renovatie bestaande voorzieningen Glanerbrook			€ 15.336.842
Totaal	-	€ -	€ 25.070.822

Afschrijvingskosten:

Investerings- en kapitaallasten*	Investering	rente	afschrijvings- termijn	rente en afschrijvingskosten
Grond	€ -	2,00%	0	€ -
Gebouw	€ 2.042.898	2,00%	40	€ 74.680
Installaties en inrichting	€ 1.100.022	2,00%	20	€ 67.274
Inventaris	€ 75.000	2,00%	10	€ 8.349
Totaal uitbreiding	€ 3.217.921			€ 150.303
Renovatie De Nieuwe Hateboer	€ 6.516.060	2,00%	25	€ 333.755
Renovatie Glanerbrook	€ 15.336.842	2,00%	25	€ 785.560
Totaal scenario 4	€ 25.070.822			€ 1.269.618
*annuitair				

Evenals in scenario 3 dient, om voldoende zwemwatercapaciteit te houden, op een van de twee locaties een extra wedstrijdbad te worden gerealiseerd. In onderstaande tabel is deze gesitueerd bij De Nieuwe Hateboer.

Scenario 4: gemiddelde instandhoudingskosten 2018-2025 ev incl. renovatie; afstoting het Anker				
per jaar	De Nieuwe Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	Totaal
Kapitaallasten (gemeentebegroting)	€ 160.346	€ 135.986	€ -	€ 296.332
Overige lasten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ -	€ -	€ 46.057
Subsidie	€ 1.255.834	€ 1.003.223	€ -	€ 2.259.057
Huur	€ 437.371-	€ 511-	€ -	€ 437.882-
Subtotaal	€ 1.024.866	€ 1.138.698	€ -	€ 2.163.564
Raming aandeel overige sportvoorzieningen	€ -	€ 227.740-	€ -	€ 227.740-
Uitbreiding met 25x15 wedstrijdbad				€ -
-kapitaallasten investeringen	€ 150.303			€ 150.303
toe-/afname exploitatiekort*	€ 112.064			€ 112.064
Afschrijving en rentekosten renovatie	€ 333.755	€ 785.559		€ 1.119.314
Totaal	€ 1.620.988	€ 1.696.517	€ -	€ 3.317.505

* de exploitatielasten zullen weliswaar toenemen maar de overheadkosten en algemene kosten (receptie, TD) zijn reeds gedekt.
De additionele inkomsten uit verhuur en activiteiten dienen de variabele lasten (energie, onderhoud, schoonmaak) te kunnen dekken.

De renovatie en investeringskosten bedragen in deze variant € 25 miljoen. De totale jaarlasten bedragen inclusief kapitaal- en exploitatielasten € 3,3 miljoen. Als subvariant zou de uitbreiding van het wedstrijdbad gesitueerd kunnen worden op Glanerbrook. Bijvoorbeeld gebruik makend van het 42x20 buitenbad. Dit zou zelfs vergroot kunnen worden naar een 50-meterbad om aan de wens van de zwemverenigingen te voldoen. Minpunt is dat het buitenbad niet aanpandig het huidige gebouw is waardoor extra voorzieningen moeten worden gerealiseerd t.b.v. kleedkamers, douches, technische ruimten e.d.

Overige beoordelingsaspecten scenario 4:

- geen zwemvoorziening meer in Born/Buchten
- continuering schaatssportfaciliteiten in Geleen
- uitbreiding van de Nieuwe Hateboer (of Glanerbrook) met een 25-meterbad. Optioneel kan dit vergroot worden naar een 50-meter wedstrijdbad indien technisch en bouwkundig mogelijk.
- (blijvende) overcapaciteit aan recreatief binnen- en buitenwater
- afname (zwembad)bezoek vanuit Born en daling ledenaantal van verenigingen die vooral lokaal actief zijn;
- afwikkelingskosten sluiting en sloop (zwembaddeel) het Anker en mogelijk kosten verplaatsen/nieuwbouw sporthal.

- het wedstrijdbad in Glanerbrook is te smal en vooral te kort (5 centimeter), hierdoor is het bad alleen geschikt voor trainingen en kunnen er geen officiële wedstrijden worden gehouden.

5.5.6 Scenario 5: behoud en renovatie Glanerbrook en het Anker; afstoting De Nieuwe Hateboer

De vijfde en daarmee laatste variant die kan worden beschouwd is het scenario behoud en renovatie van Glanerbrook en het Anker en afstoting van zwembad De Nieuwe Hateboer. De Nieuwe Hateboer is qua wedstrijdbad en doelgroepenbad (totaal 525 m² water) de best geoutilleerde accommodatie waar ook wedstrijden kunnen worden georganiseerd. Het 25-meter van Glanerbrook voldoet niet aan de eisen (5 cm te kort). Dat betekent: om te voldoen aan de uitgangspunten inclusief het totaal benodigd zwemwater, dient Glanerbrook ingrijpend te worden verbouwd. Dusdanig ingrijpend dat feitelijk sprake is van (vervangende) nieuwbouw qua zwemfaciliteiten. In onderstaande tabel zijn de investeringskosten geraamd van nieuwbouw van de binnenzwemvoorziening en renovatie van de ijs sportfaciliteiten en buitenzwemwater:

Scenario 5; vernieuwbouw Glanerbrook en renovatie het Anker			
Ruimte	m2 BVO	Bouwkosten	per m2 BVO
Algemene ruimten (hal, Techniek, Horeca)	4.314	€ 6.035.752	€ 1.399
Overdekt zwembad (52m bad + peuterbad)	3.335	€ 11.228.604	€ 3.367
Renovatie buitenbaden	1.926	€ 816.431	€ 424
Renovatie ijsbaan	5.188	€ 3.147.905	€ 607
Renovatie ijshal	3.350	€ 3.891.274	€ 1.162
Subtotaal	18.113	€ 25.119.966	€ 1.387
Buitenruimten	m2 BVO	nvt	
Inventaris		€ 543.500	
Totaal	18.113	€ 25.663.466	€ 1.417
Bijkomende kosten	20,8%	€ 5.338.001	
Grootstotaal Glanerbrook	18.113	€ 31.001.467	€ 1.712
<i>Totaal exclusief buitenruimten</i>	<i>18.113</i>	<i>€ 31.001.467</i>	<i>€ 1.712</i>
Renovatie Het Anker		€ 2.806.958	
Correctie raming			
Totaal investerings- en renovatiekosten		€ 33.808.425	

Het verschil tussen nieuwbouw en renovatie van Glanerbrook is beperkt, door sloopkosten op onderdelen zelfs duurder, maar doordat geen investeringen noodzakelijk zijn in grond, buitenvoorzieningen en infrastructuur e.d. zijn de investeringskosten fors lager dan volledige nieuwbouw op een nieuwe locatie.

Voor het Anker wordt de huidige exploitatieopzet gecontinueerd. De renovatiekosten van het Anker zijn gelijk aan scenario 1.

Investerings- en kapitaallasten*	Investering	rente	afschrijvings- termijn	rente en afschrijvingskosten
Grond	€ -	2,00%	0	€ -
Gebouw	€ 19.797.678	2,00%	40	€ 723.719
Installaties en inrichting	€ 10.660.288	2,00%	20	€ 651.948
Inventaris	€ 543.500	2,00%	10	€ 60.506
Totaal Glanerbrook	€ 31.001.467			€ 1.436.173
Renovatie het Anker	€ 2.806.958	2,00%	25	€ 143.774
Totaal scenario 5	€ 33.808.425			€ 1.579.947
*annuitair				

Door de lagere investeringskosten zijn de geraamde exploitatielasten (het tekort) ook lager dan de nieuwe stedelijke voorziening conform scenario 2:

Scenario 5:	De Nieuw e Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	Totaal
per jaar				
Kapitaallasten (gemeentebegroting)		€ 135.986	€ -	€ 135.986
Overige lasten in gemeentebegroting		€ -	€ -	€ -
Subsidie		€ 1.003.223	€ 810.490	€ 1.813.713
Huur		€ 511-	€ -	€ 511-
Subtotaal	€ -	€ 1.138.698	€ 810.490	€ 1.949.188
Raming aandeel overige sportvoorzieningen		€ 227.740-	€ 324.196-	€ 551.936-
Afschrijving en rentekosten renovatie		€ 1.436.173	€ 143.774	€ 1.579.947
Totaal	€ -	€ 2.347.131	€ 630.068	€ 2.977.199
* de exploitatielasten zullen weliswaar toenemen maar de overheadkosten en algemene kosten (receptie, TD) zijn reeds gedekt.				
De additionele inkomsten uit verhuur en activiteiten dienen de variabele lasten (energie, onderhoud, schoonmaak) te kunnen dekken.				

Beoordelingsaspecten scenario 5:

- geen spreiding zwemfaciliteiten van over alle kernen; geen zwemvoorziening meer in Sittard
- behoud schaatssportfaciliteiten
- realisatie van een 50-meter wedstrijdbad
- afname (zwembad)bezoek vanuit Sittard en daling ledenaantal van verenigingen die vooral lokaal actief zijn;
- toename schaatsbezoek door verbeterde ijssportfaciliteiten
- toename bezoek en verenigingsgebruik (trainingen en wedstrijden) door 50-meterbad, vooral uit bovenlokaal perspectief
- afwikkelingskosten sluiting en sloop huidige accommodaties en kosten verplaatsen/nieuwbouw sporthallen. Verkoop van de gronden brengt daarentegen opbrengsten met zich mee.
- bij een nieuwe openbare aanbesteding dient rekening te worden gehouden met eenmalige kosten ontbinden overeenkomsten (ca. € 1,0 miljoen)
- afboeken huidige boekwaarden (ca. 1,5 miljoen)

5.6 Beoordelingsmatrix

De scenario's kunnen worden beoordeeld aan de hand van verschillende criteria:

1. maatschappelijke consequenties
 - a. mate van spreiding over de kernen
 - b. wel/geen behoud van schaatssportfaciliteiten
 - c. wel/geen 50-meterbad
 - d. overige sportfuncties
2. consequenties t.a.v. investeringskosten
3. effecten op de exploitatielasten en daarmee de gemeentelijke bijdrage
4. gemeentelijke kaders:
 - a. ambities (onder andere topsport en spreiding)
 - b. investeringsdraagvlak vs efficiency in beheer en exploitatie
5. overige aspecten

In de beoordelingsmatrix (bijlage 4) zijn de criteria overzichtelijk gerangschikt en per scenario samenvattend beoordeeld.

De lasten per variant uitgesplit naar kapitaallasten en exploitatielasten zijn als volgt:

Samenvatting investerings- en kapitaallasten scenario's				
Accommodatie*	Investeringskosten	Kapitaallasten renovatie/nieuw bouw	Exploitatiesaldo beheer	Totaal lasten
Scenario 1; renovatie huidige 3 voorzieningen	€ 24.659.859	€ 1.263.088	€ 2.422.118	€ 3.685.206
Scenario 2; een stedelijke voorziening	€ 61.400.000	€ 2.632.520	€ 1.157.000	€ 3.789.520
Scenario 3; renovatie Hateboer en 't Anker	€ 12.540.938	€ 627.832	€ 1.623.224	€ 2.251.056
Scenario 3a; stedelijke voorziening zonder schaatsen	€ 34.187.000	€ 1.468.677	€ 943.590	€ 2.412.267
Scenario 4; renovatie Hateboer en Glanerbrook	€ 25.070.000	€ 1.269.618	€ 2.047.888	€ 3.317.506
Scenario 5; renovatie/uitbreiding Glanerbrook en 't Anker	€ 33.808.425	€ 1.579.947	€ 1.397.252	€ 2.977.199

De huidige gemeentelijke lasten voor de schaats- en zwemvoorzieningen bedragen € 2,4 miljoen (paragraaf 5.5.1.). Dit is exclusief de overige binnen- en buitensportvoorzieningen bij Glanerbrook en het Anker.

De verschillende scenario's brengen substantiële investeringskosten met zich mee. Dat betekent dat met uitzondering van scenario 3 iedere variant een hogere gemeentelijke bijdrage vergt dan in de huidige situatie.

Scenario 3, renovatie De Nieuwe Hateboer en het Anker, betekent dan ook dat er geen schaatsvoorzieningen meer in de gemeente en daarmee in de regio meer zijn en er eveneens geen zwemvoorziening meer Geleen aanwezig is.

Buiten de verschillen tussen renovatie en nieuwbouw is het van belang om in de onderlinge vergelijking van de scenario's de consequenties die de varianten met zich meebrengen te overzien. Dit is weergegeven in de beoordelingsmatrix (bijlage 4). In het volgende hoofdstuk worden de criteria beoordeeld, gespiegeld met de scenario's en aan de hand daarvan de voorkeursvariant benoemd.

Voor het benoemen van de voorkeursvariant worden de verschillende relevante criteria in dit hoofdstuk beschreven en beoordeeld. Per criterium leidt dit tot verschillende perspectieven en keuzes. Op basis van het belang dat aan elk criterium zal worden gegeven kan de voorkeursvariant worden afgeleid.

6.1 Beoordeling scenario's

Onderhoudsstaat

De accommodaties zijn over het algemeen verouderd en op termijn dient in elk geval rekening te worden gehouden met renovatie- en/of investeringskosten. De onderhoudsstaat van de accommodaties is per locatie verschillend. Met ruim 40 jaar is Het Anker op 'leeftijd', verouderd en hoewel aan het einde van de technische levensduur is de sportaccommodatie goed onderhouden. De accommodatie wordt door de gebruikers als schoon en in redelijke staat ervaren.

De onderhoudsstaat van zwembad De Nieuwe Hateboer is redelijk tot goed. Wel bestaat de wens om installaties te verduurzamen. De Nieuwe Hateboer is de enige van de drie accommodaties die eigendom is van de gemeente en waar de gemeente dus als eigenaar een onderhoudsverplichting heeft.

De staat van onderhoud van Glanerbrook is matig. Dit wordt ook door de gebruikers ook zo ervaren. De accommodatie is in eigendom van LACO, de gemeente heeft evenals bij Het Anker geen onderhoudsverplichtingen uit het oogpunt van eigendom.

Alle exploitanten hebben aangegeven dat de voorzieningen, uitgezonderd calamiteiten, met de huidige middelen nog tot 2025 in stand kunnen worden gehouden. Dan zijn grote investeringen wel noodzakelijk. De investeringen zijn dusdanig dat de exploitanten daar geen financiële middelen beschikbaar voor hebben.

Dat betekent dat er geen noodzaak is om uit het oogpunt van nieuwbouw of renovatie op korte termijn overeenkomsten te beëindigen. Wel dient renovatie of nieuwbouw uiteindelijk voor 2025 gerealiseerd te zijn.

De onderhoudsstaat heeft daarmee ook een beperkte invloed op de scenariokeuze. In zoverre dat in elk geval, ook bij niets doen, scenario 1 (renovatie) dient te worden uitgevoerd. Daarbij dient dan wel de afweging te worden gemaakt of de gemeente nog wil investeren in verouderde accommodaties. Dan prevaleert een scenario dat voorziet in nieuwbouw.

Wensen verenigingen en exploitanten

Zowel de verenigingen als de exploitanten vinden de huidige spreiding van accommodaties erg belangrijk. De verenigingen vanuit het aspect van bereikbaarheid voor (met name) de jeugd en behoud van de sportvoorziening in de eigen kern. Alle exploitanten wensen daarnaast de huidige exploitatie- en eigendomssituatie te continueren.

Voor de schaatsverenigingen is een goede voorziening noodzakelijk en vormt die het bestaansrecht van hun vereniging. Er is immers geen alternatieve schaatsvoorziening in de provincie. Voor de lange baan schaatsers bestaat de wens om de 400-meter baan te overkappen, zodat weersonafhankelijk kan worden gesport. Als variant kan een 333-meter baan worden overwogen.

De grotere zwemverenigingen hebben een 50-meter bad hoog op het verlanglijstje staan om hun selectieteams beter te kunnen faciliteren. De huidige reistijd naar andere 50-meter baden op soms grote afstand, is dan niet meer noodzakelijk. De exploitanten hebben begrip voor deze wens van de verenigingen maar geven daarbij aan dat een 50-meter bad duur is, zowel in investering als in exploitatie, terwijl het de essentiële behoefte voor een relatief klein aantal (top)sporters is.

De wensen van de verenigingen en exploitanten leiden tot de voorkeursvariant scenario 1. Indien aan alle wensen gehoor zou worden gegeven betekent dit een scenario 1+ variant met aanbouw van een 50-meter bad en een overdekte schaatsbaan. Dit leidt uiteraard dan wel tot hogere kosten dan bij renovatie.

Bezoek, gebruik en bezetting van de accommodaties

Zwemmen

Kijkend naar het huidige gebruik, de mutaties van bezoek en verhuur in de afgelopen jaren en de algemene trends en ontwikkelingen t.a.v. zwemmen, zal er ook in de toekomst behoefte en noodzaak blijven bestaan aan functionele zwemfaciliteiten. Op basis van de bezoekersontwikkelingen en het verenigingsgebruik wel in een andere configuratie. Het bezoek (recreatie, doelgroepen en instructie) aan de zwembaden daalt namelijk gestaag. Dat betekent dat er nu een overcapaciteit is aan recreatiewater, met name wat betreft de buitenzwemvoorzieningen.

Daar staat tegenover dat het ledenaantal van de verenigingen ook een dalende trend laat zien, maar duidelijk minder sterk dan de overige bezoekersgroepen en minder sterk dan de landelijke trend. Het gebruik van zwemwater door de verenigingen is door de jaren heen stabiel gebleven. Dat komt doordat de vraag naar verenigingswater groter is dan het aanbod. Er is dus sprake van een capaciteitstekort.

De meeste verenigingen verwachten dat het ledenaantal in de nabije toekomst redelijk gelijk zal blijven.

Op basis van het huidige bezoek en (verenigings)gebruik alsmede de verwachtingen voor de toekomst kan een schets worden gegeven van de benodigde zwemwatercapaciteit. Het verenigings- en onderwijsgebruik en de activiteiten t.b.v. doelgroepen en instructie betekenen dat er minimaal behoefte blijft bestaan aan ca. 1.000 m² wedstrijd- en trainingswater. Recreatiewater (binnen en buiten) kan wel sterk worden gereduceerd.

Schaatsen

Voor het langebaanschaatsen kunnen vraagtekens worden gezet bij het bestaansrecht van een 400-meterbaan. Een moderne, nieuwe ijsbaan (overdekt en/of geacclimatiseerd) zal zeker leiden tot een toename in verenigingsbezoek en recreanten. Maar indien zelfs het gebruik verdubbeld, wordt de ondergrens van het bestaansrecht van een 400-meterbaan nog niet gehaald.

Qua verenigingsuren wordt de ijshal intensiever gebruikt dan de 400-meterbaan. Met de aantekening dat er feitelijk één (hoofd)gebruiker is. Dit geldt overigens voor veel ijshockeyhallen. Hoewel de behoefte op basis van de bezoekersaantallen beperkt is, is ijshockey een begrip in Geleen en is de sporttraditie sterk verankerd in de lokale samenleving en van cultuurhistorische betekenis. Dit pleit ervoor de ijshockeyfaciliteit voor de stad te behouden.

Op basis van het huidig en toekomstig gebruik ziet de configuratie van de zwem- en schaatsportvoorziening(en) er als volgt uit:

Basisfaciliteiten ongeacht spreiding of centrumvoorziening:

- 2x 25-meterbad (afhankelijk van het scenario kan een 50-meter bad worden gerealiseerd)
- doelgroepenbad
- recreatiebad(en) binnen
- recreatiebad(en) buiten
- ijshockeyhal*

*Hierbij dient te worden opgemerkt dat sec gezien vanuit het gebruik er onvoldoende bestaansrecht is voor een ijshockeyhal. Hij is toch opgenomen vanwege de lange traditie en de sterke verankering in de lokale gemeenschap.

Plusvariant:

- 333-meter schaatsbaan geïntegreerd met ijshockeyhal

Het bezoek en gebruik van de schaats- en zwemvoorzieningen leidt in de keuze tot het best passende scenario naar de voorkeursvariant 2 of 3a: een stedelijke voorziening op een bestaande of op een nieuwe locatie. De huidige configuratie van de zwem- en schaatsvoorziening is niet (meer) passend voor de behoefte die er bestaat. Dat betekent dusdanig ingrijpende aanpassingen in de bestaande accommodatie(s) dat uit bedrijfseconomisch perspectief nieuwbouw op een bestaande of nieuwe locatie prevaleert. Bij nieuwbouw kan immers op doelmatige wijze een voorziening worden gerealiseerd die het best passend is aan de behoefte die er bestaat en waar specifieke wensen (mogelijk) zouden kunnen worden gehonoreerd. Zonder dat er sprake zou zijn van overcapaciteit bij handhaving van alle accommodaties. Voorbeeld: indien er een 50-meterbad wordt gerealiseerd ontstaat er overcapaciteit aan zwemwater indien de huidige zwemfaciliteiten worden aangehouden.

Investing- en exploitatielasten

De totale lasten die per scenario door de gemeente moeten worden gedekt lopen uiteen van € 5,3 miljoen in scenario 2 (nieuwbouw van één stedelijke voorziening) tot € 2,1 miljoen in scenario 3 (renovatie Hateboer/het Anker en afstoting Glanerbrook). Deze scenario's betekenen dan ook een fundamentele keuze tussen een voorziening met of zonder schaatssportfaciliteiten.

Aan de hand van de basisconfiguratie zoals op de vorige pagina beschreven komt scenario 3 of 3a niet aanmerking. Dit zijn immer de scenario's zonder schaatsvoorzieningen. Ook scenario 2 is niet meer aan de orde. Dit scenario is inclusief een overdekte 400-meter ijsbaan.

De totale lasten van de overige scenario's liggen wat dichterbij elkaar: € 3,2 miljoen tot € 3,8 miljoen. Het verschil wordt niet alleen bepaald door de kapitaallasten maar ook de beheer- en exploitatiekosten. De exploitatiekosten bij een stedelijke voorziening zijn lager dan bij drie afzonderlijke voorzieningen met drie verschillende beheerconstructies.

De kapitaallasten zullen afhankelijk van de afschrijvingssystematiek (lineair of annuïtair) jaarlijks dalen of in elk geval gelijk blijven. De exploitatiekosten nemen daarentegen jaarlijks toe. Vanuit efficiency in beheer en exploitatie is het scenario welke leidt tot één stedelijke voorziening als voorkeursvariant te benoemen. Dit kan gerealiseerd worden op een nieuwe of een bestaande locatie.

Gemeentelijke uitgangspunten en randvoorwaarden

Met betrekking tot de schaats en zwemvoorzieningen in Sittard-Geleen betekent de aansluiting met het gemeentelijk sport- en accommodatiebeleid, op middellange termijn een focus op duurzame accommodaties. Uitgangspunt van de Agenda Sport en Bewegen is te streven naar een voorzieningenniveau dat past bij de huidige en toekomstige gebruiksbehoefte.

In relatie tot het criterium 'spreiding' is in het visiedocument "Ombuigen met Visie" opgenomen, dat de spreiding van de sportvoorzieningen die een stedelijk karakter hebben dan ook gericht moet zijn op stedelijk niveau en niet op wijk- of kernniveau georganiseerd moeten worden. In het visiedocument is het als volgt geformuleerd: "Vanuit het uitgangspunt "Eén stad" is voor de langere termijn het voorstel te koersen naar één stedelijke voorziening.....".

In de financiële opgave vanuit de Kaderbrief 2017 is de middellange termijn aanpak, vanaf 2019, gericht op het structureel sluitend maken van de begroting. Ook de sport en de sportvoorzieningen dienen een bijdrage te leveren om de financiële opgave te realiseren.

Op basis van deze drie gemeentelijke kernpunten:

- voorzieningenniveau dat past bij de behoefte
- stedelijke/regionale voorzieningen op stedelijk niveau organiseren
- efficiency in beheer en exploitatie ten einde een bijdrage te leveren aan de financiële opgave

is het scenario met één stedelijke voorziening op een nieuwe of op een bestaande locatie te duiden als voorkeursvariant.

6.2 De voorkeursvariant

Op basis van de beoordeling van de scenario's kan worden geconcludeerd dat de wens van verenigingen en exploitanten om de huidige spreiding te handhaven leidt tot de voorkeursvariant 1: renovatie van de huidige voorzieningen. Indien aan alle wensen van de verenigingen gehoor wordt gegeven leidt dit tot een plusvariant met uitbreiding van een 50-meter bad en een overdekte 400- of 333-meterbaan. Dit brengt meerkosten voor deze variant met zich mee.

De beoordelingscriteria, huidig en toekomstig gebruik, exploitatielasten en gemeentelijke uitgangspunten, leiden tot de voorkeursvariant van één stedelijke voorziening. Een dergelijk scenario is het best passend in de beoordeling van:

- de huidige en toekomstige gebruiksbehoefte: een voorzieningenniveau dat past bij de gebruikersbehoefte
- een gemeentegericht voorzieningenniveau (i.p.v. wijk- of stadsdeelgericht)
- realiseren van efficiency in beheer en exploitatie

Scenario 2 of 3a kan dan ook worden benoemd als voorkeursvariant: één stedelijke voorziening op een bestaande locatie of op een nieuwe locatie.

De beoordeling van de scenario's aan de hand van de toetsingscriteria leidt tot de voorkeursvariant één stedelijke voorziening. Iedere variant brengt consequenties met zich mee, ook het scenario één stedelijke voorziening. In dit hoofdstuk wordt de voorkeursvariant in hoofdlijnen uitgewerkt en de consequenties in beeld gebracht:

Uitwerking van de voorkeursvariant:

- één stedelijke voorziening, inclusief ijshal en exclusief een 400-meter baan;
- perspectief 50-meter bad
- perspectief 333-meter bad
- op een bestaande of een nieuwe locatie;

Consequenties van de voorkeursvariant:

- aspecten m.b.t. spreiding
- beëindiging huidige overeenkomsten en aanbestedingstraject
- de achterblijvende accommodaties

7.1 Uitwerking stedelijke centrumvoorziening

De scenario's 2 en 3a gaan beide uit van één stedelijke voorziening. Scenario 2 is echter inclusief schaatssportfaciliteiten en scenario 3 is zonder schaatssportvoorzieningen.

De voorkeursvariant op basis van de gebruiksbehoefte zoals die nu voorligt is een voorziening met ijshockey maar zonder 400-meter ijsbaan. De daarmee samenhangende investering- en exploitatiekosten zijn weergegeven in onderstaande overzichten.

Ruimtelijk programma nieuwbouw centrumvoorziening

Nieuwbouw één stedelijke voorziening (met ijshal, zonder 400-meterbaan)			
Ruimte	m2 BVO	per m2 BVO	Bouwkosten
Totaal algemene ruimten	4847	€ 1.399	€ 6.780.953
Totaal zwembad	4191	€ 3.367	€ 14.111.097
Totaal buitenbad	2064	€ 1.106	€ 2.282.784
Totaal ijshal	5292	€ 1.540	€ 8.149.680
Totaal sportcentrum	16.394		€ 31.324.514
Subtotaal buitenruimten	33.155		€ 4.040.935
Inventaris			€ 543.500
Totaal	49.549		€ 35.908.949
Bijkomende kosten	20,8%		€ 7.469.061
Grootstotaal	49.549	€ -	€ 43.378.010
Raming grondkosten (Regio Sittard conform CBS 2010 + ir	49.549	€ 109	€ 5.385.976
Totaal investeringskosten inclusief grond			€ 48.763.987

Raming investeringskosten o.b.v. ruimtelijk programma nieuwbouw centrumvoorziening

Investering en kapitaallasten*	Investering	rente	afschrijvings- termijn	rente en afschrijvingskosten
Grond	€ 5.385.976	2,00%	0	€ 107.720
Gebouw	€ 28.195.707	2,00%	40	€ 1.030.715
Installaties en inrichting	€ 14.638.804	2,00%	20	€ 895.261
Inventaris	€ 543.500	2,00%	10	€ 60.506
Totaal	€ 48.763.987			€ 2.094.202
*annuitair				

Om de haalbaarheid van de investeringen te beoordelen zijn de effecten op de exploitatiebegroting van belang. Voor de vertaling naar de exploitatiebegroting (op hoofdlijnen) zijn de volgende uitgangspunten toegepast.

- prijspeil 2017
- BTW-belaste exploitatie

Raming exploitatiesaldo

Exploitatiebegroting	voorkeursvariant
Opbrengsten zwemmen	€ 1.362.520
Opbrengsten schaatsen	€ 200.000
Opbrengsten overig	€ 172.000
Totaal	€ 1.734.520
Personeelskosten	€ 1.552.500
Onderhoud	€ 448.862
Energie	€ 549.750
Kapitaallasten	€ 2.094.202
Verzekeringen en belastingen	€ 179.545
Administratie en overhead	€ 173.452
Marketing	€ 43.363
Overig en onvoorzien	€ 69.381
Totaal	€ 5.111.054
Saldo	€ 3.376.534

(alle bedragen exclusief BTW)

Opbrengsten:

- raming 216.000 zwembezoekers ad gemiddeld € 5,-
- raming 40.000 schaatsbezoekers ad gemiddeld € 5,-
- raming 5.610 uur verenigingsverhuur ad € 50,-
- netto-opbrengsten horeca en overig opbrengsten

Personeelskosten:

- 35 fte ad gemiddeld € 45.000,-

De personele inzet is afhankelijk van het uiteindelijke exploitatieconcept, het beheermodel en de rol van verenigingen hierin (bijv. sleutelbeheer).

Energie en water:

- Stelpost op basis van m3 water en m2 ijs: € 550.000,-

De uiteindelijke energiekosten zijn onder invloed van duurzaamheidsmaatregelen.

Onderhoud:

- stelpost 1,25% over bouwkosten

Belastingen en verzekeringen

- stelpost 0,5% over bouwkosten

Overige kosten:

- Administratie en overhead; raming 10% van totaal opbrengsten
- Marketing 2,5% van opbrengsten
- Overige en onvoorzien: stelpost 4,5% over opbrengsten

7.2 Plusvariant stedelijke centrumvoorziening

Een vijftig meter bad is een nadrukkelijke wens van de zwemverenigingen en een 333-meter ijsbaan is door schaatsverenigingen als alternatief genoemd voor de 400-meter baan.

Een 50-meter bad kan in de nieuwe centrumvoorziening worden gerealiseerd door de twee 25-meter baden aan elkaar te verbinden. Afhankelijk van het uiteindelijke gebruik kan dit wel leiden tot een capaciteitstekort. Indien immers het 50-meter bad in die hoedanigheid wordt gebruikt voor trainingen en wedstrijden betekent dit een verminderde beschikbaarheid voor de overige gebruikers van een 25-meter bad. Dit leidt dan tot de behoefte van een extra 25-meter bad naast het 50-meterbad.

Voor zowel het 50-meter bad als een 333-meter ijsbaan voor de langebaanschaatsers geldt dat er sprake is van een (boven)regionale sportvoorziening. In de provincie zijn sinds de sluiting van de zwembaden in Maastricht en Kerkrade geen 50-meterbaden meer aanwezig. Met de sluiting van de 400-meter ijsbaan is er eveneens geen ijsbaan meer in Limburg.

Vanuit het gemeentelijk standpunt dat een (boven)regionale voorziening ook (boven)regionaal gefinancierd moet worden, dient draagvlak te worden gecreëerd binnen de regio en de provincie Limburg.

7.3 Locatiekeuze

De nieuwe stedelijke voorziening kan in theorie op iedere (beschikbare) locatie in Sittard-Geleen worden gerealiseerd. Ook op een van de bestaande locaties in Sittard, Born of Geleen of op de Sportzone waar onder andere het Fortuna Sittard stadion is gelegen.

Voor de bereikbaarheid is het belangrijk dat de nieuwe accommodatie zo centraal mogelijk in de gemeente te realiseren. Temeer aan spreiding wordt ingeboet. De decentraal gelegen De Nieuwe Hateboer in Sittard en Het Anker in Born komen dan niet in aanmerking. Het realiseren van de nieuwe voorziening op de Sportzone of op Glanerbrook zijn dan de meest voor de hand liggende locaties.

De voor- en nadelen van locatie Sportzone zijn:

Voordelen:

- de Sportzone ligt op de grens van Sittard en Geleen, en daarmee evenwichtig bereikbaar vanuit de kernen;
- geen capaciteitsprobleem tijdens bouwfase (de bestaande accommodaties blijven in gebruik tot de nieuwe voorziening is opgeleverd).

Nadelen:

- additionele kosten voor aankoop grond en bouwrijp maken
- additionele kosten voor ontbinding huidige overeenkomsten en eventueel overname- en afkoop accommodaties (zie ook paragraaf aanbesteding en beëindiging overeenkomsten)

De voor- en nadelen van locatie Glanerbrook zijn:

Voordelen:

- gebruik kan worden gemaakt van huidige infrastructuur (bijv. buitenbad)
- combinatie met overige binnen- en buitensportfaciliteiten (wielerbaan en sporthallen)
- ijshockey is sterk verbonden met Geleen

Nadelen:

- additionele overname- en afkoop accommodaties (zie ook paragraaf aanbesteding en beëindiging overeenkomsten)
- geheel of gedeeltelijke sloop van bestaande gebouwen
- tijdens de bouwperiode is de sportaccommodatie niet te gebruiken, hetgeen een tijdelijk capaciteitsprobleem betekent

Voor beide scenario's geldt dat er mogelijk een bestemmingsplanprocedure moet worden opgestart. Zeker gezien de ammoniakinstallaties voor de ijsbaan. Alternatieve koudetechniek kan overigens worden toegepast. Daarnaast dient er een planbeoordeling te komen op aspecten ruimtelijke ordening, infrastructuur, parkeren etc. Op basis van deze beoordelingen kan een definitieve keuze worden gemaakt.

7.4 Consequenties stedelijke centrumvoorziening

De voorkeursvariant van één stedelijke voorziening brengt ook consequenties met zich mee. De volgende aspecten worden in deze paragraaf beschouwd.

- aspecten m.b.t. spreiding
- beëindiging huidige overeenkomsten en aanbestedingstraject
- de achterblijvende accommodaties

7.4.1 Consequenties spreiding

De stedelijke voorziening betekent dat er geen spreiding van zwemvoorzieningen meer is in Sittard, Geleen en Born.

Vanuit met name Born zal het sluiten van het zwembad leiden tot maatschappelijk commotie. Ook vanuit Geleen indien besloten wordt de nieuwe centrumvoorziening te realiseren op de Sportzone.

De verwachting is dat bij specifieke (zwem)activiteiten de belangstelling vanuit deze kernen zal afnemen. Bijvoorbeeld bij doelgroepzwemmen voor ouderen en bij zwemactiviteiten voor jeugd.

Daar staat tegenover dat er nu sprake is van een capaciteitstekort aan verenigingswater. De nieuwe sportvoorziening beschikt over meer verenigingswater hetgeen leidt tot toename van het gebruik. De verenigingen hoeven niet meer buiten de gemeente zwemwater in te huren. Daarnaast zal een nieuwe, moderne, goed geoutilleerde voorziening ook nieuwe bezoekers kunnen aantrekken.

Per saldo is de verwachting dat het bezoek en gebruik redelijk constant zal blijven met wel mutaties binnen specifieke doelgroepen.

7.4.2 Beëindiging overeenkomsten en aanbestedingstraject

De sluiting van de huidige zwem- en schaatsvoorzieningen betekent dat de overeenkomsten met de exploitanten moet worden opgezegd. Dit brengt kosten met zich mee. Zoals beschreven in hoofdstuk 4 worden de ontbindingskosten ingeschat op circa € 1 miljoen. In hoofdzaak betreft dit LACO Glanerbrook en Het Anker. Ook voor Sportstichting Sittard-Geleen heeft de onttrekking van De Nieuwe Hateboer uit haar organisatie financiële consequenties. Voor de zwembadmedewerkers zal een (her- of uit) plaatsingsprocedure moeten worden opgestart, hetgeen frictiekosten met zich brengt. Daarnaast heeft de sportstichting voor een deel van haar overheadkosten geen dekking meer, hetgeen betekent dat de overheadkosten van overige sportaccommodaties in beheer bij de stichting, naar rato zal stijgen.

Sluiting van de accommodaties brengt buiten juridische en organisatiekosten ook gebouw gebonden kosten met zich mee. De huidige zwemvoorzieningen dienen te worden gesloopt. Het vrijkomende terrein kan worden herontwikkeld. Bij verkoop van gronden en/of opstallen staan daar ook inkomsten tegenover.

Indien de uitwerking van de stedelijke centrumvoorziening leidt tot Glanerbrook als voorkeurslocatie, dan hoeft strikt genomen de overeenkomst met LACO niet te worden opgezegd. LACO is immers eigenaar van de opstallen.

Uit bredere overwegingen wordt een nieuwe aanbesteding van de exploitatie van de sportvoorziening(en) wel geadviseerd:

- gezien de huidige eigendom- en beheermodellen heeft de gemeente Sittard-Geleen relatief weinig invloed op de exploitatie terwijl er jaarlijks wel substantiële bedragen aan subsidie wordt verstrekt. De gemeente dient de nieuwbouw te financieren. Door het eigendom te behouden en nieuwe exploitatieovereenkomsten af te sluiten kan de gewenste invloed worden geborgd.
- de overeenkomsten met LACO Glanerbrook, Sportplaza Het Anker en met Sportstichting Sittard-Geleen dienen te worden beëindigd. Buiten wet- en regelgeving omtrent aanbestedingsprocedures, ligt het in de lijn van redelijkheid en billijkheid om deze organisaties mee te laten dingen naar de exploitatie van de nieuwe centrumvoorzieningen middels een aanbestedingstraject.
- ook indien niet wordt geïnvesteerd in een nieuwe centrumvoorziening kunnen schaalvoordelen worden gerealiseerd door uniform beheer van de bestaande, al dan niet gerenoveerde, accommodaties.
- bij een aanbestedingsprocedure dienen (nieuwe) uitgangspunten en randvoorwaarden t.a.v. het beheermodel en de exploitatie van de voorzieningen te worden geformuleerd. Dit leidt daarmee niet alleen tot concurrerende aanbiedingen maar ook tot optimalisatie van de beoogde samenwerking tussen opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (exploitant). Daarnaast kunnen creatieve ideeën in de markt worden verkend en worden benut.

Bij beëindiging van de overeenkomsten dient rekening te worden gehouden met opzegtermijnen. Bij LACO Glanerbrook is dit drie jaar. De huidige voorzieningen kunnen nog tot 2025 in stand worden gehouden, maar dan dient de nieuwe centrumvoorziening gerealiseerd te zijn. Rekening houdend met voldoende tijd voor voorbereiding, aanbestedingsprocedures, bouw en realisatie, dienen de overeenkomsten uiterlijk 1 januari 2020 te worden opgezegd.

7.4.3 De achterblijvende accommodaties

De huidige zwem- en schaatsvoorzieningen die niet meer worden benut kunnen worden afgestoten. Dit brengt zoals in de vorige paragraaf beschouwd, frictiekosten (organisatie en personeel) en kosten voor sloop en herontwikkeling van gebouwen en gronden met zich mee. Eventuele verkoop brengt dan wel weer opbrengsten met zich mee.

Buiten de schaats- en zwembadfaciliteiten zijn er meerdere binnen- en buitensportvoorzieningen aanwezig bij Glanerbrook en bij Het Anker:

Glanerbrook:

Overige sportvoorzieningen bij Glanerbrook zijn:

- twee sporthallen;
- een wielervedbaan (onderdeel 400-meter ijsbaan)
- een fitnesscentrum

Het fitnesscentrum maakt weliswaar onderdeel uit van het sportcentrum maar is geen gemeentelijke voorziening. Het is aan de (huidige of toekomstige) exploitant om te beoordelen om het fitnesscentrum te continueren.

Dit ligt anders bij de sporthallen en wielervedbaan.

Voor het toekomstperspectief van de twee sporthallen is het noodzakelijk te beoordelen hoe de huidige bezetting is en of het aanhouden van twee sporthallen nog nut en noodzaak heeft. Daarnaast dient te worden beoordeeld hoe de huidige en toekomstige bezetting is van de overige binnensportaccommodaties in Sittard-Geleen (drie sporthallen, twee sportzalen en 17 gymzalen). Zowel ten aanzien van onderwijsgebruik als verenigingsgebruik.

Aan de hand van deze integrale verkenning kan worden beoordeeld of en in welke mate het aanhouden en renoveren van de twee sporthallen in Glanerbrook noodzakelijk is, of dat de gebruikers mogelijk kunnen worden verplaatst naar andere accommodaties, al dan niet na eventuele aanpassingen.

Ook ten aanzien van de wielervedient het gebruik te worden beoordeeld en te worden verkend of er op termijn alternatieve voorzieningen voorhanden zijn.

Indien de nieuwe centrumvoorziening op de Sportzone wordt gerealiseerd is aansluiting bij dit initiatief een logische stap. Indien de centrumvoorziening op Glanerbrook wordt gerealiseerd, dan kan de huidige wielervedient worden aangehouden. De technische staat zal dan nog moeten worden beoordeeld of en in welke mate grootonderhoud noodzakelijk is.

Sportplaza Het Anker

De overige sportvoorzieningen bij het Anker zijn:

- een sporthal
- een dojo
- buitensportvoorzieningen (tennis, voetbal, jeu d'boules)

Daarnaast beschikt het Anker nog over vergaderruimten.

Wat betreft de sporthal gelden dezelfde uitgangspunten als bij de sporthallen van Glanerbrook. Voor het toekomstperspectief van de sporthal (inclusief dojo) is het noodzakelijk te beoordelen hoe de huidige bezetting is en of het aanhouden van de sporthal noodzakelijk is. Zowel ten aanzien van onderwijsgebruik als verenigingsgebruik. Daarbij dient gekeken te worden of er nog capaciteit beschikbaar is in andere binnensportaccommodaties in de directe omgeving.

Op basis van deze verkenning kan worden beoordeeld of renovatie of nieuwbouw van de sporthal noodzakelijk is en zo ja op welke locatie in Born e.o. dit het beste kan worden gerealiseerd.

Voor de buitensportvoorzieningen is voornamelijk van belang onder welk beheermodel de exploitatie wordt ondergebracht. Desgewenst kan aan Sportplaza worden gevraagd het beheer van de buitensport te continueren. Andere optie zijn het beheer onder te brengen bij de Sportstichting. In bredere zin zou bekeken kunnen worden op welk niveau deze sportvoorzieningen in de toekomst beschikbaar dienen te zijn.

Concluderend kan worden gesteld dat de keuze tot een centrumvoorziening schaatsen/zwemmen consequenties met zich meebrengen voor de binnen- en buitensportvoorzieningen in Geleen en in Born. Hiervoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Deze verkenningen moeten leiden tot zelfstandige businesscases voor elk van de achterblijvende voorzieningen.

Voor Geleen geldt daarbij dat in de afwegingen van belang is of de nieuwe centrumvoorziening op de Sportzone of op Glanerbrook wordt gerealiseerd.

Middels het advies van de voorkeursvariant 'een stedelijke voorziening op een bestaande of een nieuwe locatie' ziet het vervolgtraject er als volgt uit:

- Principe besluit voorkeursvariant door college en raad
 - verkenning draagvlak voor co-financiering voor de plusvariant (50-meter bad en 333-meter ijsbaan)
- Planbeoordeling van de stedelijke centrumvoorziening inclusief beoordeling bestemmingsplannen, parkeren, ontsluiting en overige aspecten ruimtelijke ordening en veiligheid:
 - locatie Glanerbrook
 - locatie Sportzone
- Onderzoek bezetting overige binnen- en buitensportvoorzieningen in relatie tot de totale beschikbare capaciteit in Sittard-Geleen (binnensport). Doelstelling: businesscase 'achterblijvende locaties'.
- Uitwerking voorkeursvariant op basis van planbeoordeling.

Op basis van de toekomstscenario's is er geen aanleiding om de overeenkomsten met de exploitanten, inclusief het contract met LACO Glanerbrook, per 1 januari 2018 op te zeggen. Eerst moet het vervolgtraject worden doorlopen en basis daarvan kan worden opgezegd.

In de onderzoeksopdracht 'toekomst schaats- en zwemvoorzieningen in Sittard-Geleen' d.d. 23-1-2017 zijn vragen geformuleerd waarvan de beantwoording van belang zijn ter voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming op dit dossier. De vragen worden in vorm van samenvatting in dit hoofdstuk beantwoord.

9.1 Beantwoording onderzoeksvragen

1. Inventarisatie wensen verenigingen

Zwemverenigingen

Over de toekomst en hun wensen en verwachtingen daarbij hebben de verenigingen de volgende opmerkingen geplaatst:

- Voor Hellas Glana, Watervrienden Geleen en NTC-triatlon bestaat de nadrukkelijke wens voor een 50-meterbad. Wel deelbaar in twee delen voor trainingen. De groei en ontwikkeling van de vereniging wordt beperkt door gebrek aan capaciteit.
- Voor de overige zwemverenigingen bestaat de wens tot een 25-meterbad (minimaal twee in de gemeente) en een doelgroepenbad met verstelbare bodem. Zowel voor breedtesport en instructiezwemmen.
- Vrijwel alle verenigingen geven aan de huidige spreiding erg belangrijk te vinden. Spreiding over de kernen zorgt voor betere toegankelijkheid per kern en voorkomt dat de uren dubbel geboekt zijn met andere gebruikers.
- Voor de duikverenigingen is voldoende diep én ondiep water met temperatuur van ca. 26 graden belangrijk evenals opslagruimte voor materiaal.
- Voldoende nevenvoorzieningen als club- en vergaderruimten.

Schaatsverenigingen

De verenigingen die gebruik maken van de 400-meter baan hebben geen verwachting uitgesproken over toekomstige ontwikkelingen in ledenaantal. Wel hebben zij aangegeven dat het bestaansrecht van hun vereniging direct samenhangt met de toekomst en daarmee het voortbestaan van de 400-meterbaan in Geleen. Indien de 400-meter baan onverhoopt komt te vervallen dan pleiten zij voor een 333-meter baan (rondom de ijshockeyvloer) zoals in Nijmegen.

De stichting Topijshockey en de vereniging Smoke Eaters verwachten een groei van respectievelijk 25% tot 30%. De clubs hebben aangegeven dat eventuele verplaatsing naar een andere locatie negatieve invloed heeft op leden en bezoekers. Evenals bij de vereniging van de 400-meterbaan kan voor de ijshal worden gesteld dat het bestaansrecht van de ijshockeyvereniging samenhangt met het voortbestaan van de accommodatie.

Alle gebruikers hebben aangegeven dat de huidige accommodatie dringend aan een opknappbeurt toe is.

2. Inventarisatie wensen exploitanten

De drie exploitanten, LACO, Sportplaza het Anker en sportstichting Sittard-Geleen hebben aangegeven de exploitatie graag te continueren. Ook in langer termijn perspectief na 2026. Ten aanzien van relevante ontwikkelingen hebben zij de volgende opmerkingen gemaakt:

- Spreiding van de zwemvoorzieningen is belangrijk. Een eventuele centrumvoorziening leidt weliswaar tot synergievoordelen in beheer en exploitatie maar leidt ook tot uitval van bezoek.

- Er dient extra capaciteit te worden gecreëerd voor de zwemverenigingen. Er is momenteel sprake van een capaciteitstekort.
- Een 50-meter bad is voor de verenigingen wenselijk maar het aantal topsport zwimmers is beperkt en een 50-meter bad is duur in exploitatie.
- Investeren in breedtesport en zorgdragen voor voldoende doelgroepenwater voor o.a. seniorenzwemmen i.v.m. vergrijzing.
- Voor Glanerbrook en het Anker geldt dat het eventueel 'opknippen' van functies leidt tot efficiencyverlies.

3. Inventarisatie huidig gebruik van de accommodaties

Bezoek en gebruik zwembaden

Sinds 2004 is sprake van gestage daling van het bezoek aan de zwembaden. Exclusief verenigingsgebruik bezochten in 2016 zo'n 216.000 bezoekers de drie zwembaden. Dit aantal ligt fors lager dan in 2007 (10-jaar perspectief). De daling in het bezoek aan De Nieuwe Hateboer is zo'n 37% en in het Anker is dit 40%. Per activiteit zijn er jaarlijkse fluctuaties in bezoekersaantallen, maar geconcludeerd kan worden dat vanaf 2004 sprake is van een structureel dalende bezoekerstrend. Van Glanerbrook zijn geen cijfers bekend maar verondersteld mag worden dat de trend van dalende bezoekcijfers niet wezenlijk anders zal zijn.

Op basis van de recreatieve bezoekcijfers kan worden geconcludeerd dat er een overcapaciteit is aan recreatiewater. Met name buitenzwemwater. Met 3.430 m² buitenzwemwater is Sittard-Geleen (te) ruim voorzien in recreatiewater in de zomerperiode.

Per jaar maken de gezamenlijke verenigingen en onderwijs-/zorginstellingen 5.100 uur gebruik van het beschikbare zwemwater. De bezetting van de zwembaden door verenigingen en onderwijs is substantieel.

De meeste zwemverenigingen zijn weliswaar qua ledenaantal gekrompen maar de huur van badwater is redelijk stabiel gebleven. De verenigingen (met name Hellas Glana) zijn genoodzaakt zwemwater elders (Kerkrade en Eindhoven) te huren. Er is dus sprake van capaciteitstekort aan verenigingswater.

Samengevat kan worden geconcludeerd dat een functionele zwemvoorziening in de gemeente Sittard-Geleen nut en noodzaak heeft. De omvang van de zwemfaciliteiten is voor de toekomst qua wedstrijd- en doelgroepenbassins licht hoger dan in de huidige situatie. Het beschikbare recreatiewater kan echter fors worden gereduceerd. Met name het buitenwater.

Op basis van het huidige bezoek en (verenigings)gebruik alsmede de verwachtingen voor de toekomst kan een schets worden gegeven van de benodigde zwemwatercapaciteit. Op basis van het verenigings- en onderwijsgebruik en de activiteiten t.b.v. doelgroepen en instructie, betekent dat er minimaal behoefte blijft bestaan aan ca. 1.000 m² wedstrijd- en trainingswater. Recreatiewater (binnen en buiten) kan wel sterk worden gereduceerd. Ongeacht de spreiding van de zwemfaciliteiten over de kernen, ziet de benodigde configuratie van zwemwater er als volgt uit:

Benodigde capaciteit m2 water	25-meter bassin	Doelgroepen bassin	Recreatie binnen	Recreatie buiten	Totaal
25 meter bad 8 banen (25x21)	525				525
25 meter bad 8 banen (25x21)	525	-			525
Overige baden		250	300	1.250	1.800
Totaal	1.050	250	300	1.250	2.850
Totale capaciteit nu	941	300	632	3.430	5.303
Over-/ondercapaciteit	109-	50	332	2.180	2.453

Bezoek en gebruik schaatssportfaciliteiten

400-meterbaan

Kijkend naar het huidige gebruik, de daling van bezoek en verhuur in de afgelopen jaren en de algemene trends en ontwikkelingen t.a.v. schaatsen, kunnen vraagtekens worden gezet bij het bestaansrecht van een 400-meterbaan. Een moderne, nieuwe ijsbaan (overdekt en/of geacclimatiseerd) zal zeker leiden tot een toename in verenigingsbezoek en recreanten. Maar indien zelfs het gebruik verdubbeld, wordt de ondergrens van het bestaansrecht van een 400-meterbaan nog niet gehaald. De drempelwaarde voor een (overdekte) 400-meterbaan is ca. 220.000 bezoekers. De drempelwaarde is bepaald op basis van bezoekersaantallen van de verschillende ijsbanen in Nederland en is derhalve niet gelijkgeschakeld aan winstgevendheid of kostendekkendheid. Een bezoek van rond 220.000 per jaar is niet realistisch voor de regio Zuid-Limburg. Deze ondergrens wordt alleen gerealiseerd in grootstedelijke gebieden (Amsterdam, Utrecht) of in regio's met een sterke, historische schaatscultuur (Friesland, Noord-Holland). Behoud van de huidige schaatsvoorziening zou dan een optie kunnen zijn. De baan ligt er tenslotte en de renovatiekosten, ook inclusief een overkapping, zullen naar verwachting lager uitvallen dan nieuwbouw op een andere locatie. Bij nieuwbouw kan een 333-meter baan worden overwogen. Bijvoorbeeld als ring rondom de ijshockeyvloer.

IJshal

Voor een ijshockeyhal wordt uitgegaan van een drempelwaarde van 135.000 bezoekers. Een waarde die nu en in de toekomst niet wordt gerealiseerd. Qua verenigingsuren wordt de ijshal echter intensiever gebruikt dan de 400-meterbaan. Met de aantekening dat er feitelijk één (hoofd)gebruiker is. Dit geldt overigens voor veel ijshockeyhallen. Dit maakt tegelijkertijd de exploitatie van de ijshal kwetsbaar. Indien de (hoofd)gebruiker wegvalt, is er nagenoeg geen gebruikspotentieel buiten recreatief bezoek in de wintermaanden zelf. Voor Glanerbrook wordt dit versterkt door het feit dat de ijshockeyvereniging de Smoke Eaters worden gesponsord door Laco.

Ijshockey is echter een begrip in Geleen en de sporttraditie is sterk verankerd in de lokale samenleving en is van cultuurhistorische betekenis. Dit pleit ervoor de ijshockeyfaciliteit voor de stad te behouden.

In tegenstelling tot het toekomstbeeld zwemmen is het toekomstbeeld schaatsen minder vormvast en minder vanzelfsprekend. Bezetting en gebruik van de 400-meter ijsbaan is zeer beperkt en op voorhand zeker geen reden om te investeren in vervangende nieuwbouw.

De ijshockeyhal is qua schaatsvoorziening beter bezet. Zeker wat betreft de verenigingsuren. Het gegeven dat er feitelijk maar één vereniging gebruikmaakt van de ijshal en het feit dat deze wordt gesponsord door de huidige exploitant maakt de exploitatie van de ijshal wel kwetsbaar. De ijshockeysport is echter sterk verankerd in de lokale samenleving en is van grote (sportieve) waarde voor Geleen. Dit pleit ervoor de ijshal als schaatssportfaciliteit voor de stad te behouden.

4. Inventarisatie consequenties contract beëindiging

Voor alle exploitatiecontracten geldt dat deze op enig moment door de gemeente eenzijdig kunnen worden opgezegd. Dit brengt (financiële) consequenties met zich mee.

Consequenties contractbeëindiging			
	De Nieuw e Hateboer	Laco Glanerbrook	Het Anker
Mogelijke opzegging	jaarlijks	per 1-1-2018	per 1-1-2020
Opzegtermijn	1 jaar	3 jaar	1 jaar
Beeindigingsdatum	jaarlijks	31-12-2020	31-12-2020
Ontbindingsvergoeding		€ 909.256	€ 26.600
Vergoeding (overname) activa		pm	pm*
Afvloeiingskosten personeel	pm	-	pm
Totaal ontbindingskosten	€ -	€ 909.256	€ 26.600

*in de jaarrekening zijn eveneens reserveringen en voorzieningen opgenomen. Deze zijn qua omvang redelijk gelijk aan de activa. Vooralsnog is aangenomen dat indien de activa tegen de boekw aarde dient te w orden overgenomen, dan ook de reserves te goede komen aan de verkrijgende partij (de gemeente indien zij gebruik maakt van haar voorrangsrecht).

Beëindiging van de overeenkomsten betekent ook het beëindigen van de subsidierelatie. Hierbij dient de gemeente zich te houden aan de bepalingen van de AWB.

Buiten de ontbindingsvergoeding en de vergoeding voor overname van de activa is specifiek voor Het Anker opgenomen dat de afvloeiingskosten van medewerkers voor rekening komen van de gemeente.

Ook bij de Sportstichting komen eventuele afvloeiingskosten van medewerkers in De Nieuwe Hateboer voor rekening van de gemeente. Voor deze medewerkers wordt de CAR/UWO als arbeidsvoorwaardenregeling toegepast. Daarnaast heeft de sportstichting voor een deel van haar overheadkosten geen dekking meer, hetgeen betekent dat de overheadkosten van de overige sportaccommodaties, in beheer bij de stichting, naar rato zal stijgen;

Belangrijke aandachtspunten bij eventuele beëindiging

Het onderzoek heeft betrekking op de schaats- en zwemvoorzieningen in de gemeente Sittard-Geleen. Voor zowel Sportcentrum Glanerbrook als sportcentrum Het Anker geldt dat deze voorzieningen bredere sportfaciliteiten hebben dan alleen voor zwemmen en schaatsen. De subsidie- en instandhoudingskosten van deze twee accommodaties houden dus niet alleen verband met de zwem- en schaatssport, maar ook met de sporthallen, sportvelden en overige faciliteiten. Louter het eventueel beëindigen van de schaats- en/of zwemfaciliteiten betekent niet dat evenredig op de subsidie- en instandhoudingskosten kan worden bespaard. Bij de scenario-ontwikkeling dient dus rekening te worden gehouden met subsidie- en instandhoudingskosten van de 'achterblijvende' sportfaciliteiten, dan wel van herplaatsing daarvan.

Belangrijke aandachtspunten bij eventuele continuering van de huidige voorzieningen

Met name de sportfaciliteiten van Glanerbrook en van sportcentrum het Anker zijn 'op leeftijd'. De exploitanten hebben aangegeven dat tot 2025 de huidige middelen toereikend zijn om de accommodaties op een redelijk niveau in stand te houden en te exploiteren. Vanaf 2025 dient echter rekening te worden gehouden met substantiële investeringen om de sportvoorzieningen voor langere tijd te continueren. Dit betreft de schaats- en zwemvoorziening maar ook de overige sportfaciliteiten. Nieuwbouw of een renovatie tot 'vernieuwbouw' niveau is een reële verwachting.

5. Inventariseer exploitatie- en kapitaallasten

De totale kosten van de drie sportvoorzieningen in de gemeentebegroting zijn gezamenlijk afgerond € 3 miljoen (2017). Zie onderstaande tabel.

Dit betreft de kosten van de drie totale accommodaties, dus inclusief de overige binnen- en buitensportvoorzieningen, buiten schaatsen en zwemmen. Voor de exploitatiebijdragen en huurinkomsten is uitgegaan van een gemiddelde indexering per jaar.

	2017	2020	2025
	Totaal accommodaties	Totaal accommodaties	Totaal accommodaties
Boekw aarde	€ 3.126.478	€ 2.375.373	€ 1.479.567
Kapitaallasten	€ 398.260	€ 292.447	€ 132.421
overige kosten in gemeentebegroting	€ 46.057	€ 46.057	€ 46.057
Exploitatiebijdragen	€ 2.966.849	€ 3.011.352	€ 3.086.636
Huurinkomsten	€ 426.524	€ 432.914	€ 443.724
Totaal accommodatiekosten tlv gemeente	€ 2.984.642	€ 2.916.941	€ 2.821.389

Door dalende afschrijving- en rentekosten lopen de kosten in de komende jaren terug. Door de indexering van de exploitatiebijdrage is het verschil tussen 2017 en 2025 echter beperkt.

Bij Glanerbrook en Het Anker maken de schaats- en/of zwemvoorzieningen integraal onderdeel uit van de exploitatie. Eventuele afstoting van een deel van de sportvoorziening betekent niet dat dit een evenredige besparing oplevert. Bijvoorbeeld op kosten als management, administratie en beheer, en overige overheadkosten kan niet of in mindere mate worden bespaard. Daarnaast dient bij afstoting rekening te worden gehouden met frictiekosten.

De schaats- en zwemfaciliteiten zijn wel de duurdere voorzieningen in de exploitatie. Een globale benadering op basis van de exploitatiebegrotingen worden de kosten voor alleen zwemmen en schaatsen berekend op ca. € 2,4 miljoen.

6. Inventariseer onderhoudsstaat en -plannen van de voorzieningen

Glanerbrook

De staat van onderhoud is matig. Dit wordt ook zo ervaren door de gebruikers en de accommodatie is volgens hen dringend toe aan een opknapbeurt. Volgens LACO kan Glanerbrook met de huidige middelen nog in stand worden gehouden tot 2025. Daarna zijn grotere investeringen noodzakelijk. (Er is geen MOP voorhanden)

De Nieuwe Hateboer

De huidige MOP is opgesteld op basis van een schouw in 2014. De demarcatie is niet heel goed vastgelegd, waardoor er veel onduidelijkheid over de verdeling tussen huurders- en eigenaarsonderhoud bestaat. Het kan dus zijn dat in de MOP onderdelen niet staan, die er wel in moeten staan. De sportstichting voert ook, voor rekening van de gemeente, het eigenaarsonderhoud uit. Qua onderhoud is er in de afgelopen jaren veel onderhoud uitgevoerd en installaties op onderdelen vervangen. De onderhoudsstaat van het binnenbad is redelijk tot goed. Wel bestaat er de wens om de installaties en het gebouw verder te verduurzamen.

Het Anker

De accommodatie is met ruim 40 jaar 'op leeftijd' en verouderd. Het is naar oordeel van de exploitant heel lastig om alleen het zwembad bouwkundig en qua exploitatie te sluiten. Er blijven dan een sporthal,

buitensportruimte en horeca over. De exploitatie verliest hiermee haar bestaansrecht. Door middel van renovatie kan de accommodatie nog wel blijven bestaan, maar beter is nieuwbouw op dezelfde locatie. Volgens Sportplaza het Anker heeft er nooit een grondige renovatie plaatsgevonden en zowel qua uitstraling als qua aanbod is de accommodatie niet meer van deze tijd. In het verleden is de vrijval van de kapitaallasten als bezuiniging gebruikt en is er niet voor renovatie gereserveerd.

7. Beschrijf aan de hand van de onderzoeksvragen scenario's en benoem een voorkeursvariant.

In bijlage 4 is een matrix opgenomen waarin de vijf scenario's zijn benoemd en de beoordelingscriteria overzichtelijk zijn gerangschikt.

Voor 2025 dient er, ongeacht de keuze van de variant, substantieel te worden geïnvesteerd in de voorzieningen. Hetzij door renovatie van de bestaande sportaccommodaties, hetzij door nieuwbouw.

Op basis van de beoordeling van de scenario's kan worden geconcludeerd dat de wens van verenigingen en exploitanten om de huidige spreiding te handhaven leidt tot de voorkeursvariant 1: renovatie van de huidige voorzieningen. Indien aan alle wensen van de verenigingen gehoor wordt gegeven leidt dit tot een plusvariant met uitbreiding van een 50-meter bad en een overdekte 400- of 333-meterbaan. Dit brengt meerkosten voor deze variant met zich mee.

De beoordelingscriteria, huidig en toekomstig gebruik, exploitatielasten en gemeentelijke uitgangspunten, leiden tot de voorkeursvariant van één stedelijke voorziening. Een dergelijk scenario is het best passend in de beoordeling van:

- de huidige en toekomstige gebruiksbehoefte: een voorzieningenniveau dat past bij de gebruikersbehoefte
- een gemeentegericht voorzieningenniveau (i.p.v. wijk- of stadsdeelgericht)
- realiseren van efficiency in beheer en exploitatie

Scenario 2 of 3a kan dan ook worden benoemd als voorkeursvariant: één stedelijke voorziening op een bestaande locatie of op een nieuwe locatie. Scenario 2 is inclusief schaatssportfaciliteiten en scenario 3 is zonder schaatssportvoorzieningen. De voorkeursvariant op basis van de gebruiksbehoefte zoals die voorligt is een voorziening met ijshal maar zonder 400-meter ijsbaan. De daarmee samenhangende investering- en exploitatiekosten zijn:

- Raming investeringskosten: € 43,3 miljoen. Inclusief aankoop grond (indien van toepassing) € 48,7 miljoen
- Totaal exploitatie- en kapitaallasten: € 3,3 miljoen
 - Kapitaallasten per jaar op basis van annuïteiten en een rekenrente van 2%: € 2,1 miljoen
 - Raming exploitatielasten per jaar: € 1,2 miljoen

Deze lasten zijn exclusief exploitatie- en instandhoudingskosten van de overige binnen- en buitensportfaciliteiten van Glanerbrook en het Anker. De gemeentelijke bijdrage in deze voorzieningen wordt geraamd op ca. € 0,55 miljoen (binnen de beheermodellen en de exploitatieopzet zoals die nu is).

Bij opzegging van de overeenkomsten en beëindiging van de huidige exploitaties dient voorts rekening te worden gehouden met:

- afwikkelingskosten en vergoedingen ad ca. € 1 miljoen;
- additionele kosten voor afvloeiing van personeel;
- additionele kosten herontwikkeling 'achterblijvende' accommodaties;

Bijlage 1 Demografische ontwikkeling

jaar	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
totaal	97.950	97.953	97.806	97.487	97.055	96.648	96.245	95.691	95.327	95.243	94.814	94.535	94.024	93.691	93.724	93.555
0 tot 5 jaar	5.477	5.417	5.202	5.042	4.850	4.668	4.462	4.274	4.117	4.030	3.975	4.006	3.971	3.895	3.835	3.780
5 tot 10 jaar	5.572	5.521	5.465	5.478	5.451	5.321	5.247	5.092	4.890	4.737	4.524	4.323	4.176	4.054	3.992	3.977
10 tot 15 jaar	5.689	5.799	5.757	5.741	5.671	5.572	5.463	5.360	5.384	5.369	5.290	5.195	5.063	4.856	4.693	4.540
15 tot 20 jaar	5.283	5.299	5.419	5.511	5.625	5.643	5.714	5.662	5.545	5.454	5.383	5.212	5.129	5.245	5.259	5.192
20 tot 25 jaar	4.989	5.067	5.079	4.989	4.850	4.832	4.810	4.908	5.057	5.272	5.193	5.250	5.098	5.003	4.974	4.995
25 tot 30 jaar	5.732	5.340	5.095	5.022	4.987	5.053	5.078	5.000	4.969	4.907	4.962	5.067	5.080	5.207	5.355	5.391
30 tot 35 jaar	7.469	7.176	6.884	6.542	6.071	5.626	5.310	4.987	4.914	4.990	4.962	5.019	5.107	5.016	4.942	4.982
35 tot 40 jaar	8.578	8.429	8.220	7.889	7.647	7.304	6.960	6.608	6.300	5.857	5.541	5.231	5.033	4.964	4.989	4.963
40 tot 45 jaar	8.285	8.387	8.541	8.589	8.515	8.422	8.280	8.026	7.659	7.417	7.113	6.835	6.571	6.273	5.905	5.573
45 tot 50 jaar	7.463	7.588	7.518	7.647	7.797	8.068	8.114	8.253	8.315	8.328	8.251	8.093	7.869	7.542	7.277	7.005
50 tot 55 jaar	7.234	7.295	7.364	7.347	7.298	7.287	7.380	7.363	7.465	7.629	7.858	7.884	8.055	8.157	8.221	8.163
55 tot 60 jaar	5.727	5.985	6.292	6.550	6.823	6.942	7.071	7.122	7.134	7.059	7.104	7.221	7.156	7.267	7.476	7.711
60 tot 65 jaar	5.248	5.163	5.234	5.241	5.334	5.478	5.712	6.074	6.325	6.604	6.675	6.794	6.854	6.907	6.856	6.907
65 tot 70 jaar	4.687	4.791	4.821	4.849	4.870	4.950	4.874	4.924	4.960	5.054	5.210	5.446	5.752	5.978	6.248	6.326
70 tot 75 jaar	4.254	4.250	4.325	4.312	4.263	4.231	4.323	4.361	4.413	4.474	4.530	4.463	4.478	4.527	4.656	4.803
75 tot 80 jaar	3.177	3.237	3.260	3.323	3.448	3.536	3.560	3.594	3.612	3.636	3.633	3.725	3.760	3.823	3.879	3.962
80 tot 85 jaar	1.871	2.000	2.097	2.157	2.222	2.262	2.355	2.413	2.507	2.581	2.648	2.699	2.714	2.753	2.829	2.858
85 tot 90 jaar	863	854	894	911	971	1.066	1.129	1.232	1.300	1.355	1.411	1.465	1.507	1.570	1.600	1.655
90 tot 94 jaar	306	307	279	284	298	334	351	380	390	415	469	522	552	560	622	634
95 jaar of ouder	46	48	60	63	64	53	52	58	71	75	82	85	99	94	116	138

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Bijlage 2 Demografische prognose

(cijfers in duizendtallen)

jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
totaal	93,6	93,0	92,8	92,6	92,7	92,8	92,9	92,9	92,9	92,8	92,9	93,1	93,2	93,2	92,9	92,5	92,0	91,3	90,7	90,0	89,2	88,4	87,5	86,6	85,8
0 tot 5 jaar	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0	4,1	4,2	4,2	4,3	4,3	4,4	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3	4,2	4,1	4,0	3,9	3,8	3,7	3,6
5 tot 10 jaar	4,0	4,0	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1	4,1	4,2	4,3	4,4	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,3	4,2	4,1
10 tot 15 jaar	4,5	4,4	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2	4,3	4,2	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,2	4,3	4,3	4,4	4,4	4,5	4,5	4,5	4,6	4,5	4,5
15 tot 20 jaar	5,2	5,2	5,0	4,9	4,8	4,6	4,5	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	4,1	4,1	4,0	4,0	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3	4,3
20 tot 25 jaar	5,0	4,7	4,7	4,7	4,8	4,8	4,7	4,6	4,6	4,4	4,3	4,2	4,1	4,0	3,9	3,9	3,8	3,8	3,7	3,7	3,6	3,6	3,5	3,5	3,6
25 tot 30 jaar	5,4	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4	5,3	5,4	5,5	5,5	5,5	5,6	5,5	5,5	5,3	5,0	4,8	4,5	4,3	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0
30 tot 35 jaar	5,0	5,0	5,2	5,3	5,5	5,5	5,6	5,7	5,7	5,6	5,7	5,6	5,7	5,8	5,8	5,8	5,7	5,6	5,4	5,2	4,9	4,7	4,4	4,3	4,2
35 tot 40 jaar	5,0	5,0	5,0	4,9	4,8	4,9	4,9	5,0	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,6	5,5	5,5	5,5	5,4	5,4	5,4	5,3	5,2	5,1	4,9	4,7
40 tot 45 jaar	5,6	5,2	5,0	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,8	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4	5,4	5,3	5,2	5,1	5,1	5,1
45 tot 50 jaar	7,0	6,7	6,6	6,3	5,9	5,6	5,3	5,0	5,0	5,0	4,9	5,0	5,0	4,9	4,8	4,8	4,9	4,9	5,1	5,2	5,2	5,3	5,3	5,2	5,2
50 tot 55 jaar	8,2	8,0	7,7	7,4	7,2	7,0	6,7	6,5	6,3	5,9	5,5	5,3	5,0	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,8	4,7	4,7	4,7	4,8	4,9	5,0
55 tot 60 jaar	7,7	7,7	7,9	7,9	7,9	7,9	7,7	7,5	7,3	7,0	6,8	6,6	6,4	6,1	5,7	5,4	5,1	4,9	4,8	4,8	4,7	4,7	4,7	4,6	4,6
60 tot 65 jaar	6,9	7,0	7,0	7,1	7,2	7,5	7,5	7,7	7,8	7,8	7,7	7,5	7,3	7,1	6,8	6,6	6,4	6,2	5,9	5,6	5,3	5,0	4,7	4,6	4,6
65 tot 70 jaar	6,3	6,5	6,6	6,6	6,6	6,7	6,8	6,8	6,9	7,0	7,2	7,3	7,4	7,5	7,5	7,5	7,3	7,1	6,9	6,6	6,4	6,2	6,0	5,8	5,4
70 tot 75 jaar	4,8	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9	6,0	6,2	6,2	6,2	6,3	6,4	6,4	6,5	6,6	6,8	6,9	7,0	7,1	7,1	7,0	6,9	6,7	6,4	6,3
75 tot 80 jaar	4,0	3,8	3,9	3,9	4,0	4,1	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,5	5,6	5,7	5,6	5,7	5,9	6,0	6,1	6,2	6,3	6,3
80 tot 85 jaar	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	3,4	3,5	3,8	3,9	4,1	4,2	4,3	4,4	4,5	4,5	4,6	4,7	4,7	4,7	4,9
85 tot 90 jaar	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,7	2,8	2,9	3,0	3,0	3,1	3,2	3,2
90 tot 95 jaar	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,5
95 jaar of ouder	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (februari 2017)

Bijlage 3 Zwemvoorzieningen in de omgeving

Naam	Sittard - De Nieuwe Hateboer	Geleen - Glanerbrook	Buchten - Het Anker	Beek - De Haamen	Stein - Steinerbos
Afstand tot De Nieuwe Hateboer in km	0	5	7	9	11
Afstand tot Glanerbrook in km	5	0	9	5	7
Afstand tot Het Anker in km	7	8	0	12	9
Baden en faciliteiten	wedstrijdbad, recreatiebad, doelgroepenbad, 2 buitenbaden, peuterbad, ligweide	wedstrijdbad, recreatiebad, glijbanen, peuterbad, buiten: wedstrijdbad, instructiebad, peuterbad, ligweide	wedstrijdbad, glijbaan	wedstrijdbad, instructiebad	binnenbad, buitenbad, peuterbad, diverse speeltoestellen
Karakter	combibad	combibad	binnenbad	binnenbad	combibad

Naam	Susteren - EuroParcs Resort Limburg	Echt - In de Bandert	Gangelt (D) - Freibad	Hoensbroek - Otterveurdt
Afstand tot De Nieuwe Hateboer in km	8	13	11	15
Afstand tot Glanerbrook in km	12	18	15	12
Afstand tot Het Anker in km	6	12	16	19
Baden en faciliteiten	binnenbad, peuterbad, recreatieplas met glijbaan, ligweide, strand en waterspeeltuin	wedstrijdbad, instructiebad, peuterbad, ligweide, glijbaan	verwamd buitenbad met glijbaan, duikplanken, ligweide en peuterbad	wedstrijdbad, instructiebad, recreatiebad, peuterbad, plonsbad, uitzwembad, glijbaan, whirlpool, diverse recreatieve voorzieningen
Karakter	binnenbad en recreatieplas	binnenbad	buitenbad	binnenbad

Naam	Brunssum - De Bronspot	Maaseik (B) - Den Ulm	Maasmechelen (B) - Prinsenspark	Gulpen - Mosaqua
Afstand tot De Nieuwe Hateboer in km	13	14	17	26
Afstand tot Glanerbrook in km	13	18	14	23
Afstand tot Het Anker in km	19	10	14	30
Baden en faciliteiten	wedstrijdbad, instructiebad	binnenbad	wedstrijdbad, instructie- en kleuterbad, glijbaan	wedstrijdbad, glijbanen, recreatiebad, kleuterbad, junglebad, wildwaterbaan, bubbelbaden, Turks stoombad, buitenbaden met glijbanen, ligweide
Karakter	binnenbad	binnenbad	binnenbad	binnenbad

Bijlage 4 Beoordelingsmatrix

Scenario's*		Scenario 1			Scenario 2			Scenario 3		
		Behoud en renovatie huidige 3 voorzieningen			Realisatie van één stedelijke voorziening inclusief schaatssportfaciliteiten			Behoud en renovatie Nieuw e Hateboer en het Anker (afstoting het Glanerbrook)		
Toetsingscriteria		De Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	De Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	De Hateboer	Glanerbrook	Het Anker
1	Maatschappelijke consequenties	huidige voorzieningen blijven gehandhaafd			sluiting huidige voorzieningen			afstoting en sluiting Glanerbrook		
	spreiding	ja, blijft conform huidige situatie			neen, geen spreiding			geen schaats- en zw emvoorziening in Geleen		
	ijshal en 400-meterbaan	ja, blijft conform huidige situatie in Geleen			ja, binnen de één stedelijke voorziening			neen, geen schaatssportfaciliteiten		
	50-meter zw embad	geen 50-meter bad			ja, inclusief 50-meterbad			optioneel, afhankelijk van bouw kundige aspecten		
	aspecten zw emmen / schaatsen	(blijvende) overcapaciteit recreatiew ater			afname bezoek en omvang verenigingen uit kernen, toename trainings- en wedstrijd faciliteiten voor zw emmen.			afname bezoek en omvang zw emverenigingen uit Geleen, einde van de schaats- en ijshockey- verenigingen		
	overige sportfuncties	sporthallen en/of sportvelden dienen ook te w orden gerenoveerd (niet opgenomen in investeringen)			voor de sporthallen dient een alternatieve oplossing te w orden gevonden			voor de sporthallen in Geleen dient een alternatieve oplossing te w orden gevonden		
2	Raming investeringskosten	€ 24.660.000			€ 61.400.000			€ 12.550.000		
3	Financieel e consequenties in exploitatie (gemeentelijke bijdrage per jaar). Huidige situatie is ca. € 2.422.000.-	€ 3.706.259			€ 3.789.250			€ 2.251.066		
3a	Exploitatiesaldo excl. Kapitaallasten	€ 2.422.118			€ 1.157.000			€ 1.623.224		
4	Overige aspecten	huidige overeenkomsten verlengen en/of nieuw e contracten opstellen			afhankelijk van strategische, juridische benadering, ontbindingskosten overeenkomsten ca. € 1,0 miljoen. Financiële en organisatorische consequenties voor de exploitanten (afhankelijk van aanbestedingsprocedure).			afhankelijk van strategische, juridische benadering, ontbindingskosten overeenkomsten ca. € 1,0 miljoen		

Scenario's*		Scenario 3a			Scenario 4			Scenario 5		
		Eén stedelijke voorziening zonder schaatssportfaciliteiten			Behoud en renovatie Nieuw e Hateboer en Glanerbrook (afstoting het Anker)			Behoud en renovatie Glanerbrook en het Anker (afstoting Nieuw e Hateboer)		
Toetsingscriteria		De Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	De Hateboer	Glanerbrook	Het Anker	De Hateboer	Glanerbrook	Het Anker
1	Maatschappelijke consequenties	sluiting huidige voorzieningen			afstoting en sluiting sportplaza het Anker			afstoting en sluiting Hateboer		
	spreiding	neen, geen spreiding			geen zw emvoorziening in Born			neen, geen voorzieningen in Sittard		
	ijshal en 400-meterbaan	neen, geen schaatssportfaciliteiten			ja, blijft conform huidige situatie in Geleen			ja, blijft conform huidige situatie in Geleen		
	50-meter zw embad	ja, inclusief 50-meterbad			optioneel, afhankelijk van bouw kundige aspecten			optioneel, afhankelijk van bouw kundige aspecten		
	aspecten zw emmen / schaatsen	afname bezoek en omvang zw emverenigingen uit kernen, einde van de schaats- en ijshockey-verenigingen. Toename trainings- en wedstrijd faciliteiten zw emmen.			afname bezoek en omvang zw emverenigingen uit Born. Blijvende overcapaciteit recreatie w ater.			afname bezoek en omvang zw emverenigingen uit Sittard.		
	overige sportfuncties	voor de sporthallen dient een alternatieve oplossing te worden gevonden			voor de sporthal in Born dient een alternatieve oplossing te worden gevonden			nvt		
2	Raming investeringskosten	€ 34.187.000			€ 25.070.000			€ 33.808.425		
3	Financiële consequenties in exploitatie (gemeentelijke bijdrage per jaar). Huidige situatie is ca. € 2.422.000.-	€ 2.412.367			€ 3.317.506			€ 2.977.199		
3a	Exploitatiesaldo excl. Kapitaallasten	€ 943.590			€ 2.047.888			€ 1.397.252		
4	Overige aspecten	afhankelijk van strategische, juridische benadering, ontbindingskosten overeenkomsten ca. € 1,0 miljoen. Financiële en organisatorische consequenties voor de exploitanten (afhankelijk van aanbestedingsprocedure).			Financiële en organisatorische consequenties het Anker en de Witse BV			Financiële en organisatorische consequenties voor de Sportstichting.		